

T.C
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

OKUL ÖNCESİ ETKİNLİK KİTABINDA YER ALAN
MÜZİK ETKİNLİKLERİNİN ÖĞRETMEN
GÖRÜŞLERİNE GÖRE İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Ebru Ceren ARSLAN

Malatya-2021

T.C
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

OKUL ÖNCESİ ETKİNLİK KİTABINDA YER ALAN
MÜZİK ETKİNLİKLERİNİN
ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNE GÖRE İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Ebru Ceren ARSLAN

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Betül KARAGÖZ DURSUN

2. Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Meltem YURTÇU

Malatya-2021

ONUR SÖZÜ

Dr. Öğr. Üyesi Betül KARAGÖZ DURSUN ve Dr. Öğr. Üyesi Meltem YURTÇU danışmanlığındaki yüksek lisans tezi olarak hazırladığım **“Okul Öncesi Etkinlik Kitabında Yer Alan Müzik Etkinliklerinin Öğretmen Görüşlerine Göre İncelenmesi”** başlıklı çalışmamın etik olmayan ve bilimsel ahlak ile değerler dışına çıkan bir yardıma başvurmadan yazıldığını ve faydalandığım tüm kaynakların metin içinde ve kaynakçada yöntemi doğrultusunda tarafımcıca belirtildiğini onurumla doğrularım.

Ebru Ceren ARSLAN

ÖNSÖZ

Bu araştırmada Okul Öncesi Etkinlik Kitabında yer alan çocuk şarkıları müziksel özellikleri bakımından incelenmiş ve okul öncesi müzik etkinliklerine yönelik öğretmen görüşlerine başvurularak bir değerlendirme yapılmıştır.

Öncelikle beni bu çalışmaya yönlendiren ve araştırmanın bütün aşamalarında zamanını, akademik desteğini ve manevi desteğini hiçbir zaman esirgemeyen danışman hocam sayın Dr. Öğretim Üyesi Betül KARAGÖZ DURSUN'a anlayışı, hoşgörüsü ve sabrından dolayı sonsuz teşekkür ederim.

Çalışma oluşturulurken görüş ve tecrübeleri ile büyük katkı sağlayan, birçok aşamada bana yol gösteren ikinci danışman hocam Dr. Öğr. Üyesi Meltem YURTÇU'ya, katkılarından ve iyi niyetinden dolayı teşekkür ederim. Lisans ve lisansüstü eğitimim süresince büyük emekleri olan tüm hocalarıma teşekkür ederim.

Tez savunma jürimde bulunup desteklerini esirgemeyen değerli hocalarım Prof. Dr. Ersan ÇİFTÇİ ve Doç. Dr. Ali Korkut ULUDAĞ'a teşekkür ederim.

Çalışmanın yazım kurallarında yardımcı olan meslektaşım Ramazan ÖZTÜRK'e ve çalışmamda katkısı olan diğer meslektaşlarıma teşekkür ederim.

Hayatımın her alanında bana yol gösteren, sevgiyle ve sabırla bana her zaman ve her konuda destek olan, beni her zaman cesaretlendiren, doğru kararlar almam konusunda bana yol gösteren, bu aşamaya kadar sabırla ulaşmamda emekleri olan canım anneme, babama ve kardeşime canı gönülden teşekkür ederim.

Ebru Ceren ARSLAN

ÖZET

OKUL ÖNCESİ ETKİNLİK KİTABINDA YER ALAN MÜZİK ETKİNLİKLERİNİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNE GÖRE İNCELENMESİ

ARSLAN, Ebru Ceren

Yüksek Lisans, İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Dr. Öğr. Üyesi Betül KARAGÖZ DURSUN

Dr. Öğr. Üyesi Meltem YURTÇU

Mayıs-2021, XI + 121 sayfa

Bu araştırma, okul öncesi etkinlik programında müzik etkinliklerine ne derecede yer verildiğinin belirlenmesi ve bu etkinliklerin öğrencilerin müziksel beceri ve yaratıcılıklarına etkisinin incelenmesi amacıyla hazırlanmıştır. Çalışmada betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmacı tarafından hazırlanmış olan yarı yapılandırılmış formlar aracılığıyla programda yer alan müzik etkinliklerinin öğrenciler üzerindeki etkisinin belirlenmesi amacıyla 15 okul öncesi öğretmenin görüşlerine başvurulmuştur. Ulaşılan veriler içerik analizi yöntemiyle değerlendirilmiştir. Öğretmen görüşleri doğrultusunda okul öncesi öğretmenleri tarafından en çok tercih edilen etkinlikler ve bu etkinliklerin geliştirdiği becerilere ilişkin verilere ulaşılmıştır. Araştırmada, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanmış olan 2019-2020 eğitim-öğretim yılı “Okul Öncesi Etkinlik Kitabı” incelenerek müzik etkinlikleri belirlenmiş ve programda yer alan 23 şarkı; tonal yapıları, ölçü rakamları, karar sesleri, ses aralıkları ve metronom hızları açısından analiz edilmiştir. Şarkılar müziksel özellikleri açısından tablo ve grafikler halinde sunulmuş yorumlanmıştır. İncelenen toplam 23 şarkıdan 22’sinin “Tonal” yapıda olduğu, 1 şarkının ise “Makamsal Dizi” özelliği taşıdığı görülmüştür. Etkinlik kitabındaki şarkıların en fazla “7” ses aralığında olduğu ve şarkıların en çok “Andante” metronom hızında olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Elde edilen veriler değerlendirilerek sunulup yorumlanmış ve ulaşılan sonuçlar doğrultusunda çeşitli öneriler getirilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Müzik Etkinlikleri, Okul Öncesi Programı, Öğretmen Görüşleri

ABSTRACT

EXAMINATION OF MUSIC ACTIVITIES IN THE PRE-SCHOOL ACTIVITY BOOK ACCORDING TO TEACHER'S OPINIONS

ARSLAN, Ebru Ceren İnönü University Institute of Educational Sciences Music
Teaching Department

Advisor: Assist. Dr. Betül KARAGÖZ DURSUN

Assist. Dr. Meltem YURTÇU

May-2021, XI + 121 pages

This research has been prepared in order to determine the extent to which musical activities are included in the preschool activity program and to examine the effects of these activities on students' musical skills and creativity. A descriptive survey model was used in the study. The opinions of 15 preschool teachers were consulted in order to determine the effect of the music activities in the program on the students through the semi-structured forms prepared by the researcher. The obtained data were analyzed by content analysis method. In line with the opinions of the teachers, the data on the activities most preferred by the preschool teachers and the skills developed by these activities were obtained. In the research, music activities were determined by examining the "Preschool Activity Book" prepared by the Ministry of National Education for the 2019-2020 academic year, and 23 songs in the program; The songs were analyzed in order to describe them in terms of tonal structures, measure numbers, decision sounds, pitches and metronome speeds. The songs were examined in terms of their musical characteristics with tables and graphics. It was found that 22 out of 23 songs in total were in "Tonal" structure and 1 song was in "Makamsal" structure. It has been found that the songs in the activity book are in the "7" sound range at most and the songs are at the "Andante" metronome speed. The obtained data were evaluated, presented and interpreted. Various suggestions were made in line with the results obtained.

Key Words: Music Activities, Preschool Program, Teacher Opinions

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY SAYFASI	i
ONUR SÖZÜ	ii
ÖNSÖZ	iii
ÖZET	iv
ABSTRACT	v
İÇİNDEKİLER	vi
TABLolar LİSTESİ	ix
ŞEKİLLER LİSTESİ	x
KISALTMALAR LİSTESİ	xi
BÖLÜM 1	1
1. GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	1
1.2. Alt Problemler	2
1.3. Araştırmanın Amacı	3
1.4. Araştırmanın Önemi	3
1.5. Varsayımlar	3
1.6. Sınırlılıklar	3
1.7. Tanımlar	4
BÖLÜM 2	5
2. KURAMSAL BİLGİLER VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	5
2.1. Kuramsal Bilgiler	5
2.1.1. Eğitim	5
2.1.2. Sanat Eğitimi	6
2.1.3. Müzik	6
2.1.4. Müzik Eğitimi	7
2.1.4.1. Genel Müzik Eğitimi	7
2.1.4.2. Amatör Müzik Eğitimi	8
2.1.4.3. Mesleki Müzik Eğitimi	8
2.1.5. Beceri Temelli Müzik Atölyeleri	8
2.1.6. Okul Öncesi Eğitim	9
2.1.6.1. Türkiye’de Okul Öncesi Eğitimin Tarihçesi	10
2.1.6.2. Okul Öncesi Eğitimin Özellikleri	10
2.1.6.3. Okul Öncesi Eğitiminin Amaçları	11

2.1.6.4. Okul Öncesi Eğitimin Temel İlkeleri	12
2.1.6.5. Okul Öncesi Eğitim Dönemindeki Çocukların Gelişim Özellikleri	13
2.1.6.5.1. Bilişsel Gelişim Özellikleri	13
2.1.6.5.2. Dil Gelişimi Özellikleri	15
2.1.6.5.3. Sosyal ve Duygusal Gelişim Özellikleri	17
2.1.6.5.4. Motor Gelişim Özellikleri	19
2.1.6.5.5. Öz Bakım Becerileri Gelişim Özellikleri	21
2.1.7. Okul Öncesi Dönemde Çocukların Müziksel Gelişimi ve Kullanılan Etkinlikler	22
2.1.7.1. Müziksel Gelişim ve Ses Özellikleri	22
2.1.7.2. Müziksel Etkinlikler	23
2.1.7.2.1. Nefes Açma Çalışmaları	23
2.1.7.2.2. Ritim Çalışmaları	23
2.1.7.2.3. Şarkı Öğretimi	24
2.1.7.2.4. Yaratıcı Dans Çalışmaları	25
2.1.7.2.5. Müzikli Dramatizasyon Çalışmaları	25
2.1.7.2.6. Müzik Dinleme Çalışmaları	26
2.1.7.3. Okul Öncesi Etkinlik Kitabında Yer Alan Müziksel Etkinlikler	26
2.1.8. Okul Öncesi Eğitimin Değerlendirilmesi	45
2.2. İlgili Araştırmalar	45
2.2.1. Yurtiçinde Yapılan Araştırmalar	45
2.2.2. Yurtdışında Yapılan Araştırmalar	48
BÖLÜM 3	50
3. YÖNTEM	50
3.1. Araştırma Deseni(Modeli)	50
3.2. Araştırmanın Amacı ve Önemi	51
3.3. Veri Toplama Teknikleri	52
3.4. Verilerin Analizi	52
BÖLÜM 4	53
4. BULGULAR VE YORUM	53
4.1. Araştırmanın Birinci Alt Problemine Yönelik Bulgular ve Yorum	53
4.2. Araştırmanın İkinci Alt Problemine Yönelik Bulgular ve Yorum	63
4.3. Araştırmanın Üçüncü Alt Problemine Yönelik Bulgular ve Yorum	70
4.4. Araştırmanın Dördüncü Alt Problemine Yönelik Bulgular ve Yorum	72
4.5. Araştırmanın Beşinci Alt Problemine Yönelik Bulgular ve Yorum	74

4.6. Araştırmanın Altıncı Alt Problemine Yönelik Bulgular ve Yorum	80
4.7. Araştırmanın Yedinci Alt Problemine Yönelik Bulgular ve Yorum	82
4.8. Araştırmanın Sekizinci Alt Problemine Yönelik Bulgular ve Yorum	89
BÖLÜM 5	98
5. SONUÇ VE ÖNERİLER	98
5.1. Sonuçlar	98
5.2. Öneriler	100
KAYNAKLAR	101
EKLER	107

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1. Etkinlik Kitabında Yer Alan Şarkılar.....	94
---	-----------

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Müziksel Etkinlikler ve Becerilere Etkileri Temasına Ait Kodlar.....	54
Şekil 2. İyi Bir Müzik Etkinliğinin Özellikleri Temasına Ait Kodlar.....	64
Şekil 3. Müzik Etkinliklerine Yer Verilme Derecesi Temasına Ait Kodlar	70
Şekil 4. Çocukların Gelişim Özelliklerine Uygunluğu Temasına Ait Kodlar	72
Şekil 5. Şarkı Etkinlikleri Temasına Ait Kodlar	75
Şekil 6. Etkinlik Kitabındaki Kazanımlar Temasına Ait Kodlar	80
Şekil 7. Etkinlik Kitabındaki Müziksel Etkinlikler Temasına Ait Kodlar	82
Şekil 8. Etkinliklerin Yetersizliği Durumunda Yapılabilecekler Temasına Ait Alt Temalar ve Kodlar	85
Şekil 9. Etkinlik Kitabında Yer Alan Eserlerin Makamsal Dizi/Tonal Yapılarına İlişkin Bulgular	90
Şekil 10. Etkinlik Kitabındaki Şarkıların Usüllerine İlişkin Bulgular	91
Şekil 11. Etkinlik Kitabındaki Şarkıların Ses Aralıklarına İlişkin Bulgular	92
Şekil 12. Etkinlik Kitabındaki Şarkıların Metronom Hızlarına İlişkin Bulgular	93

KISALTMALAR LİSTESİ

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

MEGEP: Mesleki Eğitim ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi

BÖLÜM 1

1. GİRİŞ

Araştırmanın giriş bölümünde problem durumu, alt problemler, araştırmanın amacı, önemi, sınırlılıklar ve tanımlar bulunmaktadır.

1.1. Problem Durumu

Okul öncesi eğitimin 6 yaşa kadar olan dönemini kapsayan bu dönem için çocukların fiziksel, bilişsel, sosyal, dilsel ve duygusal gelişimini destekleyen; toplumun kültürel değerleri ve ihtiyaçları doğrultusunda gelişimini sağlayan ve ilköğretime hazırlayan eğitim süreci olduğu söylenebilir. (Karaaslan, Kale, 2012, s.10) Buna göre okul öncesi eğitim, çocukların gelişimini ve okula hazırbulunuşluğu sağlama sürecidir. Bu süreçte çocuğa kazandırılması istenen yaratıcılık ve estetik konusundaki beklentileri sağlamada müzik oldukça önemli bir role sahiptir (Özel, 2017)

Çocuk henüz anne karnındayken müzikle tanışır ve müzik annenin söylediği ninnilerle çocuğun hayatına dâhil olur. Sonradan çeşitli yollarla çevresinden öğrendiği çeşitli müziklerle büyür (Gül, 2012, s17 akt. Öztürk, 2004). Bu doğrultuda müziğin anne karnında başlayıp hayat boyu çeşitlenerek devam ettiği söylenebilir.

Ülkemizde müzik eğitimindeki gelişmeler okul öncesi eğitimde müzik etkinliklerinin çocuk için çok önemli olduğunu ortaya koymaktadır. Müzik eğitimine olabilecek erken yaştan itibaren başlamanın, çocuğun hayatının geri kalanında müziğe olan yaklaşımına fark edilebilir düzeyde ve istendik yönde etki ettiği bilinmektedir. Bunun yanında okul öncesi dönemde müzik dersi alan çocukların öz bakım becerilerini

edinme, sosyal ilişki ve iletişim kurma yönünden okul öncesi dönemde müzik eğitimi almamış çocuklara göre daha başarılı oldukları gözlemlenmiştir.

Bu araştırma okul öncesi kurumlarda uygulanan programda müzik eğitimine ne derecede yer verildiğini ve kullanılan programın öğrencilerin hedeflenen müziksel kazanımları ne derecede edindiklerine katkıda bulunduğunu öğretmen görüşlerine göre belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın ana problem cümlesi “Okul öncesi etkinlik programında yer alan müzik etkinliklerine yönelik öğretmen görüşleri nelerdir?” şeklinde oluşturulmuştur. Bu ana problemle birlikte aşağıdaki alt problemlere de yanıt aranmıştır.

1.2.Alt Problemler

Bu araştırmada ana problem cümlesiyle birlikte aşağıdaki alt problemlere de ihtiyaç duyulmaktadır:

1. Müzik eğitiminde kullanılan etkinlikler ve bu etkinliklerin geliştirdiği beceriler yönünden öğretmen görüşleri nelerdir?
2. Müzik etkinliklerinde olması gereken özellikler yönünden öğretmen görüşleri nelerdir?
3. Okul öncesi programında müzik etkinliklerine yer verilme derecesi yönünden öğretmen görüşleri nelerdir?
4. Okul öncesi etkinlik kitabında kullanılan etkinliklerin öğrencilerin gelişim düzeylerine uygunluğu yönünden öğretmen görüşleri nelerdir?
5. Etkinlik programında yer alan şarkı etkinlikleri hakkında öğretmen görüşleri nelerdir?
6. Müzik etkinliklerinde yer alan kazanımlar ile öğrencilerin hedeflenen davranış ve tutumları edinmeleri yönünden öğretmen görüşleri nelerdir?
7. Okul öncesi dönem etkinlik kitabındaki müziksel etkinliklerin yeterliliğine ve yetersiz bulunması halinde yapılabileceklerle yönelik öğretmen görüşleri nelerdir?
8. Okul öncesi etkinlik kitabında yer alan şarkıların müziksel özellikleri nelerdir?

1.3. Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı, okul öncesi kurumlarda uygulanan programda müzik eğitimine ne derecede yer verildiğini ve kazandırılması gereken ve amaçlanan beceri ve tutumların yeterli düzeyde olup olmadığını belirlemeye yönelik bir inceleme olup, literatüre bir kaynak oluşturması amaçlanmaktadır.

1.4. Araştırmanın Önemi

Bireyin topluma uyum sağlaması, başarılı ve özgüven sahibi bir insan olması ve sosyalleşebilmesi için nitelikli bir eğitim almış olması gerekir. Bireylerin ve toplumun gelişmesinde eğitim ciddi bir önem taşımaktadır. Müzik eğitimi de eğitimin temel yapıtaşlarından biridir. Müzik olmadan eğitimin tamamlanmış olduğu düşünülemez. Bu doğrultuda müziğin diğer disiplin alanlarında da öğretim amacıyla kullanılması oldukça faydalı olacaktır.

1.5. Varsayımlar

Bu araştırmada çalışma grubunun, kullanılmış olan veri toplama araçlarına samimi ve özgün cevaplar verdiği varsayılmaktadır.

1.6.Sınırlılıklar

Bu araştırma;

- Araştırmaya dâhil olan öğretmenler ile
- Okul öncesi etkinlik programı ile sınırlıdır.

1.7.Tanımlar

Müzik Eğitimi: Müzik eğitimi bireylerin içinde yaşadıkları toplumsal ve kültürel çevre ile uyumlu olmasını ve bu çevreye duyarlı olmasını sağlamaya yönelik davranış değişiklikleri oluşturmayı hedeflemektedir (Ekici, 2010, s.165).

Müzik Etkinliği: Okul öncesi dönemde şarkı söylemek, ses dinlemek ve sesleri ayırt etmek, ritimsel çalışmalar, müzikli öykü, yaratıcı hareket çalışmaları ve dans gibi etkinlikler, müzik etkinlikleri kapsamındadır (Sığırtmaç, 2005, s.30).

Okul Öncesi Dönem: Bireyin hayatının ilk yılları, gelişim hızının en yüksek seviyelerde olduğu ve ileriki hayatına büyük oranda etki edecek olan kişilik özelliklerinin önemli ölçüde olduğu dönemdir (Alpaslan, 2010, s.5).

BÖLÜM 2

2. KURAMSAL BİLGİLER VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Kuramsal Bilgiler

2.1.1. Eğitim

Helvacı (2007), eğitim kelimesinin 1950 yıllarından beri kullanıldığını öne sürmektedir. Kök olarak eğitim kelimesi “eğmek” kelimesinden türetilip insanlar için belli davranışları yapılandırıp oluşturmak ve kazandırmak gibi anlamlarıyla düşünülmektedir (Akt. Koç, 2016, s.6).

Çocuk doğduktan itibaren temel eğitim olarak düşünülen ilköğretime kadar olan süre okul öncesi eğitim olarak adlandırılmaktadır. Temel eğitim olarak düşünülen bu süreç, eğitimin ilk basamağı olan okul öncesi dönemden başlamaktadır (Özal Göncü, 2002, s.13).

Bireyleri ve toplumları şekillendiren, yönlendiren, farklılaştıran ve gelişmesini sağlayan etkili süreçlerden biri eğitimidir. Bu doğrultuda en faydalı çok yönlü eğitim ancak çağdaş bir eğitim sistemi ile olan bir olgudur. Bu eğitimin kollarından biri sanat eğitiminden, sanat çerçevesinde de müzik eğitiminden meydana gelmektedir (Dağdeviren, 2017, s.6). Bundan hareketle, toplumu şekillendirip yön vermek ve geliştirmek için en önemli süreç eğitim sürecidir. Eğitimin ana dallarından birini müzik eğitimi oluşturur. Özellikle eğitim programlarında çocuğun kendini duygu ve düşüncelerle anlatması için müzik öğrencilere uygun ortamlar ve fırsatlar sağlamaktadır. Bu durumda okul öncesi çocuklarda iletişim becerilerinin gelişimine olanak sağlayacaktır (Senemoğlu, 1994).

2.1.2. Sanat Eğitimi

Sanat, ruhsal varlığımızın bir yansımasıdır (Erdoğan, 2015, s.23). Çelik'e göre (2013), sanat insanın davranışsal doğasında bulunan ve kabul edilen doğal bir durumdur. Yaşamsal faaliyetlerimizin büyük bir bölümünü oluşturmaktadır. İnsan olma özelliğimizin doğal bir ürünüdür. Bundan hareketle, sanatın her dönemde insanların dolayısıyla toplumun tamamlayıcı unsuru olduğunu söyleyebiliriz.

Toplumların gelişmesinde geçmişten günümüze sanatın varlığı önemli bir unsurdur. Sanatın eğitimdeki hedefi sadece insanların dinlenme ve hoş vakitler geçirmesi değildir; sadece yetenekli bireylerin yapabileceği bir aktivite olarak da düşünülmemelidir. Kendine güveni olan, düşünce yetisini etkili kullanabilen, sorgulayan, üretken ve estetik algıları yüksek bireylerin yetişmesini sağlamaktır. (Çelik, 2013, s.28).

2.1.3. Müzik

Müzik, insan hayatında olan, onsuz olunamayan bir olgudur. Bireyin doğum öncesi oluşma döneminde dolaylı olarak oluşmaya başlayan insan ile müziğin ilişkisi, doğumdan sonra doğrudan ilişki biçimine dönüşür ve çeşitlenip gelişerek insanın yaşamı boyunca devam eder. (Dağdeviren, 2017, s.1)

Öztürk'e göre (2004), anne karnındayken çocuğun hayatına giren müzik, annenin söylediği ninnilerle çocuğun hayatında olmaya devam eder. Sonra çocuk çeşitli yollarla çevreden öğrenip seslendirdiği müziklerle zenginleşir (Akt. Gül, 2012, s.17). Bu doğrultuda, müziğin anne karnında başlayıp hayat boyu çeşitlenerek devam ettiği söylenebilir.

Müzik, işitme duyusu ile algıladığımız düzen ve uyum içerisinde olan seslerin meydana getirmiş olduğu estetik bir olgudur. Kendi diliyle yazılıp tasarlanmış olan bir bütünün icra edilmesi ya da seslerin belli kalıplar dâhilinde doğaçlama biçiminde icra edilmesiyle belirli bir süreç içinde var olur (Uzun, 2008, s.6).

Müzik, bir sanat dalı olmaktan ziyade bir kavramdır. Müziği sadece bir sanat dalı şeklinde tanımlamak yetersiz olacaktır. Müzik bir sanat dalı olmanın yanı sıra bir bilimdir. Müzik, bünyesinde matematik ve fizik bilimlerini barındırmaktadır. Bunun yanında müziğin, sözcüklerden çok daha fazla bir tesiri bulunmaktadır. Müziğin birey ve toplum ile ilişkisinde bir sanat ve bilim dalı olmasının yanı sıra sözcüklerin, sözlü dilin önüne geçen etkisi de irdelenmelidir (Akkol, 2014, s.12).

2.1.4. Müzik Eğitimi

Müzik insanı eğitirken, önemli ölçüde destekleyici bir eğitim sürecidir. Başka bir deyişle eğitim sürecinde, bireyin gelişim basamaklarını güçlendirilebilecek önemli katkı unsurlarındandır (Topaç, 2008, s.8).

Müzik eğitiminin bir süreç olduğu düşünüldüğünde, bu süreç dâhilinde göz önüne alınacak bazı ilkeler ve bu sürecin sonucunda da elde edilmesi istenen bir takım hedefler doğrultusunda gerçekleştirilmelidir (Uzun, 2008, s.10). Müzik eğitiminin üç ana türü bulunmaktadır.

2.1.4.1. Genel Müzik Eğitimi

Yaşamın başlangıcından bitimine kadar olan süreçte insan, toplum ile bir iletişim aracı olarak müzik dilini kullanır. İnsanların iletişiminde sosyal ve kültürel bir unsur olan müzik, vazgeçilmez bir olgudur. Bu olgu çeşitli eğitimler vesilesiyle insan hayatının her sürecinde, bireyin ilgi ve istekleri doğrultusunda ve içinde bulunulan toplumsal ortamlar sayesinde basitten karmaşığa sistematik bir şekilde öğrenilir. Bu süreçte yer alan eğitim birçok gelişim alanına yarar sağlayan önemli süreçlerdendir. Örgün müzik eğitimi kuramsal bilgi, doğaçlama ve yaratıcılığa yönelik etkinliklerden oluşup birçok alanı kapsadığı için bir bütün olarak değerlendirilir. Bu süreçte kişinin becerilerinin müziksel çeşitli etkinlikler doğrultusunda hedeflenen öğrenmelerin gerçekleşmesi amaçlanır (Sabutay Altın, 2019, s.14). Buna göre hiçbir ayrıma bakmadan insanların bir müzik eğitimi sürecinden geçmeleri gerekmektedir.

2.1.4.2. Amatör Müzik Eğitimi

Kişilerin herhangi bir zorunluluk olmadan çeşitli kurslar (ismek, busmek vb.) ile halk eğitim merkezlerinden aldığı müzik eğitimi özengen müzik eğitimidir. Müzik eğitimi almak veya bir enstrümanı öğrenmek için herkes, ilgili kuruluşlar tarafından bu eğitimi alabilir. Bu eğitim kişinin ilgi ve istekleriyle doğru orantılıdır. Müzik alanında bilgi sahibi olmak, çalgı çalmak veya müziksel bir etkinlikte bulunmak kişinin kendi isteğiyle gerçekleştirdiği ve süreci devam ettirdiği bir olgudur (Bilen, 2020, s.6). Buna göre amatör müzik eğitimi, bireylerin müziğe karşı ilgi ve istekleri doğrultusunda etkin katılım sağlayarak aldıkları müzik eğitimidir ve herhangi bir zorunluluğu yoktur.

2.1.4.3. Mesleki Müzik Eğitimi

Uçan(1994); “Mesleki Müzik Eğitimi; müzik alanının bütününü, bir kolunu ya da dalını, o bütün, kol ya da dal ile ilgili bir işi meslek olarak seçen, seçmek isteyen, seçme eğilimi gösteren, seçme olasılığı bulunan ya da öyle görünen, müziğe belli düzeyde yetenekli kişilere yönelik olup, işin ya da mesleğin gerektirdiği davranışları ve birikimi kazandırmayı amaçlamaktadır.” görüşündedir. (Akt. Akkol, 2014, s.63). Buna göre mesleki müzik eğitimi, müziğe belirli ölçülerle yeteneği olan ve meslek olarak icra etmek isteyen kişilere mesleğin gerekli kıldığı davranışları ve birikimi kazandırmak amacıyla verilmektedir.

2.1.5. Beceri Temelli Müzik Atölyeleri

Çocukların beceri, ilgi ve mizaçları doğrultusunda gelişimlerini sağlamak yönünde bakanlığa bağlı olan ve pilot uygulama için belirlenen bazı okullarda kurulacak olan “Tasarım-beceri” atölyeleri, çeşitli becerileri geliştirmeye odaklı olarak değerlendirilen 11 atölye modeli çerçevesinde ortaya çıkmıştır. Bu atölyelerden birisi de müzik atölyesidir. Müzik atölyeleri; dinleme-söyleme, müziksel algı ve bilgilenme, müziksel yaratıcılık ve müzik kültürü gibi çeşitli müziksel beceri gelişimini hedefleyen atölyelerdir (Milli Eğitim Bakanlığı [MEB], 2019).

Direkt akademik başarıyı sorgulayan bir sistemin yanında bireylerin becerilerini geliştirmeyi ön planda tutan beceri atölyeleri ile 21. yy becerilerini bireylere kazandırmayı amaçlamaktadır. Bu doğrultuda şu anda yapılandırma aşamasında olan ve pilot uygulamaları halen devam eden atölyelerde kazandırılması gereken becerilerin mevcut öğretim programında ne kadarının sağlanabildiğini görmek için müzik eğitiminde kullanılan okul şarkıları yapılarına göre incelenmiş; müzik eğitimi ile öğrencilerin beceri kazanımlarını incelemek amacı ile öğretmen görüşlerine başvurulmuştur.

2.1.6. Okul Öncesi Eğitim

Okul öncesi eğitim 6 yaşa kadar olan grubunu kapsayan bu dönemde çocukların çeşitli becerilerinin gelişimine katkı sağlayan ve toplumun kültürel değerleri ile ihtiyaçlarına göre ilköğretim için geliştirip hazırlayan bir eğitim süreci olduğu söylenebilir(Kale Karaaslan, 2012, s.10-11). Buna göre okul öncesi eğitim, çocukların gelişimini ve okula hazırlanışlığı sağlama sürecidir. Bu eğitim dönemi, çocuk için çok önemlidir ve birçok beceriyi hızlı bir şekilde edinir. Bu sebeple okul öncesi eğitim çocuğun gelişimi için faydalı olacak şekilde düzenlenip değerlendirilmelidir.

Yavuzer(1999) ve Yağcı(2001)'ya göre, çocuğun okul öncesi dönemde aldığı eğitim, hayatının diğer bütün alanlarında etkisini gösterir. Çocuğun okul öncesi dönemde bu eğitimden faydalanması; çocuğun tinsel, duygusal ve motor beceri gibi yönlerden daha fazla gelişmesine olanak sağlayacaktır. Çocuk için ailede başlamış olan eğitim süreci okul ile birlikte resmi bir özellik kazanır ve bu eğitim süreci hayatı boyunca devam eder. Hayat boyu devam eden bu eğitim sürecinde mutlaka kazanılması istenen amaçlar; sevgi, saygı ve hoşgörü sahibi, karar verme yetisi olan, sorumluluk bilincine sahip, empati yapan, yardımsever, bilgili, tarafsız bireyler yetiştirmektir(Aktaran: Bayraktar, 2019, s.11)).

2.1.6.1. Türkiye’de Okul Öncesi Eğitimin Tarihçesi

Cumhuriyetimizin ilk zamanlarında okullaşma çalışmaları Osmanlı Dönemi’ndeki gibi yetersiz kalmıştır. 1949 senesi IV. ile 1953 senesi MEB Şura toplantılarıyla okul öncesi eğitim hakkında değerlendirmeler yapıp bu kurumların açılmasına karar verilmiştir. Okul öncesi eğitime ilişkin ilerlemeler 1960 senesi Kız Meslek Liselerinde “Çocuk Gelişimi ve Eğitimi” bölümünün açılması ile başlamış bulunmaktadır (Özel, 2017, s.12 akt. Öztürk, 2008).

1962 senesinde yürürlüğe giren Anaokulları ve Sınıfları Yönetmeliği ile okul öncesi eğitimi verilen kurumlar dört gruba ayrılmıştır. Okul öncesi eğitim verilen bu kurumlar anaokulları, anasınıfları, yuva ve yurtlar olarak ayrılmıştır. 1973 senesinde yürürlüğe giren 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu ile okul öncesi eğitimi verilen kurumlar Türk Milli Eğitim Sistemine dâhil edilmiştir. 1992 senesinde de Okul Öncesi Eğitim Genel Müdürlüğü kurulmuştur(EACEA, 2009).

2.1.6.2. Okul Öncesi Eğitimin Özellikleri

Çocuğun benliğinin oluşması ve şekil alması; bilgi, tutum ve alışkanlıkların kazandırılması ile becerilerinin gelişiminde yaşamının daha ileri yıllarına etki eden okul öncesi dönemin dikkatli bir şekilde incelenmesi gerekmektedir(Gül, 2012, s.4 akt. Arı, 2005).

Eğitimin hedefi etkin birey ve etkin vatandaş yetiştirmektir ve bu süreçte çocuğun bireyselliği korunmalı, bunun yanında toplum bilinciyle bütünlük içerisinde ve vatanına faydası olan bir insan olarak yetişmesi sağlanmalıdır.

Okul öncesi eğitim programlarının çeşitli amaçları olabilmektedir. Bunun yanı sıra, okul öncesi eğitimde ortak olarak kabul edilebilecek hedefler(Özel, 2017, s.9 akt. Tuğrul, 2007):

- Olumlu benlik algısını oluşturmak,
- Çevresine saygı duyma, yardımlaşma paylaşma gibi becerilerini geliştirmek,
- Sanatın çeşitli dalları, doğa ve edebiyat gibi konularda deneyim kazandırmak,
- Motor kaslarını geliştirmek ve vücut koordinasyonu kazandırmak,
- Dinleme becerileri ile konuşma becerilerini geliştirmek,
- Çeşitli alanlarda uygulama becerilerini geliştirmek,
- Problem çözme becerileri ile yaratıcı düşünme becerilerini geliştirmek,
- Kendisi, ailesi ve çevresine değer vermeyi öğretmek,
- Karşısına çıkan fırsatları kendisine ve çevresine faydalı olacak şekilde kullanmak,
- Değişen durum ve olanaklara uyum gösterebilmek olarak belirlenebilmektedir.

2.1.6.3. Okul Öncesi Eğitiminin Amaçları

Okulöncesi eğitimin sorumlulukları ile hedefleri, millî eğitimin genel hedefleri ile temel ilkelerine uygun olması yönünden(Milli Eğitim Bakanlığı [MEB], 2013, s.10);

- Okulöncesi dönemdeki çocukların çeşitli becerilerinin gelişimlerini sağlamak ile olumlu yönde alışkanlıklar kazanmasını sağlamak,
- Okulöncesi dönemdeki çocukları ilkokula hazırlamak,
- Sosyokültürel ve ekonomik durumları farklı çocuklar için ortak yetiştirme ortamı oluşturmak,
- Okulöncesi dönemdeki çocukların dilimizi doğru ve en güzel şekilde konuşmalarını sağlamak olarak belirlenmiştir.

2.1.6.4. Okul Öncesi Eğitimin Temel İlkeleri

Okul öncesi dönemi, bireyin yaşamının temelini meydana getirir ve okul öncesi dönemde bireyin öğrenme oranı diğer dönemlere göre oldukça yüksektir. Okul öncesi yaş gruplarında genel olarak gelişimsel özellikler, o yaş grubunda bulunan bütün çocuklar için çok benzerdir; ama tüm çocukların bireysel olarak farklı özelliklerinin olduğu göz ardı edilmemelidir. Okul öncesi eğitimin temel ilkeleri genel olarak aşağıdaki şekildedir(Milli Eğitim Bakanlığı [MEB], 2013, s. 11):

1. Okul öncesi eğitim çocuğun ihtiyaçları ve bireysel farklılıklarına uygun şekilde hazırlanmalıdır.
2. Okul öncesi eğitim çocuğun motor, sosyal, duygusal, dilsel ve bilişsel becerilerinin gelişimini desteklemeli, öz bakım becerilerini kazandırmalı ve çocuğu ileriki yaşamına hazırlamalıdır.
3. Okul öncesi eğitim verilen kurumlarda demokratik eğitim görüşlerine yönelik öğrenme ortamı hazırlanmalıdır.
4. Etkinlikler hazırlanırken çocukların çevresi ile okulun imkânları göz ardı edilmemelidir.
5. Çocuğun eğitim sürecinde eğitime bilinenden bilinmeyene yönünde başlanmalı ve deneyerek öğrenmeye olanak tanınmalıdır.
6. Eğitim sürecinde çocukların dilimizi doğru ve güzel konuşmaları konusunda gereken özen gösterilmelidir.
7. Okul öncesi dönemde verilen eğitim ile çocukların sevgi, saygı, paylaşma, iş birliği, hoşgörü, sorumluluk, yardımlaşma ve dayanışma gibi çeşitli duyguları ve davranışları geliştirilmelidir.
8. Eğitim, çocuğun özsaygı ve özgüven geliştirmesini sağlamalı; çocuğa öz denetim becerisi kazandırılmalıdır.
9. Oyun, okul öncesi yaş grubunda bulunan çocuklar için en uygun olan öğrenme yöntemidir. Etkinlikler genel olarak oyun temelli düzenlenmelidir.
10. Okul öncesi dönemdeki çocuklarla iletişimde, çocukların kişiliğine zarar verici şekilde davranılmamalı, baskı ve kısıtlamalara mümkün olduğunca yer verilmemelidir.
11. Çocukların bağımsız davranışlar oluşturmaları sağlanmalı, yardıma ihtiyaç duyduklarında yetişkinlerin rehberliği, desteği ve samimiyeti sağlanmalıdır.

12. Okul öncesi dönemdeki çocukların, kendileri ve başkalarının duygularının farkına varması sağlanmalıdır.
13. Okul öncesi dönem çocuklarının hayal gücü ve düşünme becerileri, iletişim kurma ile duygularını aktarabilme davranışları geliştirmeleri sağlanmalıdır.
14. Okul öncesi dönem eğitim sürecinde çocuk ile ailenin etkin katılımları sağlanmalıdır.
15. Okul öncesi eğitim süreçleri rehberlik hizmetleri ile beraber yürütülmelidir.
16. Çocuğun gelişimi ile okul öncesi eğitim programı düzenli olarak değerlendirilip geliştirilmelidir.
17. Yapılan değerlendirmelerin sonuçları çocukların, öğretmenin ve eğitim programının geliştirilmesi amacıyla etkin şekilde kullanılmalıdır.

2.1.6.5. Okul Öncesi Eğitim Dönemindeki Çocukların Gelişim Özellikleri

Okul öncesi dönemde gelişimsel özellikler beş temel kategoriyle incelenmektedir. Bunlar şu şekildedir:

2.1.6.5.1. Bilişsel Gelişim Özellikleri

- a) 3-4 yaş arasındaki çocuklarda bilişsel gelişim özellikleri genel olarak aşağıdaki gibidir(Milli Eğitim Bakanlığı [MEB], 2013, s.19);

- Kavramlar arasındaki zıtlık ilişkisini ayırt eder.
- 1'den 10'a kadar olan sayılarla ilgili yönergeleri uygular.
- 4 parçaya kadar olan yapbozu tamamlar.
- Renkleri tanır ve eşleştirmeler yapar.
- Gördüğü nesneleri tanımlar.
- Vücut bölümlerini yönergeler doğrultusunda gösterir.
- Cinsiyetleri tanır.
- İki nesneden oluşan örüntüleri modele göre devam ettirir.

b) 4-5 yaş arasındaki çocuklarda bilişsel gelişim özellikleri aşağıdaki gibidir:

- İnsan resmini 6 öge ile çizer.
- 4-10 parça arası yapbozu tamamlar.
- Nesne ve sayılar arasında ilişki kurar.
- 5'e kadar olan nesneleri benzerliklerine göre gruplandırır.
- 20'ye kadar sayıları ritmik sayar.
- Nesneleri yönergelere göre eşleştirir.
- Yarım nesneleri birleştirerek bütün oluşturur.
- Konumlara ilişkin yönergeleri uygular.
- Bir olayı oluş sırasına göre sıralar.
- Nesnelerin hangi malzemeden yapıldığını söyler.
- 10 küp kullanarak kule oluşturur.
- Farklı dokulara sahip nesneleri ayırt eder.
- Renklerin isimlerini söyler.
- Kısa süre önce gösterilen nesne, kişi ve resimlerle alakalı soruları yanıtlar.
- Resimde eksik olan parçaları örneğine bakarak tamamlar.
- Gördüğü resimlerden öykü oluşturur.
- Sebep-sonuç ilişkili soruları yanıtlar.
- Nesneleri farklı özelliklerine göre karşılaştırır.
- İki nesneyle örüntü oluşturur.
- Sesleri farklı özelliklerine göre(yüksek ses, ince ses gibi) ayırt eder.

c) 5-6 yaş arasındaki çocuklarda bilişsel gelişim özellikleri aşağıdaki gibidir:

- İnsan reminde eksik olan vücut bölümlerini çizer.
- 25 parçaya kadar olan yapbozu tamamlar.
- Verilen geometrik şekillerden yeni şekiller oluşturur.
- 10'a kadar nesneyi bir özelliğine göre gruplandırır.
- 10'a kadar olan nesne grupları ile sayılarının ilişkisini kurar.
- 10'a kadar olan nesnelerle toplama yapar.
- 10'a kadar olan nesnelerle çıkarma yapar.
- Yarım ve bütün şeklindeki nesneleri gösterir.
- 20'ye kadar olan sayıları sıralar.

- İlişki kurma, sıralama, eşleştirme ve gruplamaları nasıl yaptığını anlatır.
- Sebep-sonuç ilişkileri kurar.
- Kısa süre önce gördüğü resmin ayrıntılarını hatırlar.
- Bir olay sonrasında olabilecekleri tahmin eder.
- Nesnelerin benzer ve farklı özelliklerini ayırt eder.
- Birkaç nesnenin birbirine göre konumlarını söyler.
- Çeşitli karşılaştırma ifadelerini kullanır.
- Günleri sıralar.
- 20'ye kadar olan sayıları ritmik sayar.
- Günün farklı zamanlarının isimlerini söyler.
- Somut nesneler ile grafik oluşturur.
- Nesnelerden oluşan grafiği okur.
- Üç nesne ile örüntü oluşturur.

2.1.6.5.2. Dil Gelişimi Özellikleri

a) 3-4 yaş arasındaki çocuklarda dilsel gelişim özellikleri aşağıdaki şekildedir(Milli Eğitim Bakanlığı[MEB], 2013, s.24):

- Sesin nerden geldiğini söyler.
- 4 sözcükten oluşan cümleler kurar.
- Neden, nasıl ve kim gibi soruları sorar.
- Geçmiş zaman ile ilgili ifadeler kullanır.
- Konuşurken isimler ve fiiller kullanır.
- Konuşurken kişi zamiri kullanır.
- Konuşurken sıfat kullanır.
- Konuşurken çoğul ekleri kullanır.
- Yapılan sohbete dâhil olur.
- Duygularını sözlü şekilde aktarır.
- Nesnelerin kullanım amaçlarını anlar.
- Kendini düzgün şekilde ifade eder.
- Art arda üç yönergeye kadar yerine getirir.

- Şarkılar ve tekerlemeleri kendi kendine söyler.
- Yaptığı günlük işlere ilişkin soruları yanıtlar.
- İki olayı sırasıyla aktarır.

b) 4-5 yaş arası çocuklarda dilsel gelişim özellikleri aşağıdaki şekildedir:

- Ses özelliklerini söyler.
- Sesin kaynağını söyler.
- Birleşik cümle kurar.
- 5 kelimeye kadar olan cümleler kurar.
- Konuşurken bağlaç kullanır.
- Konuşurken olumsuz kelime yapılarına yer verir.
- Konuşurken edat kullanır.
- Konuşurken zıt anlamlı kelimeler kullanır.
- Kelimelerin ne anlama geldiğini sorar.
- Nesnelerin kullanım amaçlarını sorar.
- Nesnelerin kullanım amaçlarına ilişkin sorulara cevap verir.
- Neden, nasıl ve kim gibi soruları cevaplar.
- Art arda üç yönergeye kadar uygular.
- Göremediği nesnelere ilişkin yönergeleri uygular.
- Kısa ve basit öykülere ilişkin sorulara cevap verir.
- Konuşurken en az sayıda ses hatası yapar.
- Deneyimlerini aktarır.

c) 5-6 yaş arası çocuklarda dilsel gelişim özellikleri aşağıdaki şekildedir:

- Çeşitli sesler arasındaki farkları ifade eder.
- Çeşitli sesler arasındaki benzerlikleri ifade eder.
- Duyduğu sese benzeyen sesler çıkarır.
- Ses tonu, hızı ve şiddetini ayarlayabilir.
- Sıralı ve birleşik yapıda cümle kurar.
- Cümle kurarken özneye uyan fiil kullanır.
- 6'dan daha fazla sözcükle cümle kurar.
- Cümlelerini geçmiş, şimdiki ve gelecek zamana göre kurar.

- “Kim, ne, ne zaman, nerede, neden, nasıl?” şeklinde soru sorar.
- “Kim, ne, ne zaman, nerede, neden, nasıl?” şeklindeki soruları cevaplar.
- Cümle kurarken “çünkü, daha sonra” bağlaçlarını kullanır.
- Cümle kurarken işaret ve kişi zamirine yer verir.
- Konuşurken zaman zarfları kullanır.
- Dil bilgisi kurallarını genel olarak doğru kullanır.
- Zıt ve anlamdaş kelimelerin anlamlarını açıklar.
- Sesteş kelimelerin anlamlarını açıklar.
- Sohbeta katılır ve sürdürür.
- Akıcı bir şekilde konuşur.
- Dinlediği bir hikâyeyi aktarır.
- Resim, nesne ve olay arasındaki ilişkiye yönelik anlamlı bir öykü anlatır.
- Konuşurken mizahtan faydalanır.
- Etrafındaki yazılı araç gereçleri tanır.
- Yazının bir anlama sahip olduğunu bilir.
- Duygu ve düşüncelerini yetişkinlere anlatır.
- Okumanın önemini ifade eder.
- Kitapta yer alan resimleri okuyormuş gibi yapar.

2.1.6.5.3. Sosyal ve Duygusal Gelişim Özellikleri

a) 3-4 yaş arası çocuklarda sosyal ve duygusal gelişim özellikleri şu şekildedir(Milli Eğitim Bakanlığı [MEB], 2013, s.27):

- Kendisine ilişkin soruları yanıtlar.
- Grup oyunlarına dâhil olur. Sıraya girer ve sırasını bekler.
- Nezaket belirten sözcükler kullanır.
- Duygularını aktarır.
- Başkalarının duygularının farkına varır.
- Kurallara uyar ve basit sorumlulukları uygular.
- Kendisine ilişkin olumlu yönde ifadeler kullanır.
- Sahip olduğu nesneleri paylaşır.
- İhtiyacı olan durumlarda izin ister.

b) 4-5 yaş arası çocuklarda sosyal ve duygusal gelişim özellikleri şu şekildedir:

- Adını, soyadını, yaşını söyler.
- Jest ve mimiklerini kullanarak duygularını ifade eder.
- Çevresindeki insanların o anki duygularına uygun tepkiler verir.
- Yetişkinlerin ve yaşıtlarının liderliğine uyum sağlar.
- Sorun yaşadığı zaman yardım ister.
- Başka insanlara yardım etmek ister.
- Başladığı işi devam ettirmeye gayret eder.
- Sosyal problemlerini çözmeye çalışır.
- Duruma göre bağımsız davranır.

c) 5-6 yaş arası çocuklarda sosyal ve duygusal gelişim özellikleri şu şekildedir:

- Ev adresini söyler.
- Ailesinden birinin telefon numarasını söyler.
- Duygularını gösterir.
- Başka insanların duygularını ifade eder.
- Kendini özgün bir şekilde ifade eder.
- Kurallara uyum sağlar ve gerektiği zaman başkalarına açıklar.
- Sorumluluklarını yerine getirir.
- Özgüven sahibi olur.
- Farklı ve yeni durumlarda uyum gösterir.
- Tanıştığı insanlarla iletişim kurar.
- Hedeflerine yönelik davranır.
- Duygularını kontrol eder.
- İhtiyaç duyulan durumlarda liderlik eder.

2.1.6.5.4. Motor Gelişim Özellikleri

a) 3-4 yaş arası çocukların motor gelişimi özellikleri aşağıdaki şekildedir(Milli Eğitim Bakanlığı [MEB], 2013, s.31):

- Düz çizgide yürür.
- Kollarını sağ kol sol bacak/sol kol sağ bacak salınımı yaparak koşar.
- Çift ayakla yerinde sıçrar.
- Tek ayak üzerinde sıçrar.
- Durduğu noktadan çift ayak öne doğru atlar.
- Değişik yönlerde yuvarlanır.
- Topu iki eliyle hedefe atar.
- Topu yere vurup tutar.
- Durduğu yerde ayakla sabit topa vurur.
- Atılan topu bütün vücudu ile tutar.
- Raketle yukarıya doğru topa vurur.
- Tek ayak üzerinde 4-5 saniye durur.
- Denge tahtasında kısa mesafe yürür.
- Bisikletle pedal çevirerek ilerler.
- Sıvıları bir kaptan başka bir kaba boşaltır.
- Yumuşak malzemeleri kullanarak değişik şekiller oluşturur.
- Verilen basit şekilleri keser.
- Baskı ve yapıştırma işleri yapar.
- Daire şeklini çizer.
- 8 küp kullanarak kule yapar.
- Müzikle beraber özgün dans eder.

b) 4-5 yaş arası çocuklarda motor gelişim özellikleri aşağıdaki şekildedir:

- Daire şeklindeki çizgide yürür.
- Verilen komutla beraber, koşarken yön değiştirir.
- 30 cm'ye kadar olan yükseklikten atlar.
- Çift ayağıyla engel üzerinden atlar.

- Çift ayağıyla yönerge doğrultusunda ileri doğru atlar.
- Tek ayağı üzerinde ritmik bir şekilde 6 kereye kadar sıçrar.
- Yönerge doğrultusunda galop hareketi yapar.
- Kayma şeklindeki adım ile ilerler.
- Tek ayağı üzerinde seker.
- Topu üç kez sektirir.
- Küçük bir topu tek eliyle atar.
- Kendisine atılan topu tutar.
- Küçük topu yuvarlar.
- Koşarak, duran topa ayağıyla vurur.
- Sabit topa raketle vurur.
- Tek ayağının üzerinde 8 saniyeye kadar durur.
- Denge tahtasında yürür.
- Bisikletle dönüş hareketi yapar.
- Basit dans hareketleri yapar.
- Gösterilen modeli örneğe göre çizer.

c) 5-6 yaş arası çocuklarda motor gelişim özellikleri aşağıdaki şekildedir:

- Koşarak engel üzerinden atlar.
- Ritme göre sekme hareketleri yapar.
- Tek ayağı üzerinde sıçrayarak 3 metreye kadar ilerler.
- Topu tek eliyle atar ve topu tek eliyle yuvarlar.
- Topu 6 kereye kadar sektirir ve ip atlar.
- Vücudunun bölümlerinden destek alarak dengede kalır.
- Tek ayağı üzerinde 10 saniyeye kadar durur.
- Müzik ve ritim ile beraber çeşitli hareketleri art arda yapar.
- Üç parçadan oluşan kompozisyonlar oluşturur.
- Verilen kâğıdı yönergeler doğrultusunda çapraz katlar.
- Daire, üçgen, kare gibi geometrik şekilleri örneğe göre çizer.
- Yatay, dikey, eğri ve eğik çizgiler çizer.
- Yatay, dikey, eğri ve eğik çizgilerden yeni bir şekil oluşturur.
- Kalemi doğru şekilde tutar.
- 5'e kadar olan sayıları örneğe göre yazar.

2.1.6.5.5. Öz Bakım Becerileri Gelişim Özellikleri

a) 3-4 yaş arası çocuklarda öz bakım becerileri gelişimi özellikleri aşağıdaki gibidir(Millî Eğitim Bakanlığı [MEB], 2013, s.34):

- Yemeğini kendisi yer.
- Bazı giysilerini yardım almadan çıkarır.
- Giysilerini yardım alarak giyinir.
- Kıyafetlerinin önünü ve arkasını ayırt eder.
- Yardım alarak ellerini ve yüzünü yıkar.
- Yardım alarak dişlerini fırçalar.
- Saçlarını yardım alarak tarar.
- Tuvalet ihtiyacını yardım alarak karşılar.
- Eşyalarını toplar.

b) 4-5 yaş arası çocuklarda öz bakım becerileri gelişim özellikleri aşağıdaki gibidir:

- Saçını tarar.
- Giysilerini yardımsız çıkarır, giyer.
- Giysisindeki büyük düğmeleri ilikler, çözer.
- Kendi kıyafetlerini asar.
- Yardım alarak ayakkabı bağcıklarını bağlar.
- Yardım almadan ellerini ve yüzünü yıkar.
- Dişlerini yardımsız fırçalar.
- Sofra kurallarına uygun şekilde davranır.
- Yemek yerken araç gereçleri doğru şekilde kullanır.
- Ev işlerine yardım eder.
- Tuvalet ihtiyacını kendisi karşılar.

c) 5-6 yaş arası çocuklarda öz bakım becerileri gelişim özellikleri aşağıdaki gibidir:

- Dişlerini kendisi fırçalar.
- Ellerini ve yüzünü yıkayıp kurular.
- Vücudunu kendisi yıkar.
- Yapılması gereken işlerde sorumluluk alıp uygular.
- Kıyafetlerini hava şartlarına uygun şekilde seçer.
- Kıyafetlerini kendisi giyip çıkarır.
- Kıyafetlerinin düğmelerini ilikleyip çözer.
- Ayakkabılarını kendisi giyer.
- Yemek yerken araç gereçleri doğru şekilde kullanır.
- Sofra hazırlamaya yardımcı olur.
- Temizlik malzemelerini doğru şekilde kullanır.
- Tehlikeli durumlardan kaçınır.

2.1.7. Okul Öncesi Dönemde Çocukların Müziksel Gelişimi ve Kullanılan Etkinlikler

2.1.7.1. Müziksel Gelişim ve Ses Özellikleri

Çocuğun müzikal gelişimine bakıldığında okul öncesi dönemde 36-48 aylık çocuk, şarkıların nakaratlarını kendisi söylemeye başlar ve şarkılara alkış ile eşlik edip sesler ve ritimler oluşturmaya başlar. 48-60 aylık çocuklar, şarkı söyleyebilirler. 36-60 aylık çocukların sesleri Mi4'e ulaşabilmektedir. 36-60 aylar arasındaki çocuklarda hareketlerle eşlik etmekten çok müziği dinleme eğilimi olduğu görülmektedir. Çocuk okul öncesi dönemde müziği dinleme alışkanlığı kazanmaktadır. Okul öncesi dönem çocuklarının müziği içselleştirmeleri ve yaratıcı oyunlar ile arkadaşlarıyla iletişim kurarak (dans etmek gibi) kullanmaları ile müziksel etkinlikler önem kazanmaktadır. Bu dönemde müzik ile dans, kendisini ifade etmek için bir araç olmanın yanı sıra, çocuğun sosyal gelişimi açısından da oldukça önemli etkinliklerdir. Çünkü okul öncesi dönemde çocuk müziğin etkisiyle arkadaşlarıyla daha etkili şekilde iletişim kurmaktadır. 60-72 aylık çocuk sesleri ayırt eder, şarkılarla çocuğun diksiyonu gelişim gösterir. Çocuğun sesi 6 yaşına kadar daha çok aşağıya, 6 yaşından itibaren de aşağıya ve yukarıya doğru

genişleyen şekilde gelişim gösterir. Her yaş grubunda ve her çocukta bu durum aynı olmamaktadır. Çocuğun bulunduğu toplumsal, kültürel ortamlar doğrultusunda bu özellikler farklılık gösterebilmektedir. Çocuk sesleri 6- 8 yaşları arasında Si4'e ulaşır. Okul öncesi çocuklarıyla yapılan çalışmalarda, ses sınırları Re4- Si4 arasında olmalıdır (Ekici, 2010, s.168-169).

2.1.7.2. Müziksel Etkinlikler

2.1.7.2.1. Nefes Açma Çalışmaları

Şarkı öğretimine başlarken öncelikle nefes açma çalışmaları yapılmalıdır. Bu çalışmalara başlamadan önce ortam havalandırılmış olmalı, ısınma ve esneme hareketleri yapılmalıdır. Ardından nefes alma, tutma ve verme aşamaları ile nefes açma çalışmaları yapılmalıdır(Milli Eğitim Bakanlığı[MEB], 2017, s.8).

2.1.7.2.2. Ritim Çalışmaları

Okul öncesi dönemde çocuğun şarkı söyleme ve müzikal becerisinin gelişmesinde rol alan yaklaşımlardan biri, “ritme dayalı eğitim”dir. Ürfioğlu'na(1989: 39) göre ritim kavramı bu dönemde çok önemli bir rol oynamaktadır. Çünkü çocuklar ritme oldukça duyarlıdırlar ve sessizce oturup müzik dinlemek yerine, müziğe eşlik ederek hareket etmek isterler. Bu konuda desteklendiklerinde, hareketleriyle müziğe eşlik etmekten büyük bir haz duyarlar. Okul öncesi eğitimde ritim kavramının işlenmesi, çocuğa kendi kendini kontrol edebilme becerisi kazandırıp, kişiliğinin gelişmesine ve çocukta bağımsızlık duygusunun oluşmasına yardımcı olur(Ekici, 2010, s.176-177). Buna göre kullanılan şarkıların, harekete yönelik ve eğlendirici özelliklerde olması öğretimi kolaylaştırabilmek için yararlı olabilir. Müzik etkinliklerinde, şarkıların hareket eşliğinde öğretilmesinin, çocukların enerjisini yönlendirmek konusunda oldukça faydalı ve etkili olacağı düşünülebilir. Bu bağlamda dörtlük, sekizlik ve on altılık değerler ve bu nota değerlerinin çeşitlendirilmesiyle oluşturulmuş ezgilerin kullanılmasının daha uygun olacağı düşünülebilir.

2.1.7.2.3. Şarkı Öğretimi

Okul öncesi dönem müzik etkinlikleri arasında en büyük yere ve öneme sahip olan etkinlik şarkı söyleme etkinliğidir. Uygun içerikli şarkılar ve şarkılara uygun ritim ve devinim çalışmaları birlikte yapıldığında çocuğun tüm gelişim alanlarına katkı sağlar. Ancak bu noktada öğretilecek olan şarkının içeriği ve öğretim şekli büyük öneme sahiptir.

Okul öncesinde kullanılacak şarkılar içerik bakımından aşağıdaki şekilde olmalıdır (MEGEP[Mesleki Eğitim ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi], 2007, s.20):

- Kullanılan şarkılar içerikleri bakımından verilen temalara uygun ve istenen alışkanlıklar ile bazı kavramları kazandırabilecek niteliğe sahip olmalıdır.
- Temizlik, saygı, saygı ve dürüstlük gibi temel kavramları içermelidir. Örnek olarak temizlik konusunu içeren bir şarkı seçilmelidir.
- Öğretilecek şarkılar çocuğun günlük hayatıyla bağlantılı olmalıdır. Örneğin, bahar gezisi yapılacaksa bahar konulu bir şarkı seçilmelidir.
- Öğretilecek olan şarkıların sözleri çocuğu öykünmeye yöneltmelidir. Çocukların şarkıları söylerken çeşitli hayvanlar, taşıtlar ile kişilikleri öykünme yapmasına olanak tanınmalıdır.
- Seçilen şarkıların sözleri değiştirilmeye elverişli olmalıdır. Bu sayede çocuklar yeni sözler bularak yaratıcılıklarını geliştirebilirler. “Pazara Gidelim” (M. SUN) şarkısı örnek olabilir. Şarkıda geçen tavuk yerine balık, kedi ve köpek gibi hayvanlar söylenebilir(Yenmeyen hayvanların isimleri söylenirken yemeyelim olarak bitirilir.).
- Seçilen şarkıların sözleri anlaşılır ve kısa olmalıdır.
- İçerisinde çocuk ismi bulunan şarkılara yer verilmelidir. Bazen gruptaki çocukların isimleri kullanılarak söyletilmelidir. “Küçük Ayşe - Küçük Asker” (H. Bedii Yönetken) şarkısı örnek olarak verilebilir.
- Konusu ile çocukları düşündürecek ve zihinsel gelişimlerine yardımcı olacak şarkılar seçilmelidir. “Bil bakalım”, “Ben ve dünya” (S. Acay) şarkıları örnek olarak verilebilir.

- Kafiyesi olan çocuk şarkıları seçilmelidir. “Saksım” şarkısı örnek olarak verilebilir.
- Bazı sözlerin tekrarlandığı şarkılara da yer verilmelidir. “Yeni yıl, yeni yaş” (M. SUN) şarkısı örnek olarak verilebilir.
- Çocukları eğlendirip mutlu eden şarkılar seçilmelidir. “Çalgılar”(H. Şeyrek) şarkısı örnek olarak verilebilir.
- Doğayı, insanları, hayvanları tanımasını ve sevmesini sağlayan şarkılara da yer verilmelidir.
- Vatan ve yurt sevgisini açıklayıcı özellikte olan parçalardan da yararlanmalıdır. “Üç Şey”(S. Acay) şarkısı örnek olarak verilebilir.
- Kültürümüzü tanıtan, okulöncesi dönem çocuklarına uygun şarkılar seçilmelidir. “Aşşahdan Gelirem” türküsü örnek olarak verilebilir.
- Öğretilcek şarkılar okulöncesi dönem yaş gruplarına ve çocukların gelişim düzeylerine uygun olarak seçilmelidir.

2.1.7.2.4.Yaratıcı Dans Çalışmaları

Bireylerin, müziğin ritmine uygun bir şekilde doğaçlama olarak yaptığı bedensel hareketler yaratıcı dans olarak adlandırılır. Çocuklar yaratıcı dans ile duygu ve düşüncelerini aktarırlar. Çocuk içinden geldiği gibi doğaçlama olarak dans eder. Yaratıcı dans etkinliği sırasında dikkat edilmesi gereken önemli nokta sürenin uzun tutulmamasıdır. Çünkü çocuklar bir süre sonra birbirlerine bakarak taklit etmeye başlayacaklardır(Milli Eğitim Bakanlığı[MEB], 2017, s.18).

2.1.7.2.5. Müzikli Dramatizasyon Çalışmaları

Bir hikâyenin müzik eşliğinde jest ve mimikler kullanılarak canlandırılmasına müzikli dramatizasyon denir. Bu etkinlik türü ile müzik ve bedensel hareketler birleştirilir. Müzikli dramatizasyon çalışmaları “şarkılı oyunlar”, “müzikli öyküler” ve “dramatize şarkılar” olmak üzere üç çeşidi kapsayabilir(Milli Eğitim Bakanlığı[MEB], 2017, s.20).

2.1.7.2.6. Müzik Dinleme Çalışmaları

Elektronik olarak kaydedilmiş veya canlı olarak seslendirilen bir müzik eserini dinlemek, müzik dinlemek olarak adlandırılır. Çocuk müzik ile dinleyerek tanışır. Bu etkinlikte çocuk rahatlayarak ortama uyum sağlar, duygu ve düşüncelerini rahatça ifade eder. Bu sebeple erken çocukluk döneminde bütün etkinliklerde müzik dinleme etkinliğine yer verilmelidir(Milli Eğitim Bakanlığı[MEB], 2017, s.22).

2.1.7.3.Okul Öncesi Etkinlik Kitabında Yer Alan Müziksel Etkinlikler

Okul öncesi eğitimde; etkinliklerin öğretmenler tarafından çocukların gelişim özellikleri, ilgileri ve ihtiyaçları göz önünde bulundurularak programda yer alan kazanım, gösterge ve kavramlar doğrultusunda planlanması ve öğretmenin kendisi için bir etkinlik havuzu oluşturması beklenmektedir. Böylece öğretmen etkinlik alternatiflerini artırarak günlük eğitim sürecini daha kolay yönetebilecektir. Bu bağlamda okul öncesi etkinlik kitabı öğretmenler için bir etkinlik havuzu niteliğindedir. Kitapta yer alan etkinlikler öğretmenler için süreci kolaylaştıran ve daha verimli hale getiren bir rehber niteliğindedir. Etkinlik kitabı programda yer alan kavram, gösterge ve kazanımlar doğrultusunda Türk Milletinin temel değerlerini içerecek şekilde hazırlanmıştır. Bu noktada etkinlik kitabında yer alan kazanımlar eğitim sürecinin şekillenmesinde ve çocukların Türk Milletinin milli, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini kazanması konusunda etkili ve önemlidir. Aşağıda Okul Öncesi Etkinlik Kitabında yer alan müziksel etkinliklere ait kazanımlar sıralanmıştır (MEB,2021):

- “Sınıfımı Keşfediyorum” müzik ve sanat etkinliğinde; Uyum ve İlköğretim Haftası içeriği ile “Müzik ve ritim eşliğinde dans eder.” kazanımı yer almaktadır. Bu etkinlikte öğrencilere müzik eşliğinde ritme uyum sağlayarak hareket etme becerisinin kazandırılması müzik başlatıldığında hareket etmeye başlamaları, müzik durduğunda ise durmaları istenerek müziğe uyum sağlamaları amaçlanmıştır.
- “Merhaba Arkadaşım“ oyun, hareket ve müzik etkinliğinde; tanışma, nezaket ve uyum haftası içeriği ile “Müzik ve ritim eşliğinde hareket eder.” kazanımı yer almaktadır. Bu etkinlikte öğrencilere müzik eşliğinde serbest bir şekilde ritme istedikleri şekilde ayak

uydurmaları amaçlanmıştır. Öğrencilerin müzik ile birlikte özgürce iç dünyalarını yansıtmaları amaçlanmıştır.

- “Haydi Gel Tanışalım” müzik etkinliğinde; ritim, şarkı söyleme içeriği ile “Sesini uygun kullanır.”, “Dinledikleri/izlediklerinin anlamını kavrar.”, “Kendine güvenir.”, “Müzik ve ritim eşliğinde hareket eder.” kazanımları yer almaktadır. Bu etkinlikte öğretmen ritmik materyaller kullanarak ses çıkarıp öğrencilerin kendisine bedenlerini kullanarak ayak uydurmalarını ister, ritim oluşturup yürümeye başlar. Öğrenciler de ritme eşlik etmeye başladığında, şarkının sözleri eşliğinde çember oluşturarak oturmalarını sağlamak amaçlanmaktadır. Çocukların bedenlerini kullanarak başka nasıl ritimler oluşturabilecekleri sorulur ardından çocukların bedenleriyle ritim oluşturarak grup liderliğini üstlenmeleri amaçlanır.

- “Dünya Çocuklarının Oyunları” oyun etkinliğinde; Dünya Çocuk Günü içeriği ile “Müzik ve ritim eşliğinde hareket eder.” kazanımı yer almaktadır. Bu etkinlikte çocukların Bezirgân Başî oyununu öğrenmeleri amaçlanmıştır. Oyunu oynarken Aç Kapıyı Bezirgân Başî şarkısını öğrenir ve söylerler.

- Barış Manço müzik, Türkçe ve sanat etkinliğinde; Barış değeri içeriği ile “Müzik ve ritim eşliğinde hareket eder.” kazanımı yer almaktadır. Bu etkinlikte Barış Manço’nun bir şarkısıyla sınıfa geçilir. Çocukların şarkıyı bilip bilmedikleri sorulur. Barış Manço’nun fotoğrafı gösterilip, şarkının ona ait olduğu söylenir. Değerli sanatçımız Barış Manço çocuklara tanıtılarak, çocuklar için güzel şarkılarının olduğu belirtilir. Barış Manço’nun yapmış olduğu programdan ve dünya turundan çeşitli görseller gösterilip çocukları sevdiği ve barış kavramı hakkındaki düşünceleri çocuklara anlatılır. Çocuklar için yapmış olduğu şarkılar dinletilir. Çocukların özgün şekilde dans etmeleri amaçlanır ve buna fırsat verilir.

- “29 Ekim Cumhuriyet Bayramı” etkinliğinde; Atatürk, Cumhuriyet Bayramı içeriği ile “Müzik ve ritim eşliğinde hareket eder.” kazanımı yer almaktadır. Haftanın konusunu kapsayan video gösterimi yapılır. Çeşitli sorularla Cumhuriyet kavramı ile günün anlam ve önemi anlatılır. Sınıf itinaayla süslenir. Ardından sınıfta Cumhuriyet konulu şarkı ile çocukların özgürce dans etmelerini sağlamak amaçlanır.

- “Yarın 10 Kasım” etkinliğinde; Atatürk Haftası içeriği ile “Müzik ve ritim eşliğinde hareket eder.” kazanımı yer almaktadır. Bu etkinlikte çocukların isteği yönünde Atatürk konulu öğrenmiş oldukları şarkı ve şiirler söylenebilir.
- “Geri Dönüşüm 3- Sev Dünyayı” Türkçe, fen ve sanat etkinliğinde; Geri dönüşüm, atık, çöp vb. içerikler ile “Müzik ve ritim eşliğinde hareket eder.” kazanımı yer almaktadır. Bu etkinlikte dünya konulu bir şarkı açılarak bir süre dans etmelerine olanak sağlanır.
- “Paf ile Puf” Türkçe ve drama etkinliğinde; Dünya Tiyatrolar Günü içeriği ile “Dinlediklerini/İzlediklerini çeşitli yollarla ifade eder.” kazanımı yer almaktadır. Bu bütünleştirilmiş büyük grup etkinliğindeki yönergelerde çocukların bir süre özgün dans etmelerine olanak sağlanır.
- 23 Nisan Türkçe, oyun ve sanat etkinliğinde; 23 Nisan, vatanseverlik ve bağımsızlık içeriği ile “Dinlediklerini/İzlediklerini çeşitli yollarla ifade eder.” kazanımı yer almaktadır. Bu etkinlikte tüm çocuklar bir süre dans ederler. Önceden öğrenilmiş olan 23 Nisan konulu şiirlerle şarkılar gönüllü çocuklar tarafından söylenir.
- “Trafik Hayattır” etkinliğinde; Trafik Haftası ve örüntü içeriği ile “Müzik ve ritim eşliğinde hareket eder.” kazanımı yer almaktadır. Çocuklara çeşitli trafik levhaları gösterilir. Görseller doğrultusunda çocuklara çeşitli sorular sorulup hazırbulunuşluğa göre konuşmaya başlanır. Çocuklar konuya ilişkin sorular sorarlar. Trafikteyken insanların uyması gereken kurallar ve insanların trafikte saygılı olmaları gerektiği üzerine sohbet edilir. Trafikte ışıklar ve renklerin anlamları hakkında konuşulur. Trafik polisinin görevleri hakkında konuşulur. Ardından etkinlik kitabında sözleri yer alan “Trafik” şarkısı hareketler eşliğinde öğretilir.
- “Sulu Boya Fırçalarıyız” etkinliğinde; renkler, hareket içeriği ile “Ritim ve müzik eşliğinde hareket eder.” kazanımı yer almaktadır. Bu etkinlikte hareketli müzikle birlikte “Şimdi başımızla resim yapmaya başlıyoruz. Ellerle, kollarla, burunla, omuzlarla, saçlarla, ayaklarla, parmak uçlarıyla, şimdi bütün vücutla” yönergeleri ile çocuklara müzikle beraber istenen hareketleri yapmaları için zaman tanınır. Müzik bitince “Şimdi yaptığımız resme uzaktan bir bakalım neler yapmışız. Resimlerimizi alıp uygun bir yere

kaldırılabilir, eve giderken götürmeyi unutmayalım” gibi canlandırmalar yapmalarına olanak tanınır.

- “Müzelerin Keşfi” Türkçe, müzik etkinliğinde; Müzeler Haftası içeriği ile “Müzik ve ritim eşliğinde hareket eder.” kazanımı yer almaktadır. Çocukların müzeler hakkında tahminleri sorulur ve “Müzeler” şiirine geçilir. Çocuklara şiirin konusu sorulur. Müzeler hakkında bilgi verilir ve müzeler üzerine sohbet edilir. Ardından çocuklara ses çıkarabilecekleri nesneler verilir. Öncelikle ritim eşliğinde sınıfta yürünür. Çocuklardan okudukları şiire beste yapmaları istenir. Çocuklardan yapmış oldukları besteyi şiirin sözlerine uygun bir şekilde uygun ritimde söylemeleri istenir. Daha sonra kaydedilen besteler çocuklara dinletilir.

- “Ülke, Vatan” etkinliğinde; ülke, vatan, bayrak, vatandaşlık içeriği ile “Sesini uygun kullanır.” kazanımı yer almaktadır. Dünya maketi çocuklar ile beraber incelenir. Maket dünya küresinin üzerindeki ülkeler üzerine konuşulur ve ülkemiz hakkında sorular sorulur. Vatanımız ile ilgili bilgiler verilir. Yaşadığımız ülkenin dünyada nerede olduğu sorularak bulunur. Türk Bayrağı gösterilerek bayrağımız üzerine konuşulur. Sonra “Türkiye” şarkısı öğretilir.

- “Yaprak Kapmaca” etkinliğinde; sonbahar mevsimi içeriği yer almakta ancak müziksel bir kazanım bulunmamaktadır. Etkinlikte çocuklar müzikle beraber dans ederler ve bu etkinliği topladıkları yapraklarla uygularlar.

- “Kırmızı Dünyam” Türkçe ve sanat etkinliğinde; kırmızı içeriği ile “Sesini uygun kullanır.” kazanımı yer almaktadır. Bu etkinlikte “Elmalar” isimli tekerleme kırmızı renge dikkat çekilerek birkaç kez okunur.

- “Arkadaşım Geldi” oyun ve hareket etkinliğinde; geleneksel oyun ve ip atlama içeriği ile “Yer değiştirme hareketleri yapar.” kazanımı yer almaktadır. Bu etkinlikte “Kutu Kutu Pense” oyunu oynanacağı söylenir. El ele tutuşup şarkıyı söyleyerek oyuna başlanır.

- “Duygularım” Türkçe, müzik ve sanat etkinliğinde; mutlu, üzgün, kızgın vb. içeriğiyle “Müzik ve ritim eşliğinde hareket eder.” kazanımı yer almaktadır. Çocuklara

çeşitli duygu ifadelerinin (mutlu, korkmuş, şaşkın, üzgün ve kızgın gibi) bulunduğu görseller gösterilir. Çocuklara bu duyguların adları sorulur. Duyguların yaşandığı durumlarla ilgili sorular sorulur. Sözsüz müzik ile birlikte “duyguların dansı” isimli oyuna başlanır. Yere duygularla ilgili kartlar konulur. Çocukların sınıf içinde müzik eşliğinde birbirlerine temas etmeden serbest bir şekilde yürümleri, müzik durduğu zaman bir kart üzerinde durmaları, ardından yüzlerine karta göre ifade vermeleri ve söylenen cümleleri çocukların tamamlaması beklenir. Bu oyunu oynarken birbirine saygı duymaları ve birbirlerini sabırla dinlemelerinin üzerinde durulur. Bu etkinlikte müzik durduğu zaman çocukların birbirlerine bakıp, yüzlerinde hangi duygu ifadesinin olduğunu tahmin etmelerini sağlamak amaçlanır.

- “Ebe Tura” oyun etkinliğinde; geleneksel çocuk oyunları içeriği ile “Ses bilgisi farkındalığı gösterir.” kazanımı yer almaktadır. Bu etkinlikte çocukların oynadıkları oyunlarda ebenin ne şekilde seçildiği üzerine konuşulur. Oyunlarda ebeyi seçerken çeşitli sayışmaların yapıldığı belirtilir. Yer alan sayışma aşağıdaki gibidir.
- “Haydi! Şimdi Kızlar, Şimdi de Erkekler” müzik, drama ve matematik etkinliğinde; cinsiyet farkındalığı, grafik oluşturma içeriğiyle “Sesini uygun kullanır.”, “Ritim ve müzik eşliğinde hareket eder.” kazanımları yer almaktadır. Çocuklara çeşitli ritim aletleriyle yavaşça yürümleri söylenir. Ardından hızlıca ritim tutarak hızlı yürümleri söylenir. Bu şekilde tekrarlanır. Etkinlikte çocuklara önceden öğrendikleri şarkıyı söyleyecekleri fakat bu kez yönergeler doğrultusunda şarkıyı söyleme hızı ve şiddetine dikkat ederek söylemeleri gerektiği ifade edilir. Birkaç farklı ritimde şarkı tekrarlanır. Bu etkinlikte çocukların oluşturdukları sıraya göre cinsiyetlerini söylemelerini sağlamak amaçlanır. Sonra çeşitli yönergeler ile (“Haydi, şimdi kızlar ellerini çırpınlar (Erkekler hareket etmezler).” “Şimdi de erkekler dizlerine vursunlar (Kızlar hareket etmezler).” “Şimdi kızlar kollarını havaya kaldırsınlar.” “Erkekler oldukları yerde zıplasınlar.” “Kızlar kalın bir ip üzerinde ip cambazı gibi yürüsünler.” “Erkekler sırtında ağır bir yük taşır gibi yürüsünler.” “Kızlar ellerinde ağzına kadar su dolu kova varmış gibi yürüsünler.” “Erkekler çamur içindeymiş gibi yürüsünler.”) oyuna devam edilir. Çocuklarla beraber kızlar ve erkeklerin oluşturduğu iki gruptan hangisinin az ya da çok olduğu belirlenir.

- “Oyuncağımı Paylaşıyorum” etkinliğinde; empati, paylaşma ve sınıf kuralları içeriği olup müziksel bir kazanım bulunmamaktadır. Etkinliğin öğrenme sürecinde sadece hareketli ve sözsüz bir müzik açılıp, çocukların oyuncakları ile dans etmelerine ilişkin yönerge bulunmaktadır.
- “Akıl ve Zekâ Oyunları-1” etkinliğinde; akıl ve zeka oyunu içeriği ile “Yer değiştirme hareketleri yapar.” ve “Denge hareketleri yapar.” kazanımları yer almaktadır. Bu etkinlikte çocuklara renkli kartlar dağıtılır. Müzik açılıp kapatıldığında çocukların ellerindeki kartların renkleri doğrultusunda verilen yönergelere göre hareket etmeleri gerektiği söylenir. Sonra çocukların müzikle beraber dans etmeleri, durduğunda ise renk eşlerini bulmaları söylenir.
- “Her Yer Masmavi” oyun ve sanat etkinliğinde; açık-koyu, mavi ve ton içeriğiyle “Kendini yaratıcı yollarla ifade eder.” kazanımı yer almaktadır. Etkinliğin öğrenme sürecinde yavaş tempolu bir müzik açılıp çocukların müziğe uygun şekilde dans etmelerine ilişkin yönerge bulunmaktadır.
- “Ses Geliyor Tak Tak, Nerden Geliyor Bak” müzik, oyun, sanat etkinliğinde; ritim, tahmin, ses içeriğiyle “Müzik ve ritim eşliğinde hareket eder.” kazanımı yer almaktadır. Çocuklardan sınıfa kapalı bir şekilde getirilen kutu hakkında tahmin yürütmeleri istenir. Ritim sopaları kutudan çıkarılıp dağıtılır. Rehberlik edilip, çocuklardan kendi ritimlerini oluşturmaları istenir. Bu ritim çubuklarıyla “tak-tak” sesi üzerinde durulur. Çocuklara bu sesi çıkarabilecek varlıklar düşündürülür. Çocuklara ağaçkakanların çıkarmış olduğu sesler dinletilip, bu sesi çıkarmaları istenir. Çocuklarla birlikte “Uykuda rahatsız olan ağaç” adlı çalışma yapılır. Çocuklar ağaç olup uyurlar, uykularında üzerlerindeki ağaçkakanın sesinden rahatsız olarak uyanırlar.
- “Ellerimi Yıkıyorum, Sağlığımı Koruyorum” etkinliğinde; temizlik, sağlık içeriği ile “Müzik ve ritim eşliğinde hareket eder.” kazanımı yer almaktadır. Temizlikle alakalı video izlenir. Sonra temizlik kuralları ile alakalı konuşulur. Yemekten önce ve sonra, tuvalet öncesi ve sonrasında yapılması gerekenler ve vücudumuzun temizliği için kullanılan malzemeler hakkında konuşulup çeşitli sorular sorularak çocuklardan gerekli cevaplar (sabun, diş macunu, şampuan, su gibi malzemeleri saymaları) beklenir. Sağlığımız için, temizliğe özen göstermemizin ne kadar gerekli olduğu anlatılır.

Çocukların “Sağlığını korumak için neler yapmalıyız, sağlığınıza dikkat etmezsek neler olur?” şeklinde düşünceleri sorulur. Bu etkinlikte çocukların “Temizlik” şarkısını hareketlerle beraber söylemeleri amaçlanmaktadır. Şarkıdan sonra çocukların bu etkinlikte öğrendikleri temizlik kavramını diğer etkinliklerde de kullanmaları amaçlanır.

- “Gizemli Kutu” müzik ve oyun etkinliğinde; sesli-sessiz, dinleme, gürültü içeriğiyle “Sesleri ayırt eder.”, “Sesini uygun kullanır.”, “Dinledikleri/izlediklerini çeşitli yollarla ifade eder.” kazanımları yer almaktadır. İçinde zil, marakas, anahtar, ambalaj kâğıdı, ksilofon gibi ses çıkaran gereçlerin olduğu kutuya çocukların dikkati çekilir. Çocuklara yöneltilen çeşitli sorularla çocukların fikirleri alınır. Sonra öğretmen kutuya bir pencere açıp içerideki nesnelerin seslerini çıkarır. Çocukların, seslerin hangi nesnelere ait olduğunu tahmin edip bu sesleri taklit etmeleri istenir. Çocuklar bütün sesleri tahmin ederler ve öğretmen kutuyu açar. Kutudaki gereçleri incelemelerine olanak tanınır. Öğretmen, sesleri duymak için kulaklarımıza ihtiyaç duyduğumuzu söyler, ardından “duyduğumuz sesleri anlayabilmemiz için nasıl konuşmalıyız?” sorusunu çocuklara yöneltip fikirlerini alır. Gürültü duvarı adlı oyunu oynayacaklarını söyler. Çocuklar üç gruba ayrılır. Öğretmenin söylediği sözcüğü ilk grup üçüncü gruba anlatmaya çalışır. İkinci grup ise gürültü yapıp üçüncü grubun anlamasını engellemeye çalışır. Gruplar sırasıyla anlatan, dinleyen ve gürültü yapan grup olurlar. Bu oyun ile öğrencilerin sesleri duymak için kulağımıza ihtiyaç duysak da, duyduklarımızı anlamamız için nasıl bir ortama ihtiyaç duyduğumuzu anlamaları amaçlanmaktadır. Ortamda konuşan kişiler varsa nasıl davranmamız gerektiği açıklanır.

- “İpli Kukla” müzik etkinliğinde; ritim çalışması, kukla, duygular içeriğiyle “Sesini uygun kullanır.”, “Müzik ve ritim eşliğinde hareket eder.” kazanımları yer almaktadır. İpli kukla çocuklara gösterilir ve çocukların dikkati çekilir. Çeşitli duygular kukla aracılığıyla (gülmek, ağlamak, korkmak şaşırma gibi) ses ve hareketlerle canlandırılır. Çocukların ipli kukla olduklarını düşünmeleri ve müzik eşliğinde ritme göre dans etmeleri istenir. Çocukların müzik eşliğinde serbest bir şekilde dans etmeleri sağlanır. Bütün çocuklar bir halka oluşturur. Öğretmen çocuklara, bedenleri ile ritim oluşturacaklarını söyler. Öncelikle kendisi oluşturur, çocuklardan kendisini takip etmelerini ve onların da yapmalarını ister. Eller birbirine, dizlere, göğse, kollara vurularak, parmak şaklatılarak veya ayaklar yere vurularak bir ritim verilir. Ardından her

çocuk farklı hareketlerle ritim verir. Söylenecek şarkı çocuklarla beraber seçilir. Daha sonra şarkı çocukların ilgisi doğrultusunda tekrar edilir.

- “Marakas Salla” oyun, sanat ve müzik etkinliğinde; ritim, ses ayırt etme içeriğiyle “Sesleri ayırt eder.”, “Müzik ve ritim eşliğinde hareket eder.” kazanımları yer almaktadır. Sınıftan bir öğrencinin, arkadaşlarının göremeyeceği bir yere, arkadaşlarına görünmeden gidip elindeki marakas hızlı bir şekilde sallayarak, diğer çocukların dikkatini çekmeye çalışılır. Sesin nereden geldiği ve neye ait olduğu düşünülür. Verilen cevaplardan sonra öğrenci bulunduğu yerden çıkıp elinde tuttuğu marakas diğer öğrencilere gösterir. Bu uygulama aynı şekilde gönüllü çocuklarla tekrar edilir. Uygulamada kullanılan ritim aletinin marakas olduğu ve içindeki malzemelerden dolayı, sallandığı zaman ses oluşturduğu ifade edilir. Çocuklara çeşitli marakas fotoğrafları gösterilir. Marakasın yapımında kullanılan malzemeler(şekli, neyden yapılabileceği, içinde neler olabileceği gibi) ve çoğunlukla hangi ülkelerde kullanıldığı hakkında konuşulur. Çocuklar kendi marakaslarını yapmaya teşvik edilerek marakas yapmak için gereken malzemelerin olduğu masalara geçilir. Çocukların (boncuk, düğme, kum, çakıl gibi) malzemelerden biri seçilerek şişeye koymaları, şişenin kapağını da kapatmaları söylenir. Kendi oluşturdukları marakaslarını çocuklar istedikleri gibi süslerler. Oluşturmuş oldukları marakaslarla denemeler yapmalarına olanak sağlanır. Marakaslar arasındaki ses farklılıkları ve benzerlikleri üzerine konuşulur. Değişik sesler çıkmasının sebebi açıklanır. Ardından “marakas dansı” adlı etkinliğe geçilir.

- “Orman Orkestrası” müzik ve oyun etkinliğinde; ritim aletleri, ritim içeriği ile “Dinledikleri/izlediklerini çeşitli yollarla ifade eder.”, “Ritim ve müzik eşliğinde hareket eder.” kazanımları yer almaktadır. Önceden hazırlanmış ve içinde sınıf mevcudu kadar ritim aleti (Marakas, tef, kastanyet vb.) bulunan torba getirilip çocukların tahminleri alınır. Çocuklardan biri gelip ritim aletinden birini torbadan çıkarmadan inceleyerek ne olduğunu tahmin etmeye çalışır. Ardından bu ritim aletini çıkarıp çalar ve bırakır. Öğretmen bu çalgının adını söyler, uygulama bu şekilde sürdürülür. Ritim aletleri yapıldıkları malzemeye göre(Metal, tahta vb.) gruplara ayrılır. Bu ritim aletlerinin adları söylenerek torbaya konulur. Orman oyunu oynanacağı, her birinin ormandaki bir ağaç olduğu söylenir. Çocukların sınıfın ortasında kollarını açıp ağaç gibi durmaları sağlanır. Ardından öğretmen elindeki torba ile çocukların arasında dolaşır. Öğretmen, anlattığı

hikâyeyle birlikte her çocuğa sırayla bir müzik aletinin adını söyleyerek verir. Hikâyede yer alan rüzgâr yavaş eserken çocukların az, kuvvetli eserken çok ses çıkarmaları söylenir. Öğretmen, hangi ağacın etrafında dönerse o ağaç elindeki ritim aletinin ismini, o ritim aletini çalarak söyler. Her çocuğun tek tek elindeki ritim çalgısını çalmasına olanak sağlanır. Hepsi ellerinde bulunan ritim aletiyle ritim tutup dans adımları ile yürürler. “Sınıfımızın orkestrasını kurup şarkılar söyleyelim.” denir ve çocukların istekleri doğrultusunda çeşitli şarkılar ritim aletleri ile seslendirilir.

- “Sınıfımızın Dansı” hareket ve müzik etkinliğinde; müzik, ritim içeriği ile “Sesleri ayırt eder.”, “Dinledikleri/izlediklerini çeşitli yollarla ifade eder.”, “Müzik ve ritim eşliğinde hareket eder.” kazanımları yer almaktadır. Öğretmen çocukların dikkatini çekmek amacıyla ellerini iki defa birbirine, bir defa dizine vurarak sınıfın içinde dolaşır, çocukların etkin katılımı sağlar. Çocukların bedenlerini kullanarak ses çıkarmaları istenir. İsimler yazılıp torbaya konur. Torbadan çekilen kâğıtta ismi bulunan çocuk öne çıkar, farklı şekillerde hareket eder. Bedeni ile çeşitli sesler oluşturur. Sınıftaki diğer arkadaşları da öne çıkan çocuğun yaptığı hareketleri yaparak çıkardığı sesleri çıkarır. Sonra çocuklara çeşitli sorular yöneltilerek çalışma, verilen cevaplar doğrultusunda devam eder. Çocuklardan, Orff çalışmalarında kullanılan bir müzik açılarak, belirlenen hareketlerle ritimler doğrultusunda sınıf dansı oluşturmaları istenir. Açılan müzik dinlenir. Dinlenen müziğe uygun olarak seçilen hareket ve ritim hep beraber seçilir. Bu hareket ve ritimler hep beraber uygulanır.

- “Meyve Salatası” Türkçe, matematik ve müzik etkinliğinde; sağlıklı beslenme içeriği ile “Sesini uygun kullanır.” kazanımı yer almaktadır. Ailelerden, bir önceki gün sınıfa meyve(mandalina, muz vb.) göndermeleri istenir. Çocuklara çeşitli sorular sorularak sağlıklı beslenme ile ilgili konuşulup, hem sağlıklı hem sağlıksız besinlerle alakalı görseller masaya konulur. Çocuklara resimleri sağlıklı ve sağlıksız şeklinde ayırmaları söylenir. Bir karton hazırlanarak sağlıklı ve sağlıksız besinleri gruplamaları istenir. Ardından meyve salatası hazırlanıp yenir. Sonra “Meyveler” isimli şarkı öğretilir.

- “Getir Anlat Dinleyelim” Türkçe ve matematik etkinliğinde; sabır, saygı ve gruplama içeriği ile “Kendine güvenir.” kazanımı yer almaktadır. Bu etkinlikte müzik çaldığında çocukların müzik eşliğinde dans etmeleri istenir.

- Hangi Mevsimde Doğdum etkinliğinde; Mevsimler içeriği ile “Müzik ve ritim eşliğinde hareket eder.” kazanımı yer almaktadır. Çocuklara üzerinde isimleri bulunan mevsim resimleri gösterilip yazıları tahmin etmeleri istenir. Çocuklara önceden hazırlanmış olan, mevsimlere göre sembol görseller gösterilip, sembollerin eşleştirilebilecekleri mevsimler düşünülür. Semboller mevsim resimlerinin üzerine yapıştırılıp, üzerine konuşulur. Çocukların doğdukları mevsim sorulur ve çocuklar buna göre gruplandırılır. Çocuklar mevsimlere göre önceden hazırlanmış kolyeleri takarlar. Doğdukları mevsime göre gruplara ayrılan çocuklar, “Hangi mevsimde doğanların sayısı daha fazla? Hangi mevsimde doğanların sayısı daha az?” şeklinde çalışmalar yapılır. Öğretmen, “Mevsimler” şarkısını söyler. Söylenen mevsimde doğmuş olan çocuklar o mevsime ait sözler devam ettikçe ritme uyum sağlayarak dans ederler. Diğer arkadaşları öğretmen ile birlikte şarkıyı söyler. Nakaratta tüm çocuklar ritme uygun bir şekilde dönerler. Bu etkinlik, ilgi ve isteğe göre tekrarlanır. Çocukların bu etkinlikte öğrendikleri mevsim kavramlarını sonraki etkinliklerde de kullanmalarının sağlanması amaçlanmaktadır.

- “Sevgi Çemberi” etkinliğinde; sevgi içeriği ile “Müzik ve ritim eşliğinde hareket eder.” kazanımı yer almaktadır. Çocukların halka olması için teşvik edici cümleler söylenir. Müzik ile beraber “Sevgi Çemberi” adlı oyun oynanır. Oynanan bu oyunda çocukların dikkatini “sevgi” kavramına çekilir. Tempolu sözsüz müzik açılıp çocuklar temas etmeden dans ederler. Müzik durduğu zaman herkes “sevgi çemberi” der ve bir sevgi çemberi oluşturulur. Çocuklar soruları sabırla birbirlerini dinleyip cevaplandırır. Sorular ilgilerine göre çeşitlendirilebilir (“En çok sevdiğin renk hangisi? En sevdiğin oyuncak hangi oyuncak? Sınıfta en çok severek katıldığın etkinlik hangi etkinlik? Arkadaşınla en çok severek oynadığın oyun hangi oyun? Kendine ait olan sevdiğin bir özelliğin hangi özelliğin?” gibi). Çocuklar ile sevginin ne olduğu üzerine konuşulur. Kimleri sevdikleri, o kişileri neden sevdikleri sorulur. Bütün çocuklar sırayla ve dinlenir. “Ailemi seviyorum” şarkısını hareketleriyle beraber söylerler.

- “Sürpriz Kutu” Türkçe ve müzik etkinliğinde; gitar, saygı içeriği ile “Müzik ve ritim eşliğinde hareket eder.” kazanımı yer almaktadır. Öğretmen elindeki kutularla gelir. Öğretmen iki kutuyu müzik öğretmeni bir arkadaşının çocuklar için hazırladığını ve kutuların içinde neler olduğunu çok merak ettiğini ancak çocuklara olan saygısından dolayı bakmadığını söyleyerek “saygı” kavramını vurgular. Çocuklara çeşitli sorular

yönelterek kutunun içerisindekileri tahmin etmelerini söyler. Yapılan tahminler sonunda öğretmen çocuklardan izin isteyerek birinci kutuyu açar ve içindeki paket lastikleri çıkartarak çocukların incelemelerine fırsat verir. Ardından diğer kutu açılıp, içindeki gitar resimleri beraber incelenir. Malzeme olarak paket lastikleri ile iki kutunun olduğu söylenir, çocuklara bu malzemelerle gitar yapılabilir mi, neler yapılmalı ve nasıl bir yol izlenmeli gibi sorular yöneltilip gitar yapımı birlikte tasarlanır. İki grup oluşturulup, gereken durumlarda rehberlik edilerek çocukların verilen malzemelerle gitar oluşturmalarına olanak verilir. Oluşturulan gitarlar gerçek gitarlarla karşılaştırılır. Gitarın özellikleri ve kullanım amaçları çocuklara sorulur. Üzerindeki deliğe dikkat çekilir ve işlevi üzerine konuşulur. Bir gitarın akustik deliği kapatılarak sesin değişimi gözlemlenir. Oluşturulan gitarlar ve ritim aletleri ile çalışmalar yapılır. Yapılan bu çalışma sırasında tüm çocukların oluşturulan gitarları kullanmalarına olanak sağlanır.

- “Şemsiyenin Üstünde” müzik ve okuma yazmaya hazırlık etkinliğinde; altında, üstünde, yanında içeriği ile “Sözcük dağarcığını geliştirir. (Zıt anlamlı sözcükleri kullanır.)” kazanımı yer almaktadır. Etkinlikte kullanılacak materyaller sınıfın uygun yerlerine yerleştirilerek çocukların bu materyaller ile oynamalarına olanak tanınır. “Şemsiyenin Üstünde” şarkısıyla yapılan bu etkinlikte çeşitli hayvan kuklaları şarkıda sırasıyla şemsiyenin istenen yerine konularak şarkı hep beraber söylenir. Bu etkinlikte çocuklara şarkıdan sonra sınıftaki nesnelerin yerleri hakkında sorularla “altında, üstünde, yanında” kavramlarının kazanımı amaçlanmaktadır.
- “Bu Boncuklar da Nereden Çıktı” etkinliğinde; müzik aletleri, ritim ve gruplama içeriği ile “Müzik ve ritim eşliğinde hareket eder.” kazanımı yer almaktadır. Çeşitli özelliklerdeki boncuklar ile bir miktar ince bulgur, pet şişeler gibi malzemeler çocuklara verilir. Çocuklardan önce bu malzemeleri özelliklerine göre gruplandırmaları istenir. Ardından bir miktar bulguru şişelerin içine boncuklarla beraber koyup ağzını kapatmaları istenir. Oluşturdukları şeyin bir ritim çalgısı olduğu ve müzik yapmak için kullanıldığı, adının da marakas olduğu belirtilir. Çeşitli ritimler oluşturularak çocukların seçtikleri şarkılar söylenir. Bu etkinlikte çeşitli özelliklerdeki artık malzemeler kullanılarak marakas yapıp, marakasın ne olduğunun ve ne için kullanıldığının anlatılması amaçlanır.
- “Yeteneklerimi Keşfediyorum” müzik ve drama etkinliğinde; iş birliği, özgüven içeriği ile “Sesini uygun kullanır.”, “Kendini yaratıcı yollarla ifade eder.” kazanımları yer

almaktadır. Sınıfın iki köşesine çeşitli materyaller ve farklı ritimsel aletler konularak geçici öğrenme merkezleri oluşturulur. Öğrenme merkezlerinden biri müzik merkezi, diğeri dans merkezidir. Dans merkezinde bulunan çocuklar serbest bir şekilde dans edecek, müzik merkezinde bulunanlar ise ritim çalgıları ile hep beraber bir şarkı söyleyeceklerdir. İki gruba ayrılan çocuklara hazırlanmaları için yeteri kadar zaman verilip, verilen sürenin sonunda iki grup hazırladıkları dans ile şarkıyı sergiler. Çocukların hazırladıkları dans ve şarkı sergilenirken diğer gruptaki arkadaşları onları alkışlayarak desteklerler. Uygulama bitince birbirlerini tebrik ederler. Bu etkinlikte müzik ve drama yoluyla çocukların özgüven sahibi olmalarını sağlamak amaçlanmaktadır.

- “Asansörüm Yukarı Aşağı” oyun ve müzik etkinliğinde; yukarı-aşağı, 1-9 sayılar içeriği ile “Sözcük dağarcığını geliştirir. (Zıt anlamlı sözcükleri kullanır.)”, “Dinledikleri/izlediklerini çeşitli yollarla ifade eder.” kazanımları yer almaktadır. Çocuklara asansör hakkında bildikleri sorulur. Çocukların verdikleri cevapların ardından asansör ile alakalı görseller gösterilir. Asansörün ne amaçla kullanıldığı ile nasıl çalıştığı üzerine sohbet edilir. Bir asansöre binildiği zaman ne şekilde davranılması gerektiği ile alakalı konuşulur. Büyük karton kutu verilip, çocuklardan karton ile asansör maketi oluşturmaları söylenir. Çocukların yaptığı maketin kenarına 9’a kadar rakamlar yazılıp yönleri belirten oklar yerleştirilir. Çocukların oluşturduğu bu maket uygun yere koyulur. 9’a kadar sayıların olduğu kartlar çocuklara verilir. Ardından asansöre binmeyi bekleyen kişilerin canlandırması yapılır. Öğretmenin rehberliğinde çocuklar ellerindeki kata inecek veya çıkacaklardır. Sonra çocuklarla “Yukarı Çık Minik Ördek” hep beraber söylenir. Bu şarkıya göre rollerle sözlere uygun canlandırma yapılır.

- “Müzikli Örüntü İstasyonu” etkinliğinde; örüntü içeriği ile “Müzik ve ritim eşliğinde hareket eder.(Bedenini kullanarak ritim çalışması yapar.)” kazanımı yer almaktadır. Öncelikle örüntü sözcüğü sorulup düşünmeleri için zaman tanınır. Örüntü kelimesi, belirlenmiş kurallara uygun şekilde nesne ya da görsellerin tekrar edilmesi şeklinde anlatılır. Örüntünün seslerle de oluşturulabileceği ifade edilir. “Pata, küte pata, küte” örneği verilir, birkaç tekrarın ardından değiştirilip “ Pata, pata, küte, pata, pata, küte” şeklinde tekrarlanır. Çocukların sözcüklerle yeni örüntüler oluşturmalarına olanak tanınır. Hep beraber “Müzikli Örüntü İstasyonu” isimli bir oyun oynarlar. Çocuklar birkaç grup oluştururlar. Masalarında farklı malzemelerle ikili ve üçlü örüntü oluşturulup

müzik açılır. Gruplar hazırlanan örüntüleri iş birliği içerisinde devam ettirir. Müzik durdurulup, masalardaki çocukların yer değiştirmeleri sağlanır. Çocuklar tekrar açılan müzik ile arkadaşlarının oluşturduğu örüntüyü devam ettirirler. Etkinlik bu şekilde devam eder.

- “Topları Atalım Kardan Adamı Doyuralım” müzik, sanat ve oyun etkinliğinde; kış mevsimi, kardan adam içeriği ile “Sesini uygun kullanır.” kazanımı yer almaktadır. Çocuklara kışla alakalı “Kış mevsiminin geldiğini nasıl anlarız? Bu mevsimde nasıl giyiniriz? Kışın dışarıda hangi oyunlar oynanabilir?” gibi birkaç soru yöneltip kış mevsimi üzerine sohbet edilerek, çocukların dikkati kardan adama çekilir. Ardından şarkıya uygun beden hareketleri ile “Kardan Adam Yapalım” şarkısı öğretilir.

- “Sesleri Sırala” fen, müzik etkinliğinde; sesli-sessiz, gruplama içeriği ile “Sesleri ayırt eder.”, “Müzik ve ritim eşliğinde hareket eder.” kazanımları yer almaktadır. Çocuklarla beraber dış dünyaya odaklanıp dikkat ederek dinlenir. “Ses nereden geliyor? Ne sesi olabilir?” gibi sorular yöneltilerek çocukların bu sesleri taklit etmeleri istenir. Önceden sınıfa çocukların düğme, boncuk, kum ve küçük taşlar gibi bazı malzemeler getirmeleri söylenir. Çocukların getirmiş oldukları malzemelerin kullanılacağı uygulamada masalara farklı malzemeler indirilir. Masalara geçen çocuklara önlerindeki malzemelerle alakalı çeşitli yönergeler verilir. Çeşitli malzemeler koyulan şişelerin içindeki malzemeler kapanacak biçimde kağıt yapıştırılır. Sırayla masalardan bu şişeleri sallayarak ses çıkarmaları ve çıkan sesleri dikkatlice dinlemeleri istenir. Çocuklar tarafından hazırlanan bu materyaller masanın üzerine konulur, ardından bu şişelerin oluşturdukları seslere dikkat edilir. Materyalleri çıkan sesler üzerine gruplandırılır. Daha sonra istedikleri materyali alıp çeşitli ritimsel çalışmalar oluştururlar. Oluşturdukları bu şişelerle çeşitli ritimler oluşturarak diledikleri bir şarkıyı seslendirirler.

- “Ekmek Buldum Katık Yok” etkinliğinde; uyak, ses farkındalık içeriği ile “Müzik ve ritim eşliğinde hareket eder.” kazanımı yer almaktadır. Öğretmen elindeki ritim aletiyle “Ekmek buldum katık yok, katık buldum kaşık yok” der ve çocukların bu sözlerle bedenleri ya da herhangi bir ritimsel aletle eşlik etmelerini ister. Sonra “ekmek”, “katık”, “kaşık” kelimelerinin bittiği sesler vurgulu bir şekilde söylenip bu seslere dikkat etmelerini söyler. Çocukların farklı kelimeler düşünmelerini ister. Bulunan kafiyeli

kelimeler ritimsel çalgılarla beraber ritmik olacak şekilde söylenir. Uygulama bu şekilde devam eder.

- “Saatim Çaldı” Türkçe, drama ve müzik etkinliğinde; zaman kavramı, sayılar içeriği ile “Müzik ve ritim eşliğinde hareket eder.” kazanımı yer almaktadır. Bütün çocuklar öğretmenleri ile birlikte bir duvar saati oluştururlar. Tamamlanan saat hakkında konuşulur. Çocuklara saatin kullanım amacı, saatin olmadığı durumda neler olabileceği soruları yöneltilerek çocukların fikirleri alınır. Hep birlikte oluşturulan bu saat, öğretmen tarafından bir günde gerçekleştirdikleri uygulamalara uygun ayarlanıp o zaman dilimlerinde yapılanları söylemeleri istenir. Çocuklar belirtilen saatlerde neler yaptıklarını canlandırırlar, bu sırada öğretmen çocuklara rehberlik eder(“Saat sabah sekiz, bu saatte ne yaparız? Saat sabah on, bu saatte ne yaparız? Saat öğlen bir, bu saatte ne yaparız? Saat akşam dört, bu saatte ne yaparız?” vb.). Sonra “Saatim Çaldı” adlı şarkı ritimsel aletlerle seslendirilir.

- “Şapkamın Rengi” sanat ve müzik etkinliğinde; şapka, renk, duygular içeriği ile “Sesini uygun kullanır.” kazanımı yer almaktadır. Çocuklar altı gruba ayrılıp masalara geçerler. Her masaya renk isimleri verilir. Her masaya renklere göre materyaller konulur. Çocuklar şapka yapmaları için yönlendirilirler. Çocuklar şapkaları tamamladıktan sonra ellerindeki malzemelerle isteklerine göre süslerler. Tamamladıkları şapkalar takılıp şarkıya geçilir. Kırmızı gruba kızgın, sarı gruba mutlu, siyah gruba üzgün, yeşil gruba istedikleri şekilde, mavi gruba yavaş ve sakin, beyaz gruba ise şarkıyı olması gerektiği şekilde söylemeleri açıklanır. Sıra hangi gruba gelirse belirtileceği, diğer grupların da bekleyeceği söylenir. Sonra gruplar kendilerinden istenen şekilde şarkıyı söylemeye çalışır, ilgileri doğrultusunda tekrar edilir. Bu etkinlikte çocukların renkler ve duygular ile “empati” kazanımının sağlanması amaçlanmaktadır.

- “El İzimden Toplama Yapıyorum” etkinliğinde; toplama içeriği ile “Nesneleri sayar.” kazanımı yer almaktadır. Çocuklar hep beraber “Sağ Elimde Beş Parmak” şarkısını söylerler. Müzik etkinliğinde edinilen matematiksel kazanımlar sonraki etkinliklerle desteklenir. Bu etkinliklerde bütün çocukların katılımı ile matematiksel basit işlemler yapılması amaçlanmaktadır.

- “Rengârenk Besleniyorum” Türkçe, matematik ve müzik etkinliğinde; sağlıklı beslenme, renkler, grupta içeriği ile “Müzik ve ritim eşliğinde hareket eder.” kazanımı yer almaktadır. Bu etkinlikte müziğe sadece öneriler kısmında, “Sebzeler-meyveler ile ilgili şarkı söylenebilir.” şeklinde yer verilmiştir.
- “Sınıfımızdaki Gökyüzü” Türkçe ve müzik etkinliğinde; gökyüzündeki şekiller içeriği ile “Yer değiştirme hareketleri yapar. (Yönergeler doğrultusunda yürür. Engelin üzerinden atlar.)” kazanımı yer almaktadır. Sınıf konuya uygun şekilde dizayn edilir ve çocukların farkındalığını sağlamak amaçlanır. Çeşitli sorularla hazırbulunuşluklarına bakılır. Çocuklarla gökyüzüne dair sohbet edilir. Çocuklara gökyüzüyle alakalı çeşitli sorular sorulup bu konuda hikaye anlatımı yapılır. Ardından müzik açılarak bu konu ile alakalı bir oyun oynarlar. Bu müzik etkinliğinde, gökyüzü kavramları ile yer değiştirme hareketleri kazanımının sağlanması amaçlanmaktadır.
- “Ailemi Tanıyorum” Türkçe, oyun ve sanat etkinliğinde; aile üyeleri içeriği ile “Müzik ve ritim eşliğinde hareket eder.” kazanımı yer almaktadır. Bu etkinlikte çocuklar müzikle beraber dans etmeye başlarlar; müzik durduğu zaman çocukların sınıfa getirdikleri ve sınıfın farklı yerlerine yerleştirdikleri ailelerine ait birinin resmini alıp, kime ait olduğunu açıklamaları istenir. Bütün fotoğraflar toplandıktan sonra oyun biter.
- “Eşyalar Konuşuyor” drama ve Türkçe etkinliğinde; eşyalar içeriği ile “Dinledikleri/izlediklerinin anlamını kavrar.”, “Dinlediklerini/izlediklerini çeşitli yollarla ifade eder.”, “Ritim ve müzik eşliğinde hareket eder.” kazanımları yer almaktadır. Bu etkinlikte müzik eşliğinde biraz dans edilir, öğretmen müziği durdurunca yönergeler doğrultusunda çocuklar istedikleri oyuncaklardan birinin şeklini alır. Çocukların etrafında dolaşarak “Ne güzel oyuncak bunlar böyle” deyip hangi oyuncakın şeklini aldıklarını sorar. Farklı yönergelerle etkinliğe devam edilir.
- “Hava Çarkı Oyunları” sanat ve oyun etkinliğinde; sıcak-soğuk, hava durumu içeriği ile “Dinledikleri/izlediklerini çeşitli yollarla ifade eder.” kazanımı yer almaktadır. Bu etkinlikte hazırlanmış olan materyal ile oyun oynayacakları çocuklara anlatılır. Öğretmen müziği açtığında tüm çocuklar müziğe uygun bir şekilde dans ederler. Durduğu anda çarkta görülen hava durumuyla alakalı yönergelere uygun hareket edilir. Yağmurlu hava görüldüğünde “Şimdi hep beraber aynı anda şemsiyelerimizi açıyoruz.” yönergesine

göre hareket edilir. Oyun yönergelerine göre öykünme hareketleri gerçekleştirilerek sürdürülür.

- “Çoraplarla Öğreniyorum” etkinliğinde; öz bakım, bire bir eşleştirme içeriği ile “Dinlediklerinin/ izlediklerinin anlamını kavrar.”, “Kendini yaratıcı yollarla ifade eder.” kazanımları yer almaktadır. Bu etkinlikte çocuklara çeşitli yönergeler verilir. Çocuklar yönergeler doğrultusunda hareket etmeleri ve müzikle birlikte çoraplarını giymeleri ve çıkartmaları sağlanır. Tekrarların ardından çocuklardan bir arkadaşlarıyla grup oluşturmaları istenir ve müzikle beraber çorapları birbirlerine giydirirler.
- “Vücudumu Tanıyorum” fen, sanat etkinliğinde; vücudumuz, vücudumuzun bölümleri içeriği ile “Müzik ve ritim eşliğinde hareket eder.” kazanımı yer almaktadır. Bu etkinlikte vücut bölümleriyle alakalı konuşulur. Ardından konu ile alakalı bir şarkı hareketleriyle beraber seslendirilir.
- “İple Balık Sarma” oyun ve sanat etkinliğinde; kırmızı, sevgi, saygı içeriği ile “Dinledikleri/izlediklerini çeşitli yollarla ifade eder.” kazanımı yer almaktadır. Bu etkinlikte çocuklar “Kırmızı Balık Gölde” şarkısını söyleyerek sınıfta bulunan kırmızı bir eşyanın çevresinde daire oluştururlar. Balığı ve balıkçıyı seçerler. Balıkçı çocukların oluşturmuş olduğu dairenin etrafında balığı kovalarken çocuklar da şarkıyı söylerler. Oyun birkaç kez tekrarlanarak devam ettirilebilir.
- “Mikrobun Keşfi” müzik, fen ve Türkçe etkinliğinde; Akşemsettin, mikrop, temizlik, büyük-küçük içeriği olup müziksel bir kazanım bulunmamaktadır. Etkinliğin öğrenme sürecinde de müziksel herhangi bir yönerge bulunmamaktadır.
- “Hediye Paketimde Neler Var?” Türkçe ve sanat etkinliğinde; yardımlaşma, kültürel değerler içeriği olup müziksel bir kazanıma yer verilmemiştir.
- “Rengârenk Örüntüm” oyun, matematik ve sanat etkinliğinde; örüntü, mavi, kırmızı içeriği ile “Müzik ve ritim eşliğinde hareket eder.” kazanımı yer almaktadır. Bu etkinlikte müzik açılarak çocukların oluşturmuş oldukları dairelerle beraber dans etmeleri sağlanır. Müzik durdurulunca çocuklarda bulunan dairelerin renklerine göre elinde mavi daire bulunan çocukların bir tarafta, kırmızı daire bulunan çocukların da diğer tarafta

toplanmaları istenir. Müzik yeniden açılıp, ellerindeki dairelerle özgün bir şekilde dans etmeleri sağlanır. Müzik durdurulunca, çocuklardan mavi ve kırmızı olacak şekilde sıralanmaları istenir. Çocuklar sırayla renklerinin ismini söylerler. Oluşturulan bu sıranın bir örüntü olduğunu çocukların fark etmesi sağlanır. Müzik açılıp Dairelerle birlikte tekrar dans edilir. Müzik durdurulduğu zaman bu kez renklere göre ikişerli şekilde sıralanmaları söylenir. Çocuklar renklerinin ismini tekrar söyleyip, oluşan bu örüntüyü anlatırlar. Bu etkinlikte çocukların ritme eşlik etmesini sağlamak amacıyla ritim çubuğu kullanılır. Çocukların verilen ritimle dans etmesi sağlanır, ritim durdurulunca örüntü çalışmalarına çeşitlendirilerek devam edilir.

- “Sarı Kapmaca” oyun ve sanat etkinliğinde; sarı içeriği ile “Müzik ve ritim eşliğinde hareket eder.” kazanımı yer almaktadır. Bu etkinlikte çocuklar tempolu ve sözsüz bir müzikle dans edip, durduğunda sarı bir nesne almaları istenir. Nesne alamayan çocuk oyundan çıkarılır. Oyundan çıkan çocukla beraber her seferinde bir nesne de çıkarılır ve ekinlik bu şekilde devam ettirilir.
- “Biz Şekiller Her Yerdeyiz” etkinliğinde; Geometrik Şekiller içeriği ile “Müzik ve ritim eşliğinde hareket eder.” kazanımı yer almaktadır. Bu etkinlikte “Şekiller” tekerlemesi söylenir. İstek doğrultusunda tekrarlanır. Sınıfta bulunan nesnelerin şekilleri üzerine konuşulur. Önceden hazırlanmış olan şekiller sınıfın zeminine yerleştirilir. Çocukların müzik ile beraber dans etmeleri istenir. Müzik durduğunda ise çocuklar yerdeki bir şeklin üzerine tek ayak ile basar. Ardından oyunun diğer aşamalarına geçilir.
- “Buzdan Turuncu” oyun, fen ve sanat etkinliğinde; renk, ara renk, turuncu, deney içeriği olup müziksel bir kazanım bulunmamaktadır. Öğrenme sürecinde müzik açılıp çocuklara bu süre boyunca çemberde bulunan turuncu bir nesneyi alıp başka turuncu bir nesne bulmaları söylenir. Müzik kapandığı zaman çocuklara “Turuncu nelerin var?” sorusu yöneltilerek etkinlik devam ettirilir.
- “Renkli İstasyon” oyun etkinliğinde; istasyon, küçük grup içeriği ile “Müzik ve ritm eşliğinde hareket eder.” kazanımı yer almaktadır. Bu etkinlikte oyun gereğince oluşturulan 8 istasyondan üçüncü istasyona geldiklerinde çocuklar marakalara vurarak galop yapıp sonraki istasyonlara ilerler.

- “Kukla Dükkânı” Türkçe ve drama etkinliğinde; duygular, kukla içeriği ile “Dinlediklerini/izlediklerini çeşitli yollarla ifade eder.”, “Müzik ve ritim eşliğinde hareket eder.” kazanımları yer almaktadır. Bu etkinlikte “Hissettiklerim” tekerlemesi mimikleri ve hareketleriyle söylenir. Bu etkinlikte çocuklardan müzikle beraber dans etmeleri istenir. Müzik durdurulunca yönergelere göre sayma çalışmaları yapılır.
- “Bir Renk Söyle-Mor” müzik, fen ve sanat etkinliğinde; mor, ara renk içeriği olup müziksel bir kazanım yer almamaktadır. Bu etkinlikte çocukların mor rengiyle alakalı bir şarkıyla mor kağıt ve kartonları toplaması söylenir.
- “Tatilde Neler Yaptım?” Türkçe, müzik ve sanat etkinliğinde; zaman, yarıyıl tatili içeriği olup müziksel bir kazanım bulunmamaktadır. Bu etkinlikte çocuklar yarıyıl tatilinde zamanlarını nasıl değerlendirdiklerini söylerler. Ardından öğrenilmiş olan şarkıları tekrar ederler. “Okulumu Özledim” adlı şarkıyı beraber söylerler ve çocukların ilgisi doğrultusunda tekrarlanır.
- “Kurdeleler Elimizde” okuma yazmaya hazırlık ve oyun etkinliğinde; sağ, sol içeriği ile “Dinlediklerini/izlediklerinin anlamını kavrar.” kazanımı yer almaktadır. Bu etkinlikte çocuklardan ikili eşleşmeleri söylenir. “Sağ- sol” şarkısı belirlenen ritmiyle ve hareketleriyle hep beraber söylenir ve hareketleri ile birlikte tekrarlanır.
- “Eyvah! Renkler Karıştı” etkinliğinde; kahverengi içeriği ile “Yer değiştirme hareketleri yapar.” kazanımı yer almaktadır. Bu etkinlikte iki grup oluşturulur. Bir grup el ele tutuşarak çember oluşturur, diğer grup ise bu çemberin dışında el ele tutuşur (Gruplar sırt sırta olacak şekildedir). “Yağ Satarım, Bal Satarım” şarkısını söyleyerek zıt yönlerde dönerler. Şarkı sözleri bittiği zaman tüm çocuklar arkasını dönerek karşısında bulunan arkadaşının elini tutar. Bir arkadaşının elini tutamayan çocuklar elenirler.
- “Penguenlerin Dünyası” drama, fen ve Türkçe etkinliğinde; ortasında, soğuk, deney içeriği ile “Müzik ve ritim eşliğinde hareket eder.” kazanımı yer almaktadır. Bu etkinlikte çocukların ilgileri doğrultusunda penguenlerin taklidini yapmasına ve “Penguen” şarkısı ile birlikte özgün bir şekilde dans etmesine olanak sağlanır.

- “Şekil Kapmaca” matematik ve oyun etkinliğinde; geometrik şekiller, özdenetim içeriği ile “Müzik ve ritim eşliğinde hareket eder.”, “Denge hareketleri yapar.” kazanımları yer almaktadır. Bu etkinlikte çocuklar müzikle birlikte dans eder. Çocuklar müzik durduğu zaman kendisinde bulunan ve yere çizilmiş olan geometrik şeklin içine girer.
- “İpek Böceği” sanat ve müzik etkinliğinde; yaşam döngüsü içeriği olup müziksel bir kazanım yer almamaktadır. Bu etkinliğin öğrenme sürecinde kelebeklerle ilgili bir şarkı kullanılması önerilmektedir.
- “İskelet Nedir?” fen, hareket ve sanat etkinliğinde; iskelet sistemi, kemikler içeriği ile “Müzik ve ritim eşliğinde hareket eder.” kazanımı yer almaktadır. Bu etkinlikte çocuklara müzikle birlikte uzanmaları, parmakları açarak ve kapatarak hareket ettirmeleri ve çömelleme hareketleri gibi yönergeler verilir.
- “Eller Yere, Eller Kâğıda” oyun ve matematik etkinliğinde; sayma, toplama-çıkarma içeriği olup müziksel bir kazanıma yer verilmemiştir. Bu etkinlikte önceden hazırlanan kalıplar yere konulur ve çocuklara müzikle beraber dans etmeleri söylenir, durdurulunca öğretmen bir renk söyler. Ardından ellerini öğretmenin söylediği renkte el kalıplarının üstüne yerleştirirler. Oyun, turlarda söylenen renkler çıkarılarak devam ettirilir.
- “Sevgili Ailem” Türkçe ve sanat etkinliğinde; aile, meslek, toplum, saygı, sevgi içeriği ile “Sesini uygun kullanır.” kazanımı yer almaktadır. Bu etkinlikte “Evimiz” adlı şarkı çocuklarla beraber seslendirilir.
- “Rengârenk Besleniyorum” Türkçe, matematik ve müzik etkinliğinde; sağlıklı beslenme, renkler, gruplama içeriği ile “Müzik ve ritim eşliğinde hareket eder.” kazanımı yer almaktadır. Bu etkinliğin öğrenme sürecine yönelik öneriler kısmında sebzeler ve meyveler konulu bir şarkı söylenebileceği yer almaktadır.
- “Bayramlaşma” Türkçe etkinliğinde; Ramazan Bayramı, Kurban Bayramı içeriği ile “Müzik ve ritim eşliğinde hareket eder.” kazanımı yer almaktadır. Bu etkinlikte bayram konulu şarkılar ile dikkatleri çekilip şarkıyla beraber çocuklar özgün dans ederler

2.1.8. Okul Öncesi Eğitimin Değerlendirilmesi

Eğitimde uygulanan etkinliklerin ne derecede etkisinin olduğunun belirlenmesi oldukça önem teşkil etmektedir. Bu dönemde çocukların ihtiyacı olan yaşamsal becerileri ile sonraki aşamalar için ihtiyaç duyulan bilgilerin ve becerilerin çocuğa kazandırılması gerekir. Bu dönem çocuk üzerinde büyük etkisi olan bir eğitim dönemidir. Bu açıdan çocuklar için okul öncesi eğitimi, çocukların çeşitli gelişim alanları ile öz bakım becerilerinin birlikte ve çok yönlü biçimde desteklenmesi ve kişisel özelliklerinin göz önüne alınarak tarafsız şekilde değerlendirilmesini mecburi kılar.

Okul öncesi eğitim çok önemli bir dönem olduğu için sürecin planlı ve programlı bir şekilde ilerlemesi gerekir. Okul öncesi etkinliklerinin programdaki kazanımlara göre hazırlanması, süreç ve sonucunda çocuklarda meydana gelmesi istenen öğrenme hedeflerine ne derecede ulaşıldığının gözlenmesi gerekmektedir. Bu sebepten bu dönemde verilen eğitimde değerlendirme, eğitim-öğretim sürecinde ana unsurlardan biridir (Milli Eğitim Bakanlığı[MEB], 2013, s.54).

2.2. İlgili Araştırmalar

2.2.1. Yurtiçinde Yapılan Araştırmalar

Türkan (2020), “Okul Öncesi Öğretmenlerinin Müzik Dersine İlişkin Hizmet İçi Eğitim İhtiyaçlarının Belirlenmesi” isimli yüksek lisans tezinde okul öncesi öğretmenlerin müzik dersine yönelik hizmet içi eğitim ihtiyaçlarını ve bu ihtiyaçların okul öncesi öğretmenlerine ilişkin farklılıklarını tespit etmek ve sonuca yönelik çözüm önerilerini ortaya çıkarmayı amaçlamıştır. Araştırmanın verilerine anket tekniğinden faydalanılarak ulaşılmıştır. Bu araştırmanın sonucunda çalışmaya dâhil olan okul öncesi öğretmenlerinin hizmet içi eğitime müzik dersi kapsamında ihtiyaç duyduklarına ulaşılmıştır.

Alpaslan(2010), “Okul Öncesi Öğretmenlerinin Aldıkları Müzik Eğitimi Doğrultusunda Uygulamakta Oldukları Müzik Etkinliklerine İlişkin Görüşleri ve Karşılaştıkları Problemler” adlı yüksek lisans çalışmasında, okulöncesi öğretmenlerinin

uyguladıkları müzik etkinliklerine yönelik görüşleri ve problemleri belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırmanın verilerine anket tekniği ile ulaşılmıştır. Araştırmanın sonucunda okul öncesi öğretmenlerin bir kısmının, üniversitede aldıkları müzik eğitimi yetersiz bulduğuna ve müziksel etkinlikleri müzik öğretmenlerinin uygulaması gerektiği görüşüne ulaşılmıştır.

Erbay(2008), “Okul Öncesi Eğitimi Alan ve Almayan İlköğretim Birinci Sınıf Öğrencilerin Sosyal Becerilere Sahip Olma Düzeyleri” adlı yüksek lisans tezi çalışmasında okulöncesi eğitiminin önemi, bu dönemde edinilen sosyal becerilerin bireylerin hayatı için önemi ve ailelerin bu konudaki düşünce ve tutumlarını ortaya koymuştur. Ardından okulöncesi eğitime daha erken başlayan çocukların sosyal becerilerinin diğer çocuklara oranla daha fazla geliştiği için çocukların okulöncesi eğitime olabilecek en erken yaşta başlanmasını önermiştir.

Arı(2000), “Orff Metodu ve Çalgılarının Müzik Öğretimindeki Önemi Üzerine Bir Araştırma” isimli çalışmasında Carl Orff’un hayatından bahsedip Orff metodunun ortaya çıkışını ve gelişimini açıklamıştır. Orff metodunu bu çalışmada diğer müzik öğretimi yöntemleriyle karşılaştırmıştır. Orff metodu, metodun amaçları ve kullanılan materyallere ilişkin açıklamalarda bulunmuştur. Bu yöntemle bedenimizi bir çalgı gibi kullanabileceğimiz üzerinde durmuştur. Araştırmada müzik dersi için Orff yöntemine ilişkin önerilerde bulunmuştur.

Aslan(2020), “Okul Öncesi Öğretmenlerinin Aldıkları Müzik Eğitimi Müzik Etkinliklerinde Kullanabilmelerine İlişkin Görüşleri” adlı çalışmasında okul öncesi öğretmenlerinin üniversitede aldıkları müzik eğitimi kapsamında uyguladıkları müzik etkinliklerine yönelik görüşlerinin belirlenmesi için yapılmıştır. Araştırma tarama modeli ile yapılmış olup örnekleme 80 okul öncesi öğretmeninden oluşmaktadır. Araştırmanın sonuçlarına göre araştırmaya katılan öğretmenler müzik eğitimi çocukların gelişimi için çok önemli görmektedirler. Araştırmaya katılan öğretmenlerin görüşlerinde yaş ve cinsiyet değişkenlerine göre anlamlı bir fark ortaya çıkmamıştır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin geneli üniversitede enstrüman kullanımına yönelik eğitim almadıkları için genellikle bilgisayar, CD çalar gibi teknolojik cihazlardan yararlandıklarına ulaşılmıştır. Araştırma sonucunda araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğunun üniversitede almış

oldukları müzik eğitimini yetersiz gördüklerine ve okul öncesi dönem müzik eğitiminin müzik öğretmenleri tarafından uygulanması gerektiği görüşünde olduklarına ulaşılmıştır.

Uçal(2003), “Okul Öncesi Müzik Eğitiminde Orff Öğretisinin Müziksel Beceriler Üzerindeki Etkileri” adlı çalışmasında Orff yönteminin çocukların müziksel algı, şarkı söyleme becerilerinin gelişimi ve çocukların etkinliklere katılımı üzerindeki etkisi geleneksel yaklaşım ile karşılaştırılarak incelenmiştir. Araştırma 6 yaş grubunda iki grup ile yapılmıştır. Bir gruba Orff yöntemiyle diğer gruba geleneksel yaklaşım ile müzik eğitimi uygulanmıştır. Araştırma sonucunda ilk olarak Orff yönteminin geleneksel yaklaşıma göre müziksel algı beceriler yönünden daha etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır. İkinci olarak Orff yönteminin geleneksel yaklaşıma göre şarkı söyleme becerilerine yönelik daha etkili olduğuna ulaşılmıştır. Üçüncü olarak Orff yönteminin etkinliklere katılımı artırdığına ulaşılmıştır.

Aktaş(2013), “Okul Öncesi Öğretmenlerinin Eğitim Programındaki Müzik Etkinliklerini Uygulama Durumları (Niğde İli Örneği)” adlı çalışmasında Niğde ilinde görev yapmakta olan okul öncesi öğretmenlerinin etkinlikleri uygularken müzik etkinliklerinden ne derecede faydalandıklarının belirlenmesi amaçlanmaktadır. Okul öncesi öğretmenlerine okul öncesi dönemde kullanılan müzik etkinliklerine yönelik görüşlerini tespit etmek için anket uygulanmıştır. Araştırmada öğretmenlerin genelinin müziksel etkinlikleri sınıfta uyguladıkları ancak bazı noktalarda yetersiz kaldıklarına ulaşılmıştır. Sonuç olarak öğretmenlerin okul öncesi programda bulunan müziksel etkinlikleri diğer etkinliklerle de kullandıkları ve en fazla oyun etkinliklerinde müzik etkinliklerinden faydalandıklarına ulaşılmıştır.

Öziskender(2011), “Orff Yaklaşımı İle Yapılan Okulöncesi Müzik Eğitiminin Öğrencilerin Sosyal Becerilerinin Gelişimine Etkisi” adlı çalışmasında Orff yöntemi ile uygulanan müzik eğitiminin okulöncesi öğrencilerin sosyal beceri gelişimlerine etkilerinin incelenmesi amaçlanmaktadır. 6 yaş grubundan deney ve kontrol gruplarını oluşturan 40 öğrenci seçilmiştir. Verilerin istatistiksel analizi için SPSS programı kullanılmıştır. Araştırmada becerilere yönelik 9 alt başlık bulunan değerlendirme ölçeği 40 öğrenci için müzik eğitiminden önce ve sonra çocukların öğretmenleri tarafından doldurulmuştur. Ön testten sonra 10 hafta boyunca, belirlenen günlerde 1’er saat Orff yöntemiyle okul öncesi deney grubu öğrencilerine müzik eğitimi verilmiştir. Kontrol

grubu öğrencileri okuldaki genel eğitimlerine devam etmişlerdir. Deney ve kontrol gruplarına son testler uygulanmıştır. Verilere göre Orff yöntemiyle uygulanan müzik eğitiminin bu eğitimin uygulanmadığı 6 yaş grubundaki çocuklara göre iletişim, öfke kontrolü ve uyum sağlama gibi sosyal becerilerinin daha çok gelişim gösterdiği belirlenmiş ve ulaşılan sonuçlara yönelik önerilerde bulunulmuştur.

Işın(2008), “Okul Öncesi Müzik Eğitiminde Uygulanan Orff Yaklaşımının 5-6 Yaş Grubundaki Çocukların Ritimsel Becerilerine Etkileri” adlı çalışmasında Orff yönteminin 5-6 yaş grubu çocukların ritimsel becerilerine etkisinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Verilerin toplanması aşamasında 5-6 yaş grubu çocuklara iki aşamalı sorular ön test ve son test şeklinde uygulanmıştır. Testte bulunan tartım kalıpları ile çocukların ritimsel becerilerini ölçmek amaçlanmıştır. Araştırmanın örneklemini 5-6 yaş grubundan seçilmiş olan 80 çocuk oluşturmaktadır. Sonuç olarak Orff yöntemi uygulamalarının okul öncesi dönem çocukların ritimsel algılarını geliştirdiğine ulaşılmıştır. Testte, çocukların ritim kalıplarında aynı oranda zorlandıkları ve Orff yöntemi ile sürdürülen eğitim süreci sonucunda çocukların başarı düzeyi artışının da aynı oranda olduğu saptanmıştır.

2.2.2. Yurtdışında Yapılan Araştırmalar

Longoria (2005), “An Exploratory Study of Kindergarten Teachers’ Beliefs About Music in Their Classroom” adlı çalışmasında okulöncesi dönemde müzik eğitiminin çocukların ileriki yaşam başarılarında okulöncesi öğretmenlerinin fikirlerinin etkilerini incelemiştir. Araştırma kapsamında okulöncesi dönem çocuklarının okul içi ve okul dışı gerçekleştirdikleri müziksel etkinlikler, öğretmenlerle yapılan görüşmeler ve gözlemlerden faydalanılarak elde edilmiştir. Araştırma sonucunda öğretmenler müziğin çocukların birçok öğrenme alanına faydası olduğuna ulaşılmıştır. Çocuklarda etkili öğrenme sağlanabilmesi amacıyla müziğin araç olarak kullanılması gerektiği ve üniversitelerde kullanılan programın geliştirilmesi gerektiğine ulaşılmıştır.

Juntunen ve Hyvönen (2004), “Embodiment in Musical Knowing: How Body Movement Facilitates Learning Within Dalcroze Eurhythmics” isimli çalışmalarında Emile Jaques-Dalcroze’un hayatından ve Dalcroze’un müzik alanında kendi yöntemlerini

oluşturmaya nasıl yöneldiğinden bahsetmişlerdir. Bu çalışmada Dalcroze yöntemini ve bu yöntemin müziklere bedensel hareketlerle eşlik etmek, ritim ve bedensel devinim temeline dayandığını kısaca açıklamışlardır.

Mehl (2009), “Cultural Translation in Two Directions: The Suzuki Method in Japan and Germany” adlı çalışmasında Suzuki Shin’ichi’nin hayatından kısaca bahsetmiştir. Sonra Almanya ve Japonya arasında müziksel anlamda kültürel benzerliklere değinmiştir.

Kelly (1998), “Preschool Teachers’ Perceptions of Useful Musical Skills and Understandings” isimli makalede okul öncesi öğretmenleri ile ilköğretim öğretmenleri tarafından faydalı şekilde algılanan müziksel anlayışlar tanımlanmaktadır. Bu çalışmada 31 maddeden oluşan anket çalışması hazırlanmış ve sonuçlar doğrultusunda öğretmen beceri ve anlayışlarından öğrencilere müzik deneyimi yaşatmayı destekleyen becerilerin faydalı olduğuna ulaşılmıştır.

BÖLÜM 3

3. YÖNTEM

Araştırmanın deseni, çalışma grubu, toplanan veriler ile bu verilerin analizi bu bölümde yer almakta ve açıklanmaktadır.

3.1. Araştırma Deseni(Modeli)

Araştırma, okul öncesi eğitim kurumlarında Milli Eğitim Bakanlığının sunmuş olduğu etkinlik kitabında yer alan müzik etkinliklerine yönelik öğretmen görüşlerini ortaya koymayı amaçlayan nitel bir araştırma olarak tasarlanmıştır. Bu yönü ile araştırma durum tespiti niteliği taşıdığından tarama modeli ile betimsel bir çalışma niteliğindedir. Tarama modeli geçmişte veya hala devam eden bir durumu olduğu şekli ile betimlemeyi amaçlayan bir araştırma türüdür (Karasar, 2006). Nitel araştırma, bireylerin gerçekleri sosyal dünyalarıyla etkileşimleri içerisinde nasıl oluşturduğu üzerine odaklanır. Bu araştırmalarda genelde kullanılan veri toplama şekli görüşmelerdir. Yapılandırılmış, Yarı yapılandırılmış ve yapılandırılmamış görüşmeler şeklinde üç çeşit görüşme türü vardır. Yapılandırılmış görüşmeler genellikle kapalı uçlu sorulardan meydana gelir. Amacı, görüşme yapılan bireylerin verdikleri bilgiler arasında bulunan benzer ve farklı özellikleri ortaya koymak ve karşılaştırmaktır. Yapılandırılmamış görüşmelerde önceden belirlenmiş sorular veya bireylerden beklenen cevaplar yoktur. Yapılandırılmamış görüşmelerde araştırmacı belli konuları keşfetmek amacıyla bireylere açık uçlu sorular yöneltir. Nitel araştırmalarda kullanılan görüşme türü genellikle yarı yapılandırılmış görüşmelerdir. Çünkü yarı yapılandırılmış görüşmeler katılımcının algıladığı dünyayı kendine göre ifade etmesine fırsat verir. Yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılandırılmış görüşmeye göre daha esnektir. Yarı yapılandırılmış görüşme türünde araştırmacı görüşme soruları hazırlar ancak hazırlanan bu soruları yerine göre azaltabilir veya arttırabilir (Ekiz,

2009). Bu çalışma nitelik olarak program incelemesi olduğundan, çok yönlü bir değerlendirme olması açısından, çalışmaya okul öncesi eğitim öğretmenlerinin görüşlerinin de dâhil edilmesinin gerekli olduğu düşünülmektedir. Bu sebepten, okul öncesi eğitim öğretmenlerinin programda müzik etkinliklerine ne derecede yer verildiğini ve kullanılan programın öğrencilerin hedeflenen müziksel kazanımları ne derecede edindiklerini belirlemeye yönelik görüşlerini incelemek için öğretmen görüşlerine başvurulmuştur. Öğretmen görüşlerini belirlemek için yarı yapılandırılmış görüşme tekniğinden yararlanılmıştır. Öğretmenlerin düşüncelerini kendilerine göre ifade etmesinde açık uçlu soruların kullanılmasıyla, yarı yapılandırılmış görüşme tekniğinin etkisi olmuştur.

3.2. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bu araştırmada Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 25.06.2018 gün ve 12254648 sayılı yazısıyla bir eğitim aracı olarak kabul edilip kullanılmakta olan Okul Öncesi Etkinlik Kitabı'nda yer alan etkinlikler ve şarkılar incelenmiştir. Şarkılar yapısal olarak incelenmiş, karar sesi, tonal yapı, metronom hızı, ölçü sayısı ve ses aralığı özelliklerine göre analiz edilmiştir. Toplamda 23 şarkı incelenmiştir. Bireyin yaşamının temellerinin atıldığı ve öğrenme hızının yüksek seviyelerde olduğu okul öncesi dönemde eğitimin verimli, etkili ve kaliteli olması büyük önem teşkil etmektedir. Bu bakımdan eğitim-öğretim programları da büyük önem taşımaktadır. Müzik, bir toplumun bütün öğelerini içerisinde barındırır, bu öğeleri gelecek nesillere taşır. Toplumun geçmişi ile geleceği arasında önemli bir köprü niteliğindedir. Çocukların davranışlarının daha güvenli bir şekilde şekillenmesine fırsat vermektedir(Cross, 2001). Bu açıdan düşünüldüğünde müzik eğitiminin okul öncesi dönemden başlanıp verilmesi ayrıca bir anlam kazanmaktadır(Mohan, 2008, s.13). Bu araştırmada, okul öncesi eğitim kurumlarında kullanılan etkinlik programında yer alan müziksel etkinlikler ve şarkılara yönelik öğretmen görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

3.3. Veri Toplama Teknikleri

Bu araştırmada Okul Öncesi Etkinlik Kitabında yer alan müziksel kazanımlara sahip olan tüm şarkıların incelenmesinde doküman incelemesi tekniği kullanılmıştır. Doküman incelemesi araştırılan konu, olgu veya olaylar hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin incelenmesini temel almaktadır (Yıldırım ve şimşek, 2008). Bu doğrultuda MEB tarafından Okul Öncesi Programları için hazırlanmış olan etkinlik kitabında yer alan şarkılar incelenmiştir. Araştırmanın sekizinci alt problemi doğrultusunda şarkıların müziksel özelliklerinin (karar sesleri, tonal yapıları, ölçü rakamları, ses aralıkları ve metronom hızları) betimlenmesi amacıyla Danacı (2018) tarafından oluşturulan şarkı değerlendirme formu kullanılmıştır.

Araştırmada veri toplamak amacıyla öğretmenlerden görüş almak için araştırmacı tarafından oluşturulan “Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu” kullanılmıştır. Görüşme tekniği ile bireylerin bir konu hakkında duygu, tutum ve düşüncelerinin ortaya çıkarılması amaçlanmaktadır(Ekiz, 2009).

3.4. Verilerin Analizi

Bu araştırmada doküman analizi ve görüşme yoluyla ulaşılan veriler, nitel verilerin analiz yöntemlerine bağlı kalınarak analiz edilmiştir. Öncelikle belirlenen ölçütler doğrultusunda, etkinlik kitabında yer alan etkinlikler betimsel analiz yöntemiyle incelenmiştir. Görüşmelerle ulaşılan verilerin analizinde ise öncelikle öğretmenlere temsili isimler verilmiştir. Verilerin incelenmesinde elde edilen sonuçlar kodlanmış, kategoriler bulunup, veriler kod ve temalar doğrultusunda düzenlenerek tanımlanmış ve yorumlanmıştır.

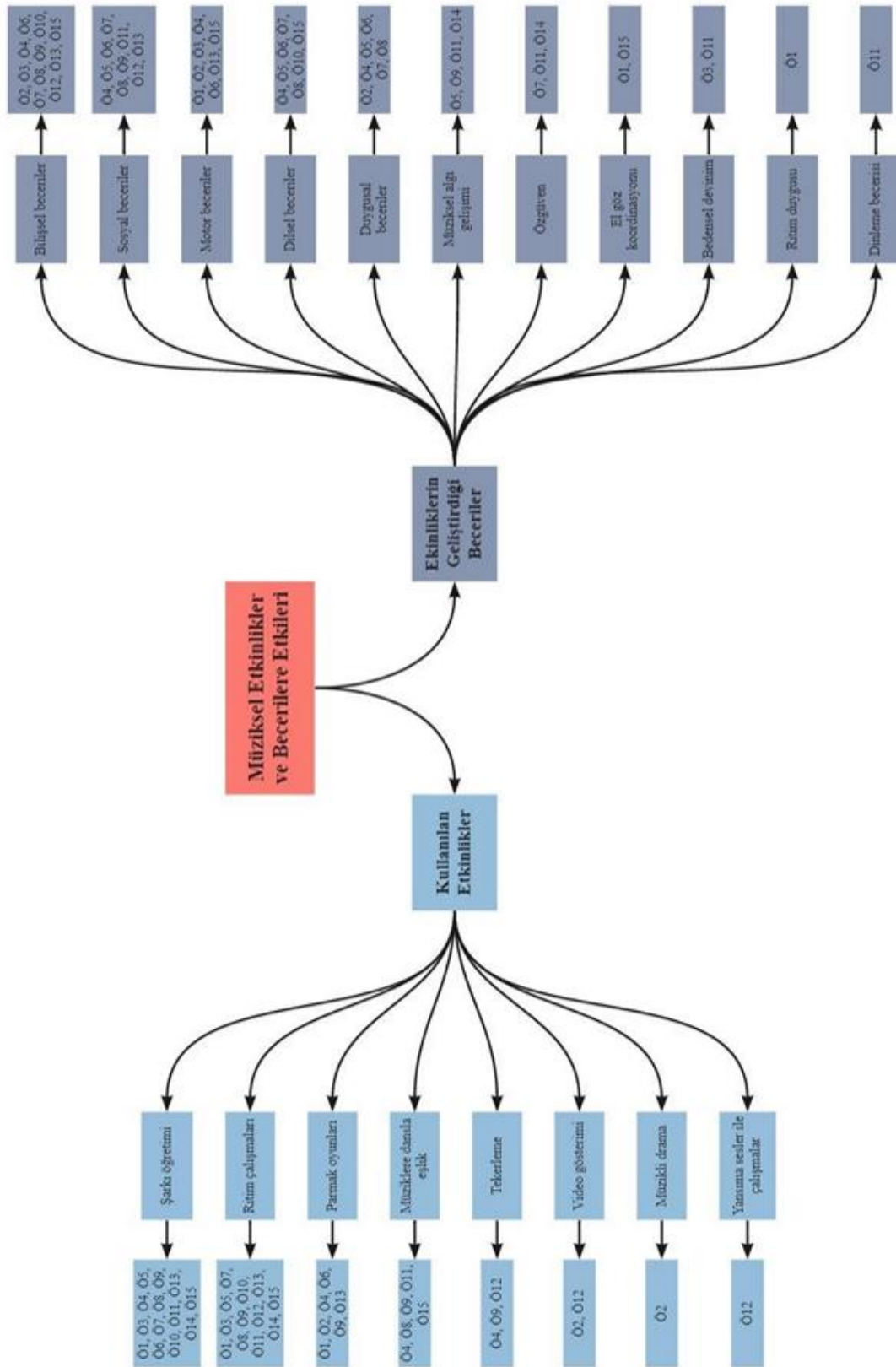
BÖLÜM 4

4. BULGULAR VE YORUM

Elde edilen verilerin analiz edilmesi ile ulaşılan bulgular ve elde edilen bulguların yorumları bu bölümde yer almaktadır.

4.1. Araştırmanın Birinci Alt Problemine Yönelik Bulgular ve Yorum

Araştırmada birinci alt problem “Müzik eğitiminde ne tür etkinliklere yer vermektedir?”, “Kullandığınız etkinlikler ne tür becerilerin gelişimine imkan vermektedir?” olarak belirlenmiştir. Öğretmen görüşlerinden elde edilen bilgilerden “Müziksel etkinlikler ve becerilere etkileri” ana teması ortaya çıkmış ve bu tema altında “Kullanılan Etkinlikler” ve “Etkinliklerin Geliştirdiği Beceriler” alt temaları ortaya çıkmıştır. Birinci alt temaya ait 8 kod, ikinci alt temaya ait 11 kod ortaya çıkmıştır. Kod ve Temalara ait veriler Şekil 1’de verilmiştir.

Şekil 1. Müziksel Etkinlikler ve Becerilere Etkileri Temasına Ait Kodlar

Kullanılan etkinlikler temasında “ritim çalışmaları”, “şarkı öğretimi”, “parmak oyunları”, “müziksel drama”, “video gösterimi”, “tekerleme”, “müziklere dansla eşlik” ve “yansıma sesler ile çalışmalar” olmak üzere 8 kod yer almaktadır.

Şekil 1 incelendiğinde en fazla müzik etkinliği olarak “şarkı öğretimi” yapılmaktadır. Bu kodu destekleyen öğretmen ifadeleri aşağıda verilmiştir:

“Şarkı etkinlikleri çocukların hem kulağına hitap etmesi hem de gerektiğinde bedenlerini kullanmalarına izin vermesi sebebiyle çocukların ilgisini ve dikkatini çekici etkisinin olduğunu düşünüyorum.”[Ö1]

“Özellikle kültürel farklılıklardan dolayı çocukların dil gelişimlerini etkilediğini düşünüyorum.”[Ö3]

“Kitapta kullanılan şarkılar bilinen şarkılar ve değişmiyor o yüzden şarkıların çocuklar üzerindeki etkiler öğretmenin uygulamasına göre değişiklik gösterir.”[Ö5]

“Algı düzeylerini geliştirmeye yönelik etkinlikler olduğunu düşünüyorum.”[Ö7]

Şekil 1’e göre “şarkı öğretimi” kodunda Ö1, Ö3, Ö4, Ö5, Ö7, Ö6, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö13, Ö14 ve Ö15 isimleri verilen 13 öğretmenin görüşlerinden yararlanıldığına ulaşılmıştır. Müziksel etkinlik olarak derslerde en çok şarkı öğretimi yapılmaktadır. Öğretmenler görüşlerinde şarkı öğretiminin çocukların birçok becerisini geliştirdiğini dile getirmişlerdir.

Derslerde ikinci en fazla müzik etkinliği olarak “ritim çalışmaları” yapılmaktadır. Bu kodu destekleyen öğretmen ifadeleri aşağıda verilmiştir:

“Ritim çalışmalarının çocukların el göz koordinasyonlarına ve büyük kas becerilerine katkısı olduğunu düşünüyorum.”[Ö1]

“Çocuklara kendi basit ritim aletlerini yaptırıyorum.”[Ö7]

“Ritim aletleriyle ritim çalışmaları yaptırıyorum.”[Ö9]

“Ritme göre hareket edebilmek önemli bir beceridir. Bunun dans edebilmeye de etkisinin olduğunu düşünüyorum. Bu yüzden ritimsel çalışmalara mümkün olduğunca derslerimde yer veriyorum.”[Ö11]

“Ritim aletleri(tef, darbuka vs) ile ritimsel çalışmalar yaptırmayı tercih ediyorum. Öğrencilerin ritim çalgılarını tanımaları açısından ritim çalışmalarını önemli görüyorum.”[Ö12]

“Ritim çalışmaları” kodunda Ö1, Ö3, Ö5, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13, Ö14 ve Ö15 isimleri verilen 12 öğretmenin görüşünün olduğuna ulaşılmıştır. Müziksel etkinlik olarak derslerde ikinci olarak en çok ritim çalışmalarına yer verilmektedir. Öğretmenler ritim çalışmalarının çocukların ritme uygun dans edebilme becerisini büyük ölçüde geliştirdiğini ve sıklıkla etkinliklerde yer verdiklerini dile getirmişlerdir.

Üçüncü müziksel etkinlik olarak “parmak oyunları” etkinliği yapıldığı görülmektedir. Bu kodu destekleyen öğretmen ifadeleri aşağıdaki gibidir:

“Derslerde müzikli parmak oyunları yaptırıyorum çünkü o günün konularını görsel ve işitsel olarak iki duyuya hitap edecek şekilde verdiğimiz zaman daha etkili ve kalıcı öğrenme sağlanmış oluyor.”[Ö1]

“Parmak oyunları ile tekerlemeleri müzikli bir şekilde uyguladığımda daha çabuk öğreniyorlar ve çocuklar için daha eğlenceli oluyor.”[Ö6]

“Parmak oyunları” kodunda Ö1, Ö2, Ö4, Ö6, Ö9 ve Ö13 isimleri verilmiş olan 6 öğretmenin görüşünün olduğuna ulaşılmıştır. Öğretmenler öğrenmenin kalıcı hale getirilmesi konusunda parmak oyunlarını kullandıklarını dile getirmişlerdir.

Dördüncü müzik etkinliği olarak en fazla tercihin “müziklere dansla eşlik” olduğu görülmektedir. Bu kodu destekleyen öğretmen ifadeleri aşağıdaki gibidir:

“Dans edebilmek insanda özgüven geliştirir. Çekingen, içine kapanık çocukların zamanla çok iyi dans ettiklerini de gözlemledim.”[Ö11]

“Dans edilebilecek etkinliklere sıkça yer verilmesi gerektiğini düşünüyorum. Çünkü dans etmek çocukların gelişimi için çok önemli.”[Ö9]

“Müziklere dansla eşlik” olarak ortaya çıkan kodda Ö4, Ö8, Ö9, Ö11 ve Ö15 isimleri verilmiş olan 5 öğretmenin görüşünün olduğuna ulaşılmıştır. Öğretmenler dans etme becerisini kazanabilen bireylerin özgüvenlerinin geliştiğini dile getirmişlerdir.

Beşinci müzik etkinliği olarak “tekerleme” yapılmaktadır. Bu kodu destekleyen öğretmen ifadesi aşağıdaki gibidir:

“Derste kullandığım tekerlemelerin öğrencilerin dil gelişimlerini olumlu yönde etkilediğini çok kez gözlemledim.”[Ö4]

“Tekerleme” olarak ortaya çıkan kodda Ö4, Ö9 ve Ö12 isimleri verilmiş olan 3 öğretmen görüşünün olduğuna ulaşılmıştır. Öğretmenler tekerlemelerin çocukların özellikle dil gelişimine büyük etkisinin olduğunu söylemişlerdir.

Altıncı müziksel etkinlik olarak “video gösterimi” yapılmaktadır. Bu kodu destekleyen öğretmen ifadesi aşağıdaki gibidir:

“Derste işlenecek bazı konularda görsel kaynak olarak video gösterimi yapılması çocuklar üzerinde oldukça etkili olabiliyor.”[Ö12]

“Video gösterimi” olarak ortaya çıkan kodda Ö2 ve Ö12 isimleri verilen 2 öğretmenin görüşünü bildirdiği bilgisine ulaşılmıştır. Görsel bir kaynak olarak derslerde video gösterimi yapılmasını etkili bulduklarını söylemişlerdir.

Derslerde yedinci müziksel etkinlik olarak “müzikli drama” kullanılmaktadır. Bu kodu destekleyen öğretmen ifadesi aşağıdaki gibidir:

“Canlandırma yaparken müzikten yararlandığım zaman çocuklar daha çok eğlenip, etkinliğe daha istekli katılıyorlar.”[Ö2]

“Müzikli drama” şeklinde ortaya çıkan kodda sadece Ö2 ismi verilen öğretmenin görüşü bulunmaktadır. Öğretmen derste bu etkinliği kullanırken çocukların eğlenerek katılım sağladığını belirtmiştir.

Sekizinci müziksel etkinlik olarak “yansıma sesler ile çalışmalar” yapılmaktadır. Bu kodu destekleyen öğretmen ifadesi aşağıdaki gibidir:

“Çocuğun daha önceden duymuş ve duymamış olduğu hayvan sesleri ve doğadaki bazı sesler ile etkinlikler daha eğlenceli hale gelebiliyor.”[Ö12]

“Yansıma sesler ile çalışmalar” şeklinde ortaya çıkan kodda sadece Ö12 ismi verilen öğretmenin görüşü bulunmaktadır. Öğretmen çocuğun çevresinde karşılaştığı çeşitli seslerin derslerde yer almasının dersi daha eğlenceli hale getireceği düşüncesini belirtmiştir.

Etkinliklerin geliştirdiği beceriler alt temasında “el göz koordinasyonu”, “ritim duygusu”, “motor beceriler”, “duygusal beceriler”, “bilişsel beceriler”, “dilsel beceriler”, “sosyal beceriler”, “müziksel algı gelişimi”, “özgüven”, “bedensel devinim” ve “dinleme becerisi” olmak üzere 11 kod yer almaktadır.

Şekil 1 incelendiğinde müzik eğitiminde kullanılan etkinliklerin çocukların becerilerinden en çok “bilişsel beceri” alanında gelişimlerine katkı sağladığı düşünülmektedir. Bu koda ilişkin bazı öğretmen görüşleri aşağıdaki gibidir:

“Çocukların gelişim alanlarından bilişsel gelişim alanına etki ettiğini düşünüyorum.”[Ö8]

“Özellikle bilişsel becerilerinin, etkinliklerde kullandığım şarkıların içerikleri sayesinde geliştiğini düşünüyorum.” [Ö13]

“Şarkı öğretimi ile el göz koordinasyonu ve bilişsel gelişimleri sağlanmış oluyor.”[Ö15]

“Bilişsel beceri” olarak ortaya çıkan kodda Ö2, Ö3, Ö4, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö12, Ö13 ve Ö15 isimleri verilmiş olan 11 öğretmen görüşünün olduğuna ulaşılmıştır. Öğretmenler özellikle derste öğrettikleri şarkıların içerikleri vasıtasıyla çocukların bilişsel becerilerinin geliştiğini düşünmektedirler.

Müzik eğitiminde kullanılan etkinliklerin çocukların becerilerinden ikinci olarak en çok “sosyal beceri” alanında gelişimlerine katkı sağladığı düşünülmektedir. Bu koda ilişkin bazı öğretmen görüşleri aşağıdaki gibidir:

“Şarkı öğretimi etkinlikleri ile çocukların sosyal becerilerinin gelişim gösterdiğini düşünüyorum.”[Ö6]

“Sosyal becerilerinin gelişimi açısından sınıfta yaptırdığım müziksel etkinliklerin büyük ölçüde etkisinin olduğunu görüyorum.”[Ö7]

“Sınıfta çocuklara yaptırdığım çeşitli danslar içeren müziksel etkinliklerin çocukların sosyal beceri gelişimlerine ciddi oranda etki ettiğini gözlemliyorum.”[Ö8]

“Sosyal beceri” olarak ortaya çıkan kodda Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö11, Ö12 ve Ö13 isimleri verilmiş olan 9 öğretmen görüşünün olduğuna ulaşılmıştır. Öğretmenler özellikle dans içeren müziksel etkinliklerin çocukların sosyal becerilerini önemli ölçüde geliştirdiğini düşünmektedirler.

Kullanılan etkinliklerin çocukların becerilerinden üçüncü olarak “motor beceri” alanında gelişimlerine katkı sağladığı düşünülmektedir. Bu koda ilişkin bazı öğretmen görüşleri aşağıdaki gibidir:

“Ritim etkinliklerinde çocukların diğer birçok becerisinin gelişmesinin yanı sıra en fazla motor becerileri gelişiyor.”[Ö4]

“Ritim çalışmalarının çocukların gelişiminde büyük rol oynadığını düşünüyorum. Çocukların Motor becerilerini geliştirmekle beraber çocukları birçok yönden etkiliyor.”[Ö13]

“Motor beceri” olarak ortaya çıkan kodda Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö6, Ö13 ve Ö15 isimleri verilen 7 öğretmen görüşünün olduğuna ulaşılmıştır. Öğretmenler ritim çalışmalarının çocukların motor beceri gelişimine büyük oranda katkı sağladığını düşünmektedirler.

Kullanılan etkinliklerin çocukların becerilerinden dördüncü olarak “dilsel beceri” alanında gelişimlerine katkı sağladığı düşünülmektedir. Bu koda ilişkin bazı öğretmen görüşleri aşağıdaki gibidir:

“Müziksel etkinliklerle dilsel becerilerinin geliştiğini düşünüyorum.”[Ö4]

“Kültürel ve bireysel farklılıklardan dolayı çocukların özellikle dilsel becerilerinin müziksel etkinliklerle büyük ölçüde geliştiğini düşünüyorum.” [Ö10]

“Dilsel beceri” olarak ortaya çıkan kodda Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö10 ve Ö15 isimleri verilen 7 öğretmen görüşünün olduğuna ulaşılmıştır. Öğretmenler kültürel ve bireysel farklılıklardan dolayı müziksel etkinliklerin çocukların dil gelişimine büyük etkisi olduğunu düşünmektedirler.

Kullanılan etkinliklerin çocukların beşinci olarak “duygusal beceri” alanında gelişimlerine katkı sağladığı düşünülmektedir. Bu koda ilişkin bazı öğretmen görüşleri aşağıdaki gibidir:

“Müzik etkinliklerinin genel olarak çocukların duygusal beceri gelişimleri üzerinde önemli etkisi olduğunu düşünüyorum.”[Ö2]

“Duygusal becerileri gelişen bir insanın hayatının birçok alanda geliştiğini düşünüyorum.”[Ö8]

“Duygusal beceri” olarak ortaya çıkan kodda Ö2, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7 ve Ö8 isimleri verilen 6 öğretmen görüşünün olduğuna ulaşılmıştır. Öğretmenler duygusal gelişimin hayatın birçok alanına etki ettiğini düşünmektedirler.

Kullanılan etkinliklerin çocukların “müziksel algı becerileri” alanında gelişimlerine katkı sağladığı düşünülmektedir. Bu koda ilişkin bazı öğretmen görüşleri aşağıdaki gibidir:

“Müziksel etkinlikler müziksel algı yönünden çocukların kulağını geliştiriyor.”[Ö5]

“Çocukların zihinsel ve müziksel algı gelişimine katkı sağladığını düşünüyorum.” [Ö9]

Altıncı olarak “müziksel algı becerileri” şeklinde ortaya çıkan kodda Ö5, Ö9, Ö11 ve Ö14 isimleri verilen 4 öğretmen görüşünün olduğuna ulaşılmıştır. Öğretmenler müziksel etkinliklerin çocuklarda müzik kulağının gelişmesini sağladığını yani müziksel algı gelişimine oldukça etkili olduğunu düşünmektedirler.

Kullanılan müziksel etkinliklerin çocukların yedinci olarak “özgüven” konusunda gelişimlerine katkı sağladığı düşünülmektedir. Bu koda ilişkin öğretmen görüşü aşağıdaki gibidir:

“Dans edebilmek çocukların özgüvenlerini geliştirir. Bu yüzden dans etkinliklerini çok önemli görüyorum.” [Ö11]

“Özgüven” olarak ortaya çıkan kodda Ö7, Ö11 ve Ö14 isimleri verilen 3 öğretmen görüşünün olduğuna ulaşılmıştır. Öğretmenler derslerde özellikle erkek çocukların daha çekingen olduğunu, daha sonra sınıfta yaptırarak müziksel etkinliklerin çocukların özgüvenlerini artırdığını ve derslere daha çok katılmaya başladıklarını gözlemlemişlerdir. Özellikle dans edebilmenin çocuklarda özgüveni oldukça geliştirdiğini düşünmektedirler.

Kullanılan etkinliklerin çocukların becerilerinden sekizinci olarak “el göz koordinasyonu” konusunda gelişimlerine katkı sağladığı düşünülmektedir. Bu koda ilişkin öğretmen görüşü aşağıdaki gibidir:

“Ritim etkinliklerinin el göz koordinasyonlarına ve büyük kas becerilerine katkısı olduğunu düşünüyorum.” [Ö1]

“El göz koordinasyonu” olarak ortaya çıkan kodda Ö1 ve Ö15 isimleri verilen 2 öğretmen görüşünün olduğuna ulaşılmıştır. Öğretmenler görüşmeler esnasında bu beceri için en çok ritim çalışmalarının etkili olduğunu belirtmişlerdir.

Kullanılan etkinliklerin çocukların dokuzuncu olarak “bedensel devinim” konusunda gelişimlerine katkı sağladığı düşünülmektedir. Bu koda ilişkin öğretmen görüşü aşağıdaki gibidir:

“Özellikle müziklere dans ile eşlik etme gibi müziksel etkinlikler bedensel devinim konusunda katkı sağlamaktadır.”[Ö9]

“Bedensel devinim” olarak ortaya çıkan kodda Ö3 ve Ö11 isimleri verilen 2 öğretmen görüşünün olduğuna ulaşılmıştır. Dans ile eşlik etme gibi müziksel etkinliklerin bedensel devinim konusunda katkı sağladıklarını düşünmektedirler.

Kullanılan etkinliklerin çocukların becerilerinden onuncu olarak “dinleme becerisi” gelişimine katkı sağladığı düşünülmektedir. Bu koda ilişkin öğretmen görüşü aşağıdaki gibidir:

“Bence çocukta dinleme becerisini geliştiriyor. Dinleyen çocuk başarılı olur ve daha hızlı öğrenir.” [Ö11]

“Dinleme becerisi” olarak ortaya çıkan kodda sadece Ö11 ismi verilen öğretmenin görüşünün olduğuna ulaşılmaktadır. Öğretmen çocukların dikkatini çekmesi nedeniyle müziksel etkinliklerin dinleme becerisini geliştirdiğini, dinleyen çocuğun daha hızlı öğreneceğini ve daha başarılı olacağını dile getirmiştir.

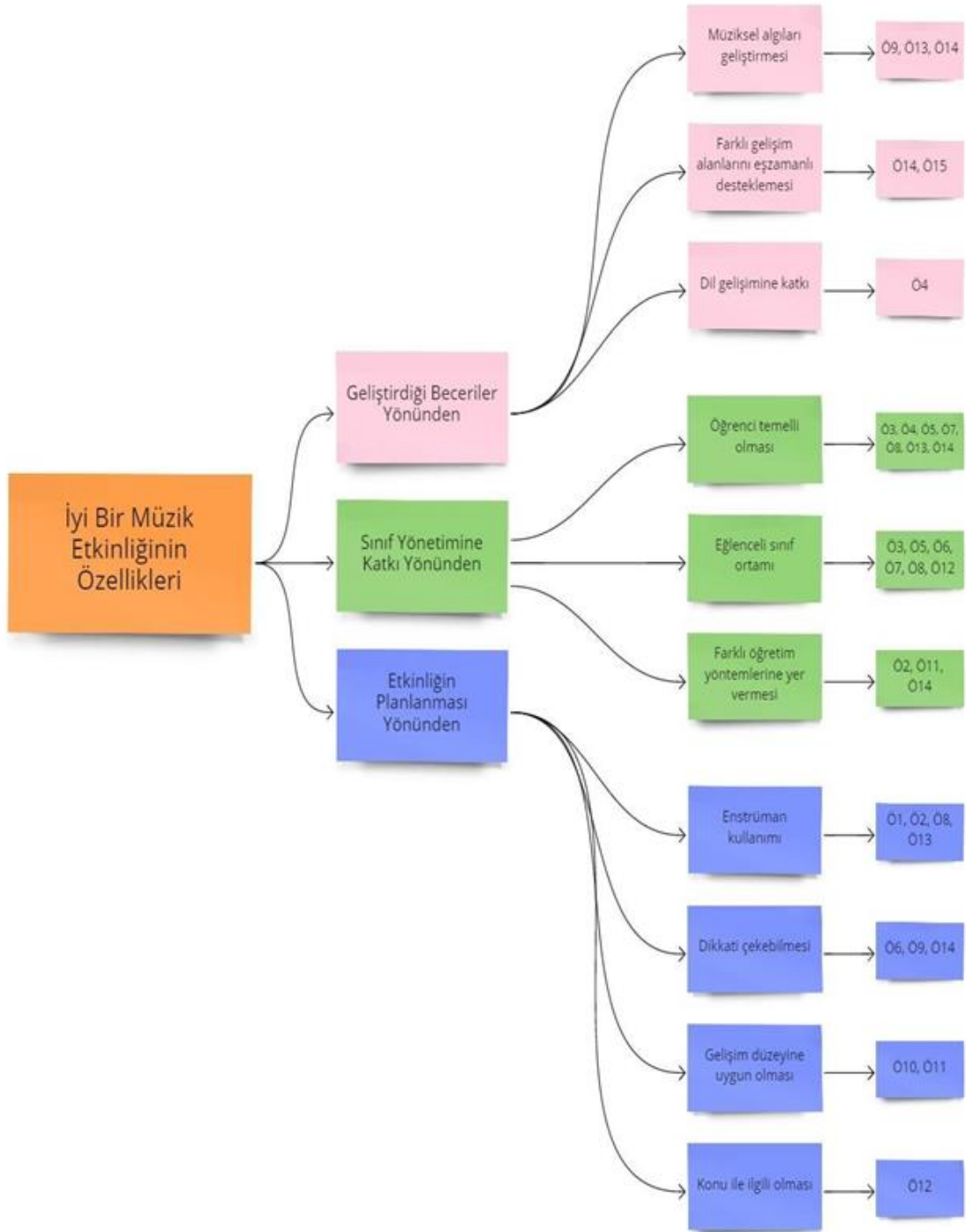
Kullanılan etkinliklerin çocukların on birinci olarak “ritim duygusu” gelişimlerine katkı sağladığı düşünülmektedir. Bu koda ilişkin öğretmen görüşü aşağıdaki gibidir:

“Çocukta ritim duygusunun gelişimi çocuğun hayatının sonraki aşamalarında alacağı müzik eğitimlerine etki etmektedir.” [Ö1]

“Ritim duygusu” olarak ortaya çıkan kodda sadece Ö1 adı verilmiş olan öğretmenin görüşünün olduğuna ulaşılmıştır. Öğretmen ritim duygusunun gelişiminin oldukça önemli olduğunu vurgulamıştır.

4.2. Araştırmanın İkinci Alt Problemine Yönelik Bulgular ve Yorum

Araştırmada ikinci alt problemi “Müzik etkinliklerinde olması gereken özellikler nelerdir?” alt problemine yönelik olarak öğretmenlere “Size göre iyi bir müzik etkinliği nasıl olmalıdır?” sorusu yöneltilmiştir. Bu araştırma sorusu doğrultusunda elde edilen bilgilerden “iyi bir müzik etkinliğinin özellikleri” ana teması ortaya çıkmıştır. Temaya ait 17 kod ortaya çıkmıştır. Kod ve Temalara ait veriler Şekil 2’de verilmiştir.

Şekil 2. İyi Bir Müzik Etkinliğinin Özellikleri Temasına Ait Kodlar

İyi bir müzik etkinliğinin özellikleri ana temasında “Geliştirdiği Beceriler Yönünden”, “Sınıf Yönetimine Katkı Yönünden” ve “Etkinliğin Planlanması Yönünden” olmak üzere 3 alt tema ortaya çıkmıştır.

“Geliştirdiği beceriler yönünden” alt temasında “müziksel algıları geliştirmesi”, “farklı gelişim alanlarını eş zamanlı desteklemesi” ve “dil gelişimine katkı” olmak üzere 3 kod yer almaktadır.

Elde edilen veriler doğrultusunda en çok ifade edilen “müziksel algıları geliştirmesi” kodu ortaya çıkmıştır. Bu kodu destekleyen öğretmen ifadeleri aşağıda verilmiştir:

“Etkinliklerin çocukların müziksel algılarını geliştirmeye yönelik olması gerektiğini düşünüyorum.” [Ö9]

“Okul öncesi öğrencileri somut işlemler döneminde oldukları için her bir enstrümana ulaşabilmeli ve kendi şarkılarını oluşturabilmeliler. Çalgıların ses farklılıklarını onlara dokunarak anlayabilmeliler.” [Ö13]

“Müziksel algıları geliştirmesi” olarak ortaya çıkan kodda Ö9, Ö13 ve Ö14 isimleri verilmiş olan 3 öğretmen görüşünün olduğuna ulaşılmıştır. Öğretmenler etkinliklerin çocukların müziksel algılarını geliştirmeye yönelik olması gerektiğini ve çocuklar somut işlemler döneminde oldukları için olabildiğince fazla sayıda çalgıya ulaşp ses farklılıklarını onlara dokunarak anlayabilmeleri gerektiği görüşündedirler.

İkinci olarak “farklı gelişim alanlarını eşzamanlı desteklemesi” kodu ortaya çıkmıştır. Bu kodu destekleyen öğretmen ifadesi aşağıda verilmiştir:

“Bence diğer etkinliklerle bütünleştirilmiş etkinlikler, müzik etkinlikleri için en iyi örneklerdendir.” [Ö14]

“Farklı gelişim alanlarını eşzamanlı desteklemesi” olarak ortaya çıkan kodda Ö14 ve Ö15 isimleri verilmiş olan 2 öğretmen görüşünün olduğuna ulaşılmıştır. Öğretmenler bütünleştirilmiş etkinliklerin öğrenciler için en etkili ve iyi etkinlikler olduğunu düşünmektedirler.

Elde edilen veriler doğrultusunda üçüncü olarak ortaya çıkan öğretmen düşüncelerinden biri “dil gelişimine katkı” olmuştur. Bu kodu destekleyen öğretmen ifadesi aşağıda verilmiştir:

“Çocukların aktif katılımı olmalı, öğrencilerin geri dönüşü olmalı, dil gelişimini sağlamalı.” [Ö4]

“Dil gelişimine katkı” olarak ortaya çıkan kodda sadece Ö4 öğretmenin görüşü yer almaktadır. Öğretmen, çocukların içinde bulundukları sosyal çevreleri dikkate alındığında etkinliklerin dil gelişimlerine katkı sağlar nitelikte olması gerektiğini düşünmektedir.

“Sınıf yönetimine katkı yönünden” alt temasında “öğrenci temelli olması”, “eğlenceli sınıf ortamı” ve “farklı öğretim yöntemlerine yer vermesi” olmak üzere 3 kod yer almaktadır.

En çok öğretmen görüşünün olduğu kod “öğrenci temelli olması” olarak ortaya çıkmıştır. Bu kodu destekleyen öğretmen ifadeleri aşağıda verilmiştir:

“Çocukların aktif katılımı olmalı, öğrencilerin geri dönüşü olmalı ve süreci çocukların yönetmesine olanak sağlamalı.” [Ö4]

“Çocuklar kendi şarkılarını oluşturabilmeliler.” [Ö13]

“Bence iyi bir müzik etkinliğinde dansa yer verilmeli çünkü çocuk dans ederek kendini daha iyi ifade edebilir.” [Ö7]

“Çocukların keyif alması ve aktif katılımı benim için önemli.” [Ö5]

“Öğrenci temelli olması” olarak ortaya çıkan kodda Ö3, Ö4, Ö5, Ö7, Ö8, Ö13 ve Ö14 isimleri verilmiş olan 7 öğretmen görüşünün olduğuna ulaşılmıştır. Öğretmenler öğrenci temelli etkinliklerde süreci çocukların yönetmesi ve etkin katılım sağlanmasının öğrenciler için oldukça önemli olduğunu düşünmektedirler.

İkinci olarak “eğlenceli sınıf ortamı” kodu ortaya çıkmıştır. Bu kodu destekleyen öğretmen ifadeleri aşağıdaki gibidir:

“Etkinlikler çocukların etkin katıldığı ve eğlendiği şekilde olmalı.” [Ö3]

“Çocukların dikkatini çekeabilen, eğlenceli ve yaratıcı olmalı bence.” [Ö6]

“Bence oyunlaştırılabilir, ritimsel ve çocukların özgün bir şekilde dans edebileceği etkinlikler en iyi müzik etkinliklerindendir.” [Ö7]

“Eğlenceli sınıf ortamı” olarak ortaya çıkan kodda Ö3, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8 ve Ö12 isimleri verilmiş olan 6 öğretmen görüşünün olduğuna ulaşılmıştır. Öğretmenler sınıf ortamının eğlenceli olmasının, etkinliklerin oyunlaştırılabilir olması ve eğlenceli olmasının çocuklar üzerinde daha etkili olduğunu düşünmektedirler.

Üçüncü olarak “farklı öğretim yöntemlerine yer vermesi” kodu ortaya çıkmıştır. Bu kodu destekleyen öğretmen ifadeleri aşağıdaki gibidir:

“Alternatif yaklaşımlar kullanılarak ve yaş grubuna uygun ritim aletleri eşliğinde olabilir(Orff yaklaşımı gibi).” [Ö2]

“İyi bir müzik öğretimi için öncelikle çocukları çok iyi tanımak gerekiyor. Her yıl çocukların profili değişebiliyor. Mesela bazen çocuklar türkü kültüründen gelirken rap müzik dinleyen çocuklar da olabiliyor. Sınıfın müziğe dair ilgi alanını çok iyi okumak ve çocuklara uygun bir plan yapmak gerekiyor. Bazen çocuk şarkılarının yanı sıra diğer müzik türlerini de dinletiyorum ki bakış açıları genişlesin(Türkü, Türk sanat müziği ya da klasik müzik gibi).” [Ö11]

“Farklı öğretim yöntemlerine yer vermesi” olarak ortaya çıkan kodda Ö2, Ö11 ve Ö14 isimleri verilmiş olan 3 öğretmen görüşünün olduğuna ulaşılmıştır. Öğretmenler sınıfta farklı öğretim yöntemlerine yer verilmesinin çocuklara etkisinin olduğunu düşünmektedirler.

“Etkinliğin planlanması yönünden” alt temasında “enstrüman kullanımı”, “dikkati çekebilmesi”, “gelişim düzeyine uygun olması” ve “konu ile ilgili olması” olmak üzere 4 kod ortaya çıkmıştır.

En çok öğretmen görüşünün olduğu kod “enstrüman kullanımı” olarak ortaya çıkmıştır. Bu kodu destekleyen öğretmen ifadeleri aşağıda verilmiştir:

“Çok yönlü olmalı. Öğretmen kullanmayı biliyorsa, müzik öğretiminde mutlaka bir enstrüman ile şarkıları desteklemelidir. Çocukların hem müziğe hem etkinliğe hem de kullanılan enstrümana merakı ve ilgisinin uyanması açısından etkili bir yöntem olabilir diye düşünüyorum.” [Ö1]

“Alternatif yaklaşımlar kullanılarak ve yaş grubuna uygun ritim aletleri eşliğinde olabilir(orff yaklaşımı gibi).” [Ö2]

“Enstrüman kullanımı” olarak ortaya çıkan kodda Ö1, Ö2, Ö8 ve Ö13 isimleri verilmiş olan 4 öğretmenin görüşünün olduğuna ulaşılmıştır. Öğretmenler; şarkıların enstrümanlarla desteklenmesi gerektiğini, böylece çocuklarda hem enstrüman hem müzik hem de etkinlik merakı uyandırılabilceği görüşündedirler. Öğretmenler ritim aletleri yardımıyla her yaş grubuna uygun olacak şekilde çocuklara alternatif yaklaşımlar ile fayda sağlanabileceği fikrini vurgulamışlardır. Öğretmenler, çocukların ulaşabilecekleri her enstrümana ulaşmaları gerektiğini ve kendi şarkılarını oluşturabilmeleri gerektiğini söylemişlerdir.

Elde edilen veriler doğrultusunda ikinci olarak “dikkati çekebilmesi” kodu ortaya çıkmıştır. Bu kodu destekleyen öğretmen ifadesi aşağıda verilmiştir:

“Çocukların ilgi ve dikkatini sürekli canlı tutacak nitelikte olması gerektiğini düşünüyorum.” [Ö9]

“Dikkati çekebilmesi” olarak ortaya çıkan kodda Ö6, Ö9 ve Ö14 isimleri verilmiş olan 3 öğretmen görüşünün olduğuna ulaşılmıştır. Öğretmenler etkinliklerin eğlenceli ve yaratıcı olmasının yanında dikkat çekici nitelikte olması gerektiğini söylemektedirler.

Elde edilen veriler doğrultusunda üçüncü olarak “gelişim düzeyine uygun olması” kodu ortaya çıkmıştır. Bu kodu destekleyen öğretmen ifadesi aşağıda verilmiştir:

“Çocukların gelişim düzeylerine uygun olmalıdır.” [Ö10]

“Gelişim düzeyine uygun olması” olarak ortaya çıkan kodda Ö10 ve Ö11 isimleri verilmiş olan 2 öğretmen görüşünün olduğuna ulaşılmıştır. Öğretmenler etkinliklerin çocukların yaşları ve gelişim düzeylerine uygun olması gerektiğini belirtmişlerdir.

Dördüncü olarak “konu ile ilgili olması” kodu ortaya çıkmıştır. Bu kodu destekleyen öğretmen görüşü aşağıda verilmiştir:

“Etkinlikler eğlenceli, içeriği konu ile bağlantılı, hareketleri anlamlı, mutlaka mesaj verici olmalı.” [Ö12]

“Konu ile ilgili olması” olarak ortaya çıkan kodda sadece Ö12 ismi verilmiş olan öğretmenin görüşünün olduğuna ulaşılmıştır. Öğretmen, etkinliklerin o hafta işlenen konu ile bağlantılı olmasının ve mesaj içermesinin önemli olduğunu belirtmiştir.

4.3. Araştırmanın Üçüncü Alt Problemine Yönelik Bulgular ve Yorum

“Okul öncesi programında müzik etkinliklerine yer verilme derecesi nedir?” alt problemine göre öğretmenlere “Okul öncesi programında müzik etkinliklerine ne derecede yer verilmektedir?” sorusu yöneltilmiş ve elde edilen bilgilerden “Müzik etkinliklerine yer verilme derecesi” teması ortaya çıkmıştır. Temaya ait 2 kod çıkarılmıştır. Kod ve Temalara ait veriler Şekil 3’te verilmiştir.

Şekil 3. Müzik Etkinliklerine Yer Verilme Derecesi Temasına Ait Kodlar

Şekil 3’e göre müzik etkinliklerine yer verilme derecesi temasında “kısmen yer veriliyor” ve “yer veriliyor” olmak üzere iki kod ortaya çıkmıştır.

Bu soru için oluşan iki koddan en çok “kısmen yer veriliyor” kodunun 9 öğretmen ifadesi ile kullanıldığı ortaya çıkmıştır. Bu kodu destekleyen öğretmen ifadeleri aşağıda verilmiştir:

“Okul öncesi eğitim esnek bir program çerçevesinde verildiği için öğretmenin müziğe ilgisi ve bilgisi ile doğru orantılı olarak artıp azalmaktadır bence.” [Ö1]

“Genelde sadece şarkı öğretimi olduğu için çok yeterli olduğunu düşünmüyorum.” [Ö5]

“Dersler müzik ile daha eğlenceli geçtiği için planda yer almasa bile ben ekliyorum, enerji atıyoruz ama yeterince yer verilmediğini düşünüyorum.” [Ö12]

“Kısmen yer veriliyor” olarak ortaya çıkan kodda Ö1, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9 ve Ö12 isimleri verilmiş olan 9 öğretmen görüşünün olduğuna ulaşılmıştır. Öğretmenler etkinliklerde müziğe yer verilme derecesinin, öğretmenlerin müzik hakkında ne kadar ilgili ve bilgili olduğuna göre değişebileceğini vurgulamaktadır. Öğretmenlere göre müzik etkinliklerinde sadece şarkı öğretiminin olması yeterli olmuyor ve bazen planda müzik eksikliğinin olması sebebiyle öğretmenler kendileri müzik etkinliği ekleyip çocukların enerji atmalarını sağladıklarını söylemişlerdir.

Şekil 3’e göre ikinci olarak “yer veriliyor” kodu 6 öğretmen ifadesi ile ortaya çıkmıştır. “Yer veriliyor” kodunu oluşturan öğretmenlerin sayısı “kısmen yer veriliyor” kodunu oluşturan öğretmenlerin sayısına göre daha azdır. Bu kodu destekleyen öğretmen ifadeleri aşağıda verilmiştir:

“Çocukların yaşına ve gelişim düzeylerine göre küçük yaş gruplarında öğrenmeyi kolaylaştırıcı ve daha kalıcı etkisi olduğu düşünüldüğünde sık sık yer veriliyor.” [Ö2]

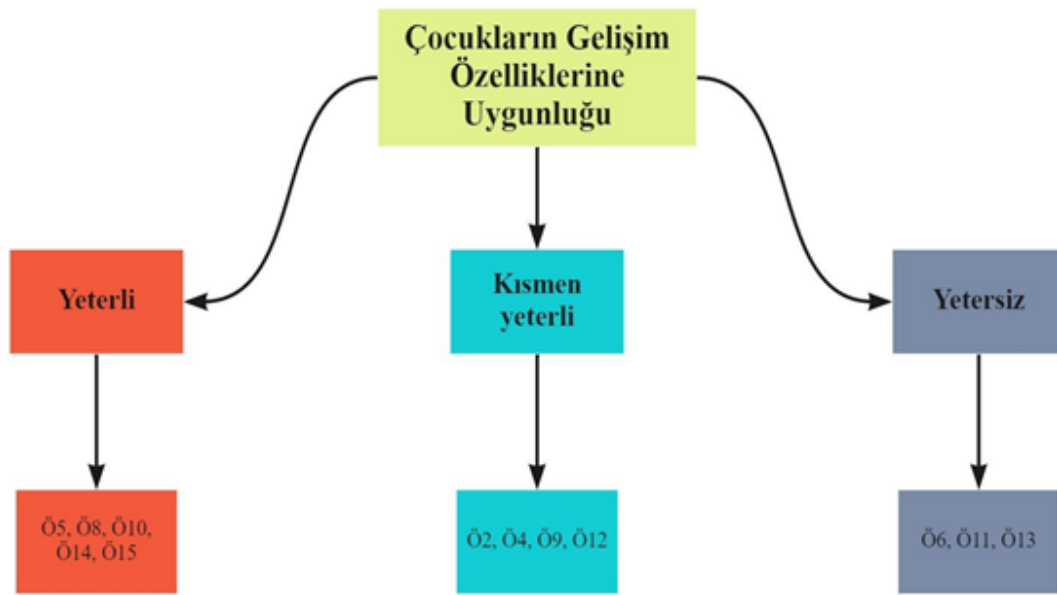
“Yeterince yer veriliyor ama asıl sorun öğretmenin müziğe ne kadar ilgisi olduğu bence. Öğretmenin müziğe bakış açısı öğrencilerine uygulayacağı etkinlikleri mutlaka etkiliyordur. Planda yazılan etkinlikler uygulansa yıl sonuna kadar çocuklar onlarca şarkı öğrenirler.” [Ö11]

“Yer veriliyor” olarak ortaya çıkan kodda Ö2, Ö10, Ö11, Ö13, Ö14 ve Ö15 isimleri verilmiş olan 6 öğretmen görüşünün olduğuna ulaşılmıştır. Öğretmenler etkinliklerde müziğe yer verilme derecesinin, öğretmenlerin müziğe ne kadar ilgili olduğuna göre değişebileceğini vurgulamaktadır ve eğer plandaki etkinler uygulansa, çocukların yıl sonuna kadar onlarca şarkı öğrenebileceğini düşünen öğretmenler de vardır.

Şekil 3’e göre etkinlik kitabında müzik etkinliklerine yer verilmediği görüşünde olan öğretmen yoktur.

4.4. Araştırmanın Dördüncü Alt Problemine Yönelik Bulgular ve Yorum

Bu alt probleme yönelik olarak öğretmenlere “Milli Eğitim Bakanlığı tarafından kabul edilen kitapta yer alan etkinlikler okul öncesi dönem çocukların gelişim özelliklerine ne derecede uygundur?” görüşme sorusu yönlendirilmiş ve elde edilen bilgilerden “çocukların gelişim özelliklerine uygunluğu” teması elde edilmiştir. Temaya ait 3 kod ortaya çıkmıştır. Kod ve Temalara ait veriler Şekil 4’te verilmiştir.

Şekil 4. Çocukların Gelişim Özelliklerine Uygunluğu Temasına Ait Kodlar

Şekil 4 incelendiğinde çocukların gelişim özelliklerine uygunluğu temasında “yeterli”, “kısmen yeterli” ve “yetersiz” olmak üzere 3 kod ortaya çıkmıştır.

Şekil 4’e göre en fazla “yeterli” ifadesi kullanılmıştır. Bu kodu destekleyen öğretmen ifadeleri aşağıda yer almaktadır:

“Genel olarak düşünüldüğünde yeterli düzeyde uygun.” [Ö5]

“Çocukların gelişim özelliklerine göre uygun olduğunu düşünüyorum.” [Ö8]

“Yeterli düzeyde uygun olduğunu düşünüyorum.” [Ö10]

“Yeterli” olarak ortaya çıkan kodda Ö5, Ö8, Ö10, Ö14 ve Ö15 isimleri verilmiş olan 5 öğretmen görüşünün olduğuna ulaşılmıştır. Öğretmenler etkinliklerin genel olarak çocukların gelişim özelliklerine uygun olduğunu söylemişlerdir.

Şekil 4 incelendiğinde ikinci olarak “kısmen yeterli” kodu ortaya çıkmıştır. Bu kodu destekleyen öğretmen ifadeleri aşağıda verilmiştir:

“Çocukların çevresel koşullara göre ilerleme düzeyleri ve bireysel farklılıklardan dolayı her yaş grubuna ve her gelişim seviyesine birebir uygulanması zor olabiliyor. Çocuğun ilgi ve ihtiyaç durumlarına göre uyarlanması gerektiğini düşünüyorum.” [Ö2]

“Etkinliklerin kitapta yer aldığı şekliyle eksik kaldığını düşündüğüm için uygulama konusunda internetten faydalaniyorum.” [Ö4]

“Kitapta yer alan etkinlikler bireysel farklılıklara kısmen uyuyor ancak biz öğretmenler eklemeler ve kısaltmalar yaparak eğitim ortamlarına etkinlikleri hazırlıyoruz.” [Ö12]

“Kısmen yeterli” olarak ortaya çıkan kodda Ö2, Ö4, Ö9 ve Ö12 isimleri verilmiş olan 4 öğretmen görüşünün olduğuna ulaşılmıştır. Öğretmenler çocukların bireysel farklılıklarına, ilgi ve ihtiyaçlarına göre uygunluklarını göz önünde bulundurarak etkinliklerin kısmen yeterli olduğunu söylemişlerdir.

Şekil 4 incelendiğinde üçüncü olarak “yetersiz” kodu ortaya çıkmıştır. Bu kodu destekleyen öğretmen ifadeleri aşağıda verilmiştir:

“Sadece şarkı öğretimi var, geliştirilebilir. Yetersiz buluyorum.” [Ö6]

“Kitapta yer alan şarkıları bilmeyen öğretmenler vardır, bence en büyük sorunlardan biri bu. Şarkıların sadece sözlerini bilmek yetmez, müziğini, ritmini hatta

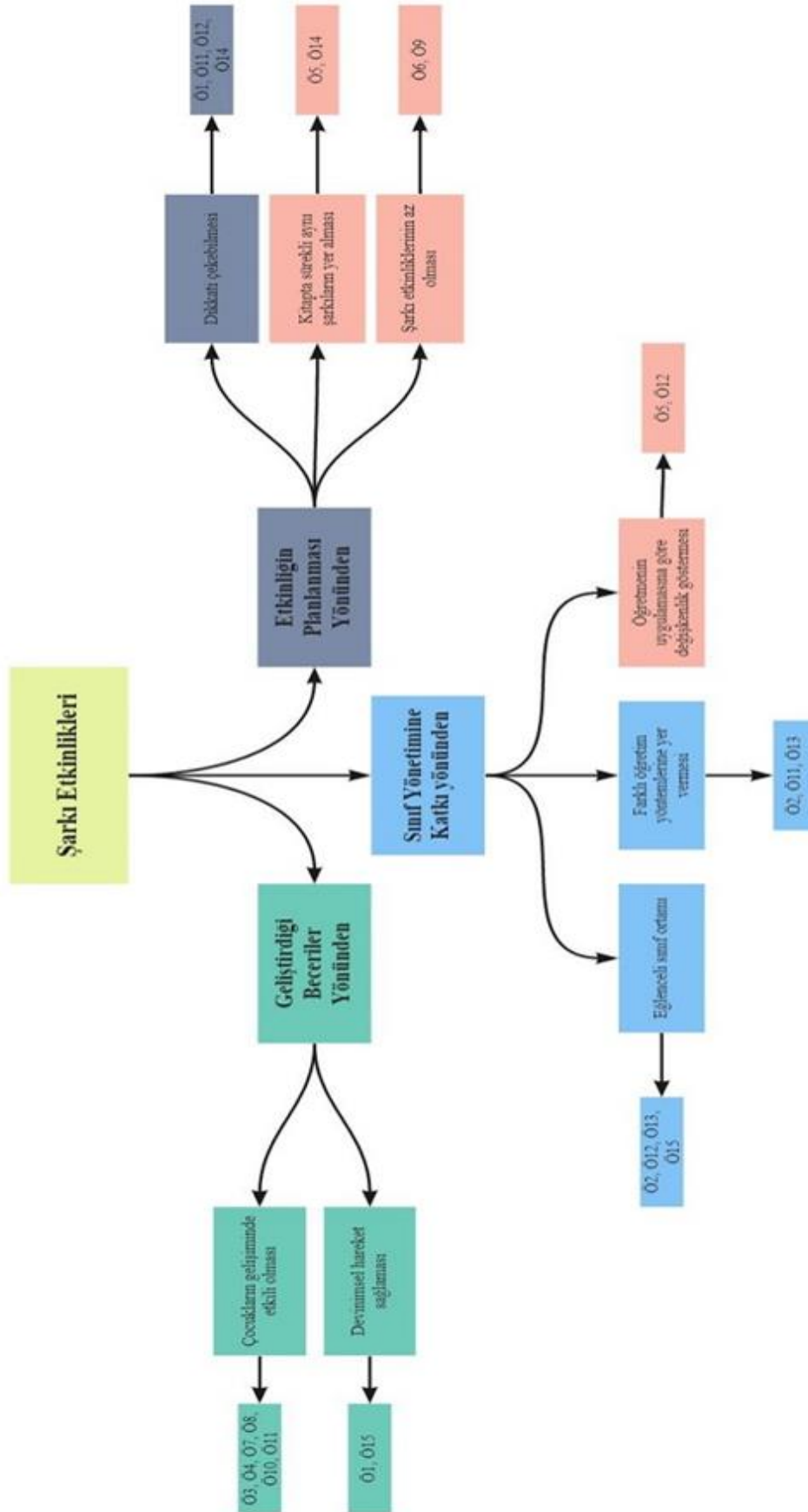
bazen hareketlerini de bilmek gerekiyor. Çok bilinen şarkıların bile birbirinden farklı pek çok versiyonu var. Bu açıdan kitapta yer alan müziksel etkinlikleri oldukça yetersiz buluyorum.” [Ö11]

“Yetersiz” olarak ortaya çıkan kodda Ö6, Ö11 ve Ö13 isimleri verilmiş olan 3 öğretmen görüşünün olduğu ulaşılmıştır. Öğretmenler etkinliklerde sadece şarkı öğretimi bulunmasından ve öğretmenlerin şarkıları bilmeme ihtimali olmasından dolayı kitapta yer alan müzik etkinliklerinin yetersiz kaldığını düşünmektedirler.

Şekil 4’e göre Ö1, Ö3 ve Ö7 isimleri verilen 3 öğretmen kitaptaki etkinliklerin gelişim özellikleri açısından çocuklar üzerindeki etkisinin, etkinlikleri uygulayacak öğretmenlere göre değişkenlik gösterebileceğinden dolayı bu soruyu cevapsız bırakmışlardır.

4.5. Araştırmanın Beşinci Alt Problemine Yönelik Bulgular ve Yorum

Bu alt probleme yönelik olarak öğretmenlere “Etkinlik Programında yer alan şarkı etkinlikleri için ne söyleyebilirsiniz?” görüşme sorusu yönlendirilmiş ve elde edilen bilgilerden “şarkı etkinlikleri” ana teması ortaya çıkmıştır. “Şarkı etkinlikleri” ana temasına ait “geliştirdiği beceriler yönünden”, “sınıf yönetimine katkı yönünden” ve “etkinliğin planlanması yönünden” olmak üzere 3 alt tema ortaya çıkmıştır. Kod ve Temalara ait veriler Şekil 5’te verilmiştir.

Şekil 5. Şarkı Etkinlikleri Temasına Ait Kodlar

Şekil 5 incelendiğinde “geliştirdiği beceriler yönünden” alt temasında “çocukların gelişiminde etkili olması” ve “devinimsel hareket sağlaması” olmak üzere 2 kod ortaya çıkmıştır.

Şekil 5’e göre en fazla ifade edilen “çocukların gelişiminde etkili olması” kodu ortaya çıkmıştır. Bu kodu destekleyen öğretmen ifadeleri aşağıda verilmiştir:

“Özellikle kültürel farklılıklardan dolayı çocukların dil gelişimlerini etkilediğini düşünüyorum.” [Ö3]

“Müziksel etkinliklerin çocukların gelişimlerinde çok etkili olduğunu düşünüyorum.” [Ö7]

“Çocukların gelişim düzeylerine uygun olduğunu düşünüyorum.” [Ö10]

“Karşımıza sürekli yeni ve farklı eğitim sistemleri çıkıyor. Müzik demek artık dikkat çalışması demek ya da el göz koordinasyonu demek. Müzik sadece şarkı söylemek, ritim tutmak değil artık. Müzik başlı başına bir öğretim yöntemi haline geldi neredeyse. O yüzden çok önemli ve etkili görüyorum.” [Ö11]

“Çocukların gelişiminde etkili olması” olarak ortaya çıkan kodda Ö3, Ö4, Ö7, Ö8, Ö10 ve Ö11 isimleri verilmiş olan 6 öğretmen görüşünün olduğuna ulaşılmıştır. Öğretmenler müziksel etkinliklerin, kültürel ve bireysel farklılıklara sahip olmaları sebebiyle çocukların özellikle dil gelişimlerine büyük ölçüde katkı sağladığını ve diğer gelişim alanlarında da oldukça etkili olduğunu düşünmektedirler. Müziğin sadece şarkı söylemek veya ritim tutmak olmadığını, aynı zamanda bir öğretim yöntemi haline geldiğini de belirtmişlerdir.

İkinci olarak “devinimsel hareket sağlaması” kodu ortaya çıkmıştır. Bu kodu destekleyen öğretmen ifadesi aşağıda verilmiştir:

“Şarkı ve müzik etkinlikleri çocukların hem kulağına hitap etmesi hem de gerektiğinde bedenlerini kullanmalarına izin vermesi sebebiyle çocukların ilgisini ve dikkatini çekici etkinliklerdendir.” [Ö1]

“Devinimsel hareket sağlaması” olarak ortaya çıkan kodda Ö1 ve Ö15 isimleri verilmiş olan 2 öğretmen görüşünün olduğuna ulaşılmıştır. Öğretmenler şarkıların çocukların kulağına hitap etmesi ve bedenlerini kullanmalarına izin verdiği için ilgi ve dikkat çekici nitelikte olduğunu ve devinimsel hareket etme becerisi kazandırdığını düşünmektedirler.

“Sınıf yönetimine katkı yönünden” alt temasında “eğlenceli sınıf ortamı” ve “farklı öğretim yöntemlerine yer vermesi” olarak 2 olumlu, “öğretmenin uygulamasına göre değişkenlik göstermesi” olarak 1 olumsuz yönde toplam 3 kod ortaya çıkmıştır.

En çok öğretmen görüşünün olduğu kod “eğlenceli sınıf ortamı” olarak ortaya çıkmıştır. Bu kodu destekleyen öğretmen ifadeleri aşağıda verilmiştir:

“Şarkı etkinlikleri genel olarak kalıcı öğrenmeyi kolaylaştırıcı ve eğlenirken öğrenmeyi destekleyici niteliktedir.” [Ö2]

“Şarkı etkinlikleri kavramların daha kolay ve eğlenceli hale gelmesini sağlıyor. Çocukları mutlu eden etkinliklerden biri.” [Ö13]

“Sadece şarkı öğretimi olduğunda çocuklar sıkılabiliyorlar. Ama şarkıya eşlik edip belli hareketleri gerçekleştirdiklerinde daha çok zevk alıyorlar ve daha çok eğleniyorlar.” [Ö15]

“Eğlenceli sınıf ortamı” olarak ortaya çıkan kodda Ö2, Ö12, Ö13 ve Ö15 isimleri verilmiş olan 4 öğretmen görüşünün olduğuna ulaşılmıştır. Öğretmenler şarkıların çocukları mutlu ettiğini ve kavramları eğlendirirken öğretmesinden dolayı öğrenmenin daha kalıcı hale geldiğini söylemişlerdir. Sadece şarkı öğretiminden ziyade şarkıya hareketlerle eşlik edilmesinin daha etkili olduğunu düşünen öğretmenler vardır.

İkinci olarak öğretmenler “farklı öğretim yöntemlerine yer vermesi” ifadesini kullanmışlardır. Bu kodu destekleyen öğretmen ifadesi aşağıda verilmiştir:

“Etkinlikler kalıcı öğrenmeyi kolaylaştırıcı ve eğlenirken öğrenmeyi destekleyici özelliktedir. Alternatif yaklaşımlar ve çeşitli ritim aletleri kullanılarak etkinlikler zenginleştirilebilir(Orff yaklaşımı gibi).” [Ö2]

“Farklı öğretim yöntemlerine yer vermesi” olarak ortaya çıkan kodda Ö2, Ö11 ve Ö13 isimleri verilmiş olan 3 öğretmen görüşünün olduğuna ulaşılmıştır. Öğretmenler müzikte alternatif yaklaşımlar ve çeşitli enstrümanlar kullanarak etkinliklerin daha kalıcı hale getirilebileceğini söylemişlerdir.

Üçüncü olarak öğretmenler “öğretmenin uygulamasına göre değişkenlik göstermesi” ifadesini olumsuz yönde kullanmışlardır. Bu kodu destekleyen öğretmen ifadesi aşağıda verilmiştir:

“Kitapta kullanılan şarkılar bilinen şarkılar ve değişmiyor o yüzden şarkıların çocuklar üzerindeki etkiler, öğretmenin uygulamasına göre değişiklik gösterir.”[Ö5]

“Öğretmenin uygulamasına göre değişkenlik göstermesi” olarak ortaya çıkan kodda Ö5 ve Ö12 isimleri verilmiş olan 2 öğretmen görüşünün olduğuna ulaşılmıştır. Öğretmenler, her öğretmenin etkinlikleri uygulama yönteminin farklı olduğunu ve buna göre şarkıların etkinlik kitabında bulunan kazanımların çocuklara kazandırılması yönünden değişkenlik göstereceğini düşünmektedirler.

“Etkinliğin planlanması yönünden” alt temasında “dikkati çekebilmesi” olarak 1 olumlu, “kitapta sürekli aynı şarkıların yer alması” ve “şarkı etkinliklerinin az olması” olarak 2 olumsuz yönde, toplam 3 kod ortaya çıkmıştır.

En çok öğretmen görüşünün olduğu kod “dikkati çekebilmesi” olarak ortaya çıkmıştır. Bu kodu destekleyen öğretmen ifadeleri aşağıda verilmiştir:

“Şarkı ve müzik etkinlikleri çocukların hem kulağına hitap etmesi hem de gerektiğinde bedenlerini kullanmalarına izin vermesi sebebiyle çocukların ilgisini ve dikkatini çekici etkinliklerdendir.” [Ö1]

“Şarkı etkinlikleri çocukların dikkatinin çekiyor, ilgilerini artırıyor. Ders başlangıcında veya ortasında çocukların dikkatini çekerek derse daha çok katılmalarını sağlıyor.”[Ö14]

“Dikkati çekebilmesi” olarak ortaya çıkan kodda Ö1, Ö11, Ö12 ve Ö14 isimleri verilmiş olan 4 öğretmen görüşünün olduğuna ulaşılmıştır. Öğretmenler şarkıların çocukların kulağına hitap etmesinden ve bedenlerini kullanmalarını sağlamasından dolayı etkinliklerin çocukların ilgisini ve dikkatini çektiğini söylemişlerdir.

Şekil 5 incelendiğinde “kitapta sürekli aynı şarkıların yer alması” kodu olumsuz yönde ortaya çıkmıştır. Bu kodu destekleyen öğretmen ifadesi aşağıda verilmiştir:

“Kitapta kullanılan şarkılar bilinen şarkılar ve değişmiyor o yüzden şarkıların çocuklar üzerindeki etkileri öğretmenin uygulamasına göre değişiklik gösterir.” [Ö5]

“Kitapta sürekli aynı şarkıların yer alması” olarak ortaya çıkan kodda Ö5 ve Ö14 isimleri verilmiş olan 2 öğretmen görüşünün olduğuna ulaşılmıştır. Öğretmenler şarkıların değişmediğini ancak öğretmen uygulamalarına göre etkinliklerin çocuklar üzerindeki etkisinin değişiklik gösterebileceğini düşünmektedirler.

Şekil 5’te öğretmenlerin ifadelerine göre “şarkı etkinliklerinin az olması” kodu olumsuz yönde ortaya çıkmıştır. Bu kodu destekleyen öğretmen ifadesi aşağıda verilmiştir:

“Kitaptaki şarkı etkinlikleri bence yeterli düzeyde değil, daha fazla yer verilebilir.” [Ö6]

“Şarkı etkinliklerinin az olması” olarak ortaya çıkan kodda Ö6 ve Ö9 isimleri verilmiş olan 2 öğretmen görüşünün olduğuna ulaşılmıştır. Müziksel etkinliklerin yetersiz kaldığını ve daha fazla yer verilmesi gerektiğini düşünen öğretmenler vardır.

4.6. Araştırmanın Altıncı Alt Problemine Yönelik Bulgular ve Yorum

Bu araştırma alt problemine ait olarak öğretmenlere “Güncel olarak kullanılan etkinlik kitabında, müzik etkinliklerinde yer alan kazanımlar öğrencilerin hedeflenen davranış ve tutumları edinmelerinde ne derecede yeterlidir?” sorusu yönlendirilmiş ve elde edilen bilgilerden “etkinlik kitabındaki kazanımlar” teması elde edilmiştir. Temaya ait 3 kod ortaya çıkmıştır. Temaya ve kodlara ait veriler Şekil 6’da verilmiştir.

Şekil 6. Etkinlik Kitabındaki Kazanımlar Temasına Ait Kodlar

Şekil 6 incelendiğinde etkinlik kitabındaki kazanımlar temasında “yeterli”, “kısmen yeterli” ve “yetersiz” olmak üzere 3 kod ortaya çıkmıştır.

Şekil 6 incelendiğinde 6 öğretmen ifadesi doğrultusunda “yeterli” kodu ortaya çıkmıştır. Bu kodu destekleyen öğretmen ifadeleri aşağıda verilmiştir:

“Örnek etkinlik kitabında yer alan müzik etkinlikleri kazanım ve göstergelerde genelde uygun olarak düzenlenmiş.” [Ö1]

“Bence özellikle belirli gün ve haftalar için yeterli.” [Ö8]

“Ben kazanımların yeterli olduğunu düşünüyorum, önemli olan bu kazanımları gerçekleştirdiğimiz göstergeleri uygulayabilmek. Yani öğretmenin kazanımı gerçekleştirirken uygulama yöntemi önemli. Aynı kazanımlar farklı yöntemlerle uygulandığında çocuğun kazanımı farklı olabiliyor. Yetersiz bir uygulama o çocuğun kazanımı edinmesinde zorluk çekmesine yol açarken iyi bir uygulamayla çocuk kazanımı daha iyi benimser.” [Ö15]

“Yeterli” olarak ortaya çıkan kodda Ö1, Ö2, Ö3, Ö8, Ö10 ve Ö15 isimleri verilmiş olan 6 öğretmen görüşünün olduğuna ulaşılmıştır. Bu kodu oluşturan öğretmenler kazanımların genel olarak çocukların gelişim özelliklerine uygun ve etkinlik kitabında yeteri kadar olduğunu söylemişlerdir.

Şekil 6 incelendiğinde 6 öğretmen ifadesi doğrultusunda “kısmen yeterli” kodunun ortaya çıktığı görülmektedir. Bu kodu destekleyen öğretmen ifadeleri aşağıda verilmiştir:

“Kazanımların kısmen yeterli olduğu söylenebilir. Bireysel farklılıklardan dolayı bütün çocukların kazanımları aynı ölçüde edindiklerini düşünmüyorum.” [Ö6]

“Müzik etkinlikleri ile ilgili kazanımlar geliştirilmeli. Bu kazanımlar çocukların farklı yönlerden edinebileceği becerilere göre revize edilmeli diye düşünüyorum.” [Ö11]

“Etkinlik kitabındaki müzik etkinliklerine baktığımda öğrencilerin özellikle nefes çalışmaları ve sesini doğru kullanma becerilerinde biraz eksiklik olduğunu görüyorum. Etkinlik kitabındaki etkinlikler daha çok şarkı öğretimi veya ritim tutma çalışmaları şeklinde, bu nedenle müziksel beceriler açısından daha iyi planlanabilir.” [Ö14]

“Kısmen yeterli” olarak ortaya çıkan kodda Ö5, Ö6, Ö7, Ö11, Ö12 ve Ö14 isimleri verilmiş olan 6 öğretmen görüşünün olduğuna ulaşılmıştır. Kodu oluşturan öğretmenler çocukların bireysel farklılıklarından ve içinde bulundukları çevreden kaynaklı olarak, kitapta yer alan kazanımları birebir edinemeyebileceklerini düşünmektedirler. Bu yüzden kitapta bulunan kazanımların kısmen yeterli olduğu görüşündedirler.

Şekil 6 incelendiğinde “yetersiz” kodunun oluştuğu görülmektedir. Yetersiz ifadesi en az kullanılan ifade olarak belirlenmiştir. Bu kodu destekleyen öğretmen ifadeleri aşağıda verilmiştir:

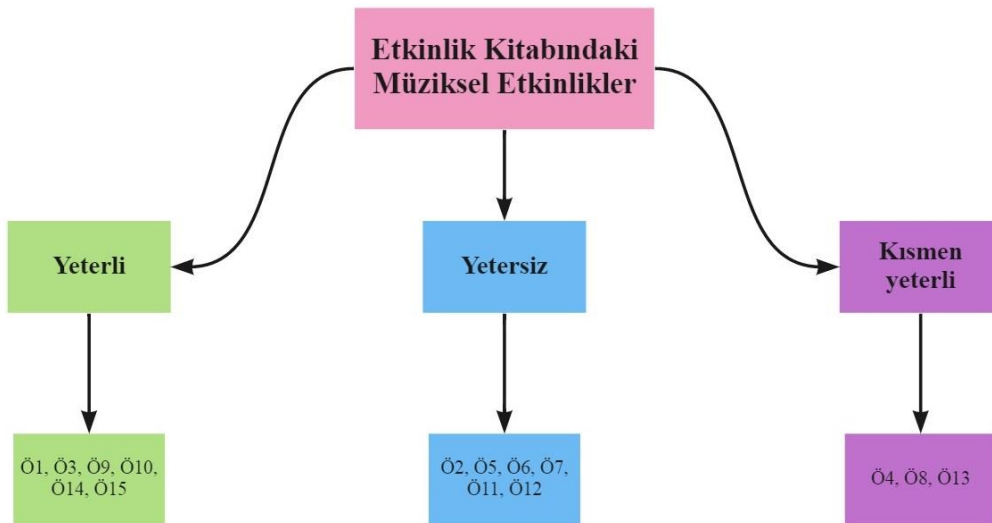
“Çocukların gelişimi için yetersiz denebilir.” [Ö9]

“Yok denecek kadar az, oldukça yetersiz.” [Ö13]

“Yetersiz” olarak oluşmuş olan kodda Ö4, Ö9 ve Ö13 isimleri verilmiş olan 3 öğretmen görüşünün olduğuna ulaşılmıştır. Bu kodu oluşturan öğretmenler kitapta yer alan kazanımları çocukların gelişimi için yetersiz gördüklerinden çoğunlukla farklı kaynaklardan yardım aldıklarını belirtmişlerdir.

4.7. Araştırmanın Yedinci Alt Problemine Yönelik Bulgular ve Yorum

Bu alt probleme yönelik olarak öğretmenlere “Okul öncesi dönem etkinlik kitabındaki müziksel etkinliklerin yeterli olduğunu düşünüyor musunuz?” sorusu yönlendirilmiş ve elde edilen verilerden “Etkinlik Kitabındaki Müziksel Etkinlikler” teması elde edilmiştir. Temaya ait 3 kod ortaya çıkmıştır. Kod ve Temalara ait veriler Şekil 7’de yer almaktadır.

Şekil 7. Etkinlik Kitabındaki Müziksel Etkinlikler Temasına Ait Kodlar

Şekil 7 incelendiğinde etkinlik kitabındaki müziksel etkinlikler temasında “yeterli”, “kısmen yeterli” ve “yetersiz” olmak üzere 3 kod ortaya çıkmıştır.

Şekil 7 incelendiğinde 6 öğretmen “yeterli” ifadesini kullanmıştır. Bu kodu destekleyen öğretmen ifadeleri aşağıda verilmiştir:

“Yeterli, öğretmenin yaratıcılığına göre değişiklik gösterebilir.” [Ö3]

“Evet, yeterli olduğunu düşünüyorum.” [Ö10]

“Bence genel olarak yeterli. Bu haliyle kullandığımda öğrencilerden olumlu dönütler aldığımı söyleyebilirim.” [Ö14]

“Yeterli” olarak ortaya çıkan kodda Ö1, Ö3, Ö9, Ö10, Ö14 ve Ö15 isimleri verilmiş olan 6 öğretmen görüşünün olduğuna ulaşılmıştır. Öğretmenler etkinliklerde müziğe yer verilme derecesinin yeterli olduğunu düşünmekte ve kaynaklardaki müzik etkinlikleri bu haliyle kullanıldığında çocuklardan olumlu dönütler aldıklarını belirtmektedirler.

Şekil 7 incelendiğinde 6 öğretmen “yetersiz” ifadesini kullanmıştır. Bu kodu destekleyen öğretmen ifadeleri aşağıda verilmiştir:

“Yeterli olduğunu düşünmüyorum.” [Ö5]

“Yetersiz olduğunu düşünüyorum, ek kaynak gerekiyor.” [Ö6]

“Yetersiz” olarak ortaya çıkan kodda Ö2, Ö5, Ö6, Ö7, Ö11 ve Ö12 isimleri verilmiş olan 6 öğretmen görüşünün olduğuna ulaşılmıştır. Öğretmenler etkinlik kitabındaki müzik etkinliklerine yer verilme derecesinin yetersiz olduğunu ve ek kaynak gerektiğini vurgulamaktadır. Öğretmenlere sınıfta yaptıkları müziksel etkinliklerde mutlaka yardımcı kaynaklardan faydalandıklarını belirtmişlerdir.

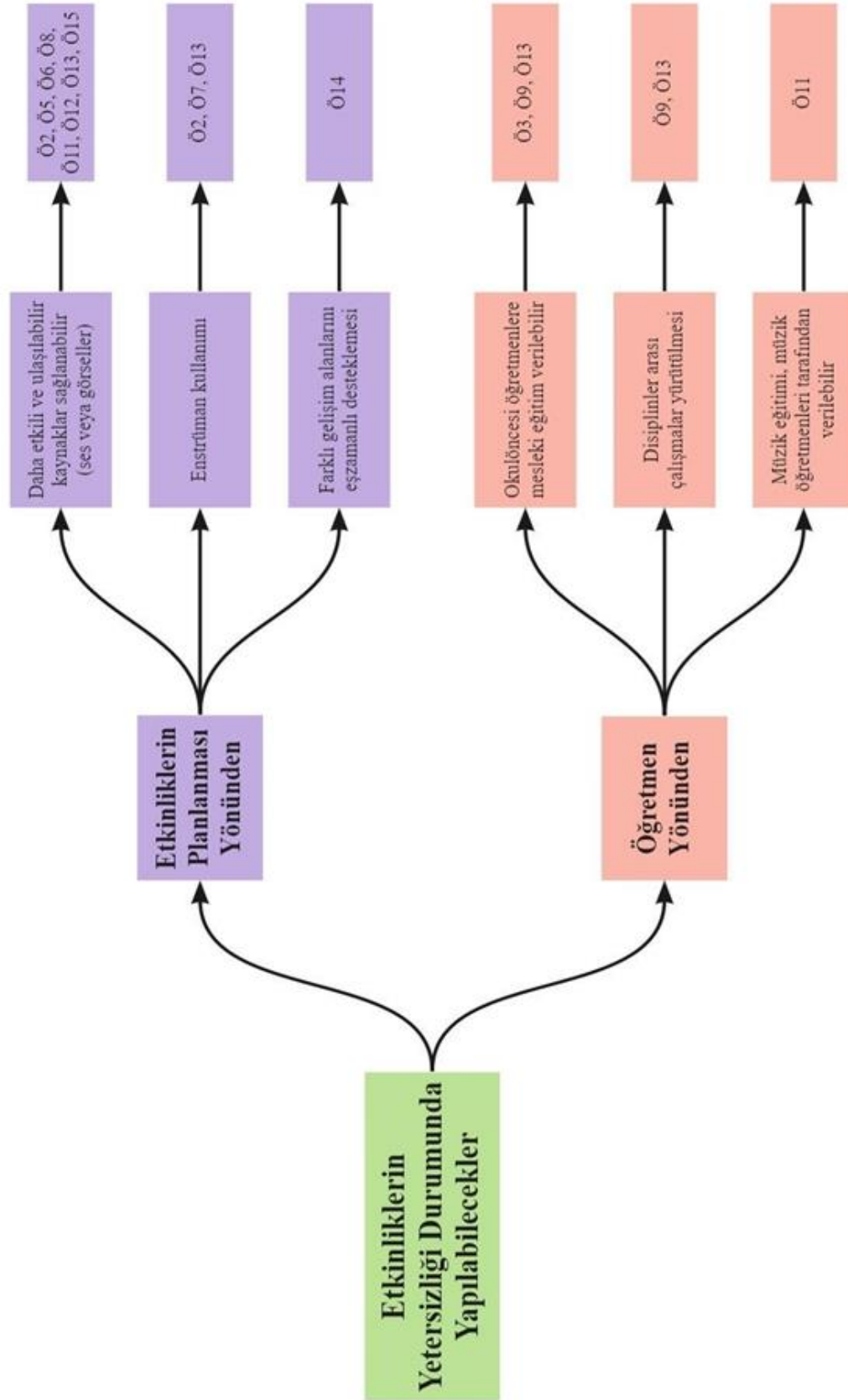
Şekil 7 incelendiğinde 3 öğretmen “kısmen yeterli” ifadesini kullanmıştır. Kısmen yeterli ifadesi en az kullanılan ifade olarak belirlenmiştir. Bu kodu destekleyen öğretmen ifadeleri aşağıda verilmiştir:

“Etkinlik kitabını kullanmıyorum ama incelediğim kadarıyla kısmen yeterli olduğunu düşünüyorum.” [Ö4]

“Müziksel etkinlikler açısından daha derinlemesine etkinliklerin planlanabileceğini düşünüyorum, bu yüzden kısmen yeterlidir.” [Ö13]

“Kısmen yeterli” olarak ortaya çıkan kodda Ö4, Ö8 ve Ö13 isimleri verilmiş olan 3 öğretmen görüşünün olduğuna ulaşılmıştır. Öğretmenler etkinlik kitabında müziğe yer verilme derecesinin etkinliklerde bazen yeterli olduğunu, bazen de yetersiz kaldığını söylemişlerdir. Öğretmenler müzik etkinliklerinin daha derinlemesine planlanabileceğini ve kısmen yeterli olduğunu düşünmektedirler.

“Okul öncesi dönem etkinlik kitabındaki müziksel etkinliklerin yeterli olduğunu düşünüyor musunuz?” 7. araştırma sorumuzun “Eğer yetersiz ise nasıl bir süreç izlenmelidir, siz bunun için ne yapıyorsunuz?” alt sorusu doğrultusunda elde edilen bilgilerden “Etkinliklerin Yetersizliği Durumunda Yapılabilecekler” ana teması, “Etkinliklerin Planlanması Yönünden” ve “Öğretmen Yönünden” şeklinde 2 alt tema ortaya çıkmıştır. Kod ve Temalara ait veriler Şekil 8’de verilmiştir.

Şekil 8. Etkinliklerin Yetersizliği Durumunda Yapılabilecekler Temasına Ait Alt Temalar ve Kodlar

Şekil 8 incelendiğinde “Etkinliklerin Planlanması Yönünden” alt temasında “daha etkili ve ulaşılabilir kaynaklar sağlanabilir(ses veya görseller)”, “enstrüman kullanımı” ve “farklı gelişim alanlarını eşzamanlı desteklemesi” olmak üzere 3 kod ortaya çıkmıştır.

Şekil 8’e göre en fazla “daha etkili ve ulaşılabilir kaynaklar sağlanabilir(ses veya görseller)” ifadesi kullanılmıştır. Oluşan bu kodu destekleyen öğretmen ifadeleri aşağıda verilmiştir:

“Ben etkinlikleri uygularken ritim enstrümanları ve internet ortamındaki müziksel verilerden yararlanıyorum. Etkinlik kitabını tek başına yetersiz gördüğümünden dijital veri desteği sağlanabileceğini düşünüyorum. Aynı zamanda her okulun yaş grubu seviyesine göre müzik enstrümanlarının tek sınıfta toplanarak belli ders saatlerinde çocukların o sınıfta eğitim almasının sağlanabileceğini düşünüyorum çünkü müziksel etkinlikler için ayrı bir sınıf olması hem çocuklar açısından hem de etkinliklerin uygulanabilirliği açısından faydalı olabilir.” [Ö2]

“İnternette sürekli araştırarak farklı kaynaklar edinmeye çalışıyorum. Okul öncesi eğitime yönelik daha etkili kaynaklar oluşturulabilir.” [Ö5]

“Etkinlik kitabının yanında müzik etkinlikleri için CD vs görsel ve işitsel çeşitli kaynaklar gönderilebilir. [Ö12]

“Daha etkili ve ulaşılabilir kaynaklar sağlanabilir(ses veya görseller)” olarak ortaya çıkan kodda Ö2, Ö5, Ö6, Ö8, Ö11, Ö12, Ö13 ve Ö15 isimleri verilmiş olan 8 öğretmen görüşünün olduğuna ulaşılmıştır. Öğretmenler etkinlik kitabındaki müzik etkinliklerinin yetersiz olması durumunda işitsel veya görsel kaynaklar olarak daha etkili ve ulaşılabilir kaynaklar kullanılabileceğini düşünmektedirler. Öğretmenler etkinlik kitabının müzik etkinlikleri açısından yetersiz kaldığı durumlarda, oluşturulmuş olan belirli işitsel veya görsel kaynaklar oluşturulması ile eksiklerin giderilebileceğini belirtmektedirler. Bunun yanında bazı öğretmenler müziksel etkinlikler için kullanabilecekleri kaynaklara bazen internet aracılığıyla ulaştıklarını belirtmişlerdir. Öğretmenler genel olarak etkinlik kitabındaki eksiklerin giderilmesi için işitsel ve görsel oluşturulmuş belirli bir ek kaynak olmasının faydalı olabileceğini düşünmektedirler.

Şekil 8'e göre ikinci olarak “enstrüman kullanımı” kodu ortaya çıkmıştır. Oluşan bu kodu destekleyen öğretmen ifadeleri aşağıda verilmiştir:

“Çocuklara doğada buldukları çeşitli malzemelerle kendi basit ritim enstrümanlarını yaptırmaya çalışıyorum. Çocukların kendi emekleriyle ortaya çıkan materyalleri kullanarak müzik etkinliği yaptırmak çocukları olumlu yönde etkiliyor. Bence çocuklara bu tür fırsatlar verilerek dersler daha eğlenceli hale getirilebilir. Kitapta bu tür etkinliklerin de yer alması sağlanabilir.” [Ö2]

“Kitaptaki etkinliklerin yeterli olduğunu düşünmüyorum. Çocuklara kendi basit ritim aletlerini yaptırıyorum.” [Ö7]

“Enstrüman kullanımı” olarak ortaya çıkan kodda Ö2, Ö7 ve Ö13 isimleri verilmiş olan 3 öğretmen görüşünün olduğuna ulaşılmıştır. Öğretmenler ritim enstrümanlarıyla etkinlikleri desteklediklerini söylemişlerdir fakat çocukların ritimsel etkinlikler için kendi basit materyallerini oluşturmalarının hem daha etkili ve faydalı hem de daha eğlenceli olduğunu vurgulamışlardır.

Şekil 8'e göre üçüncü olarak “farklı gelişim alanlarını eşzamanlı desteklemesi” kodu ortaya çıkmıştır. Oluşan bu kodu destekleyen öğretmen ifadesi aşağıda verilmiştir:

“Alana özgü daha derinlemesine etkinlikler planlanabilir. Bütünleştirilmiş etkinlikler şeklinde daha kaliteli etkinlikler oluşturulabilir.” [Ö14]

“Farklı gelişim alanlarını eşzamanlı desteklemesi” olarak ortaya çıkan bu kodda sadece Ö14 ismi verilmiş olan öğretmenin görüşünün olduğuna ulaşılmıştır. Öğretmen, birden fazla etkinliğin uygun geçişlerle bir araya getirilmesinin yani etkinlik kitabında bütünleştirilmiş etkinliklere yer verilmesinin etkili olabileceği görüşündedir.

Şekil 8 incelendiğinde “öğretmen yönünden” alt temasında “okul öncesi öğretmenlere mesleki eğitim verilebilir”, “disiplinler arası çalışmalar yürütülmesi” ve “müzik eğitimi, müzik öğretmenleri tarafından verilebilir” olmak üzere 3 kod ortaya çıkmıştır.

Şekil 8'e göre en çok ifade edilen "okul öncesi öğretmenlere mesleki eğitim verilebilir" düşüncesi ortaya çıkmıştır. Oluşan bu kodu destekleyen öğretmen ifadeleri aşağıda verilmiştir:

"Programdaki eksiklikleri gidermeye yönelik çalışmalar yapılabilir. Okulöncesi öğretmenler için daha çok mesleki eğitim verilebilir." [Ö9]

"Her öğretmenin (özellikle okul öncesi öğretmenlerinin) müzik alanında kendilerini geliştirmeleri gerekiyor. Çünkü çocuklar şarkılarla öğrenmeyi çok seviyor ve çocukların yeteneklerinin farkına varabilmemiz gerekiyor. Müziğin artık etkili bir öğretim yöntemi haline geldiğini anlamak gerekiyor. Ben kendi şarkı arşivimi genişletmeye ve bu işin uzmanı olan müzik eğitimcilerini takip etmeye çalışıyorum." [Ö13]

"Okul Öncesi öğretmenlere mesleki eğitim verilebilir" olarak ortaya çıkan kodda Ö3, Ö9 ve Ö13 isimleri verilmiş olan 3 öğretmen görüşünün olduğuna ulaşılmıştır. Etkinlik kitabındaki müziksel etkinliklerin yetersiz kaldığını düşünmeleri sebebiyle okul öncesi öğretmenlere daha çok mesleki eğitim verilebileceğini belirtmektedirler. Öğretmenler müziğin etkili bir öğretim yöntemi olduğunu, bunun için özellikle okul öncesi öğretmenlerinin müzik alanında kendilerini geliştirmeleri gerektiğini vurgulamışlardır.

Şekil 8'e göre ikinci olarak "disiplinlerarası çalışmalar yürütülmesi" kodu ortaya çıkmıştır. Ortaya çıkan bu kodu destekleyen öğretmen ifadeleri aşağıda verilmiştir:

"Müzik öğretmenleriyle işbirliği içerisinde çalışılabilir. Müziksel etkinlikler açısından yetersiz kalınan durumlarda müzik öğretmenlerinden destek alınabilir." [Ö9]

"Ben birçok müzik eğitimcisini takip etmeye çalışıyorum. Müzik etkinliklerini uygulamak açısından faydalı olabileceğini düşünüyorum" [Ö13]

"Disiplinler arası çalışmalar yürütülmesi" olarak ortaya çıkan kodda Ö9 ve Ö13 isimleri verilmiş olan 2 öğretmen görüşünün olduğuna ulaşılmıştır. Öğretmenlerin

görüşüne göre müziksel etkinlikler açısından müzik öğretmenleriyle işbirlikli çalışmanın faydalı olabileceğine ulaşılmıştır.

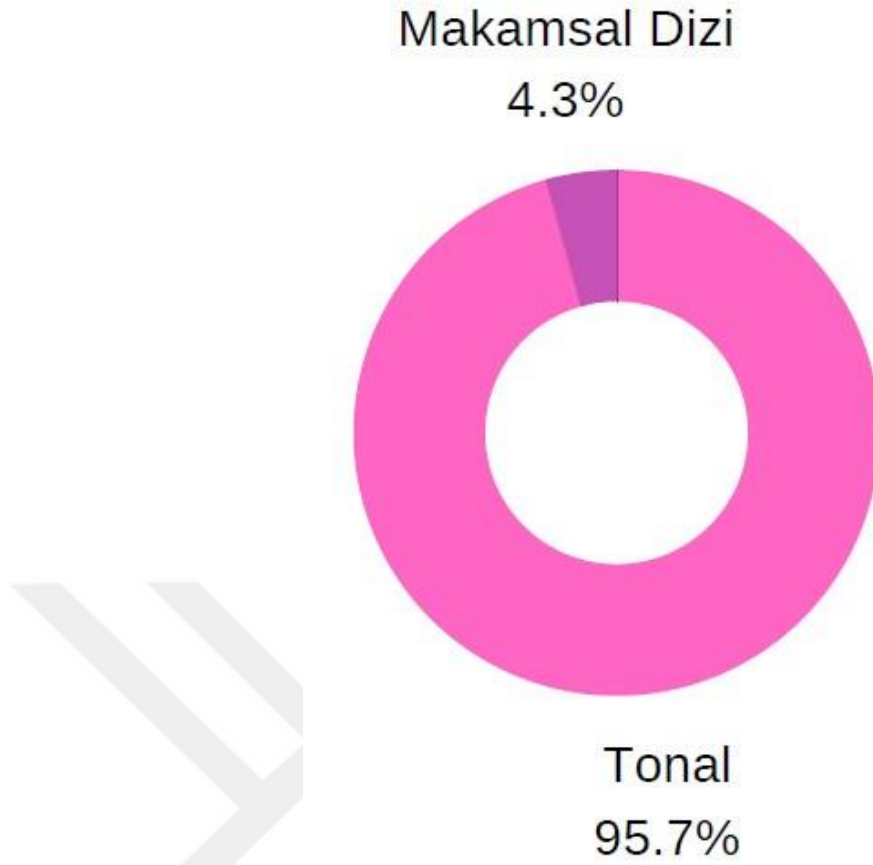
Şekil 8'e göre üçüncü olarak “müzik eğitimi, müzik öğretmenleri tarafından verilebilir” düşüncesi ortaya çıkmıştır. Oluşan bu kodu destekleyen öğretmen ifadesi aşağıda verilmiştir:

“Şarkılar öğretmenlere sadece söz olarak ya da kitapta yer alan bir şiir gibi verilmemeli, mutlaka yanında işitsel hatta görsel materyali de olmalı. Belki bir eğitim seti ve günlük akış planları ile bütüncül hale getirilmesi, etkinlik kitabını daha verimli ve nitelikli hale getirebilir. Ben genelde kendi günlük akış planımı hazırlayıp uygulamayı tercih ediyorum. Yetenekli çocukların ilgisiz öğretmenler nedeniyle zarar olduğuna inanıyorum. Müzik, resim gibi sanatsal beceriler kesinlikler yetenek işi ve yetenek, iyi bir öğretmenimiz olursa sonradan kazanılabilir bence. Bu açıdan düşündüğümde bence müzik resim gibi sanat eğitimi kesinlikle alanında uzman öğretmenler tarafından verilmeli.” [Ö11]

“Müzik eğitimi, müzik öğretmenleri tarafından verilebilir” olarak ortaya çıkan kodda sadece Ö11 ismi verilmiş olan öğretmenin görüşünün olduğuna ulaşılmıştır. Öğretmen müzik, resim gibi sanat eğitiminin alanında uzman olan öğretmenler tarafından verilmesinin daha uygun olduğunu düşünmektedir.

4.8. Araştırmanın Sekizinci Alt Problemine Yönelik Bulgular ve Yorum

Araştırmanın sekizinci alt problemi “Okul öncesi etkinlik kitabındaki şarkıların müziksel özellikleri nelerdir?” şeklinde belirlenmiştir. Sekizinci alt probleme yönelik bulgular ve yorum bu bölümde yer almaktadır. Okul öncesi etkinlik kitabında yer alan toplam 23 şarkının müziksel özellikleri makamsal dizi/tonal yapıları, ses aralıkları, ölçü sayıları, karar sesleri ve metronom hızları yönünden aşağıdaki şekildedir.

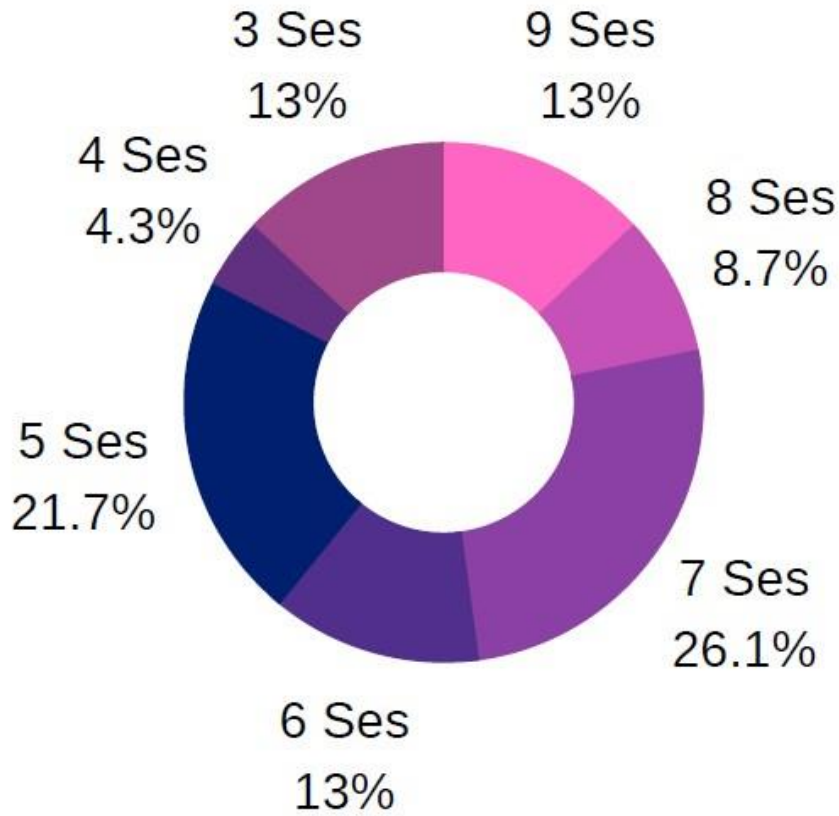
Şekil 9. Etkinlik Kitabında Yer Alan Eserlerin Makamsal Dizi/Tonal Yapılarına İlişkin Bulgular

Şekil 9’da, araştırmada incelenen eserlerin tonal yapı/makamsal dizi özelliklerine ilişkin veriler bulunmaktadır. Eserlerin, %4,3’ünün makamsal dizi, %95.7’sinin ise tonal yapıda olduğu görülmüştür. Buna göre incelenen eserlerin 22 tanesinin tonal yapıda, 1 tanesinin ise makamsal dizi örneğinde olduğu tespit edilmiştir.

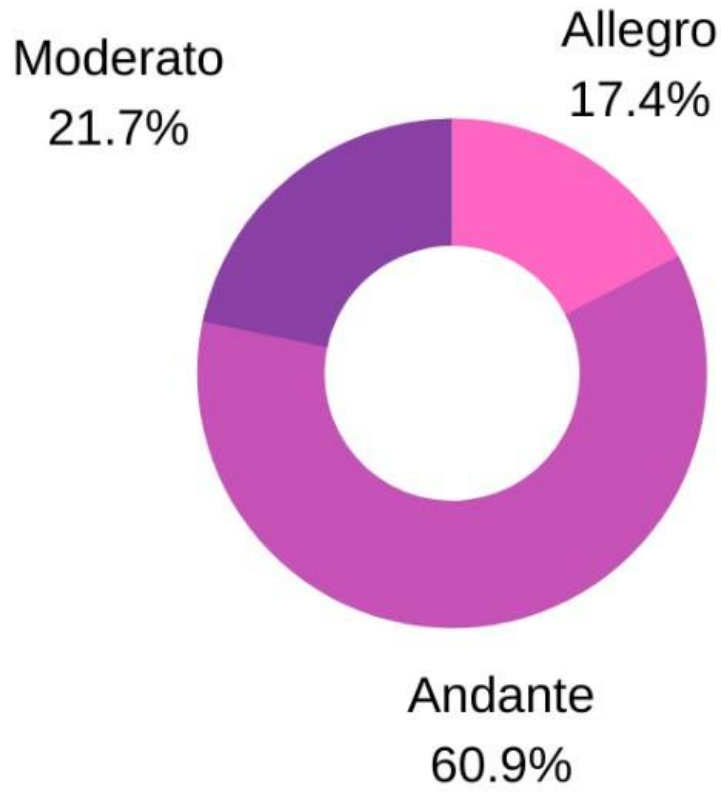
Şekil 10. Etkinlik Kitabındaki Şarkıların Usüllerine İlişkin Bulgular

Şekil 10'da, araştırmanın Ekler kısmında notaları yer alan şarkıların usüllerine ilişkin veriler bulunmaktadır. Şarkılardan %95.7'sinin basit usülde olduğuna, %4.3'ünün basit ve bileşik usülde olduğuna ulaşılmaktadır. 22 şarkının basit, 1 şarkının ise basit ve bileşik usulde olduğuna ulaşılmaktadır.

Şekil 11. Etkinlik Kitabındaki Şarkıların Ses Aralıklarına İlişkin Bulgular

Şekil 11’de, araştırmanın “Ekler” kısmında notaları yer alan şarkıların ses aralıklarına ilişkin veriler bulunmaktadır. Şarkıların ses aralıklarının en çok %26.1’inin 7 ses, ikinci olarak %21.7’sinin 5 ses, üçüncü olarak her biri %13 oranı ile 3 ses, 6 ses ve 9 ses aralığında, dördüncü olarak %8.7’sinin 8 ses ve beşinci olarak %4.3’ünün 4 ses aralığında olduğuna ulaşılmaktadır. Ses aralığı 7 olan 6 şarkı, 5 olan 5 şarkı bulunmaktadır. 3, 6 ve 9 ses aralığında olan 3’er şarkı bulunmaktadır. Ses aralığı 8 olan 2 şarkı ve ses aralığı 4 olan 1 şarkı olduğuna ulaşılmaktadır.

Şekil 12. Etkinlik Kitabındaki Şarkıların Metronom Hızlarına İlişkin Bulgular

Şekil 12’de, araştırmanın “Ekler” kısmında notaları yer alan şarkıların metronom hızlarına ilişkin veriler bulunmaktadır. Şarkıların en çok %60.9’unun Andante, ikinci olarak %21.7’sinin Moderato ve üçüncü olarak %17.4’ünün Allegro metronom hızında olduğuna ulaşılmaktadır. Metronom hızı Andante olan 14 şarkı, Moderato olan 5 şarkı ve Allegro olan 4 şarkı olduğuna ulaşılmaktadır.

İncelenen eserlerden sadece birinin karar sesinin “Fa#” olduğuna ulaşılmaktadır.

Tablo 1. Etkinlik Kitabında Yer Alan Şarkılar

Şarkı	Tonal/ Makamsal Dizi	Usul	Ses Aralığı	Metronom Hızı	Karar Sesi
Sev Dünyayı	Re Majör	Basit Usul	8 ses	Moderato	-
Trafik	Fa Majör	Basit Usul	5 ses	Moderato	-
Türkiye	Eviç Makam Dizisi	Basit Usul	5 ses	Allegro	Fa #
Kutu Kutu Pense	Do Majör	Basit Usul	5 ses	Allegro	-
Temizlik	Re Majör	Basit Usul	9 ses	Moderato	-
Yaşasın Okulumuz	Do Majör	Basit Usul	6 ses	Andante	-
Marakası Salla	Do Majör	Basit Usul	5 ses	Andante	-
Sebze Meyve	Do Majör	Basit Usul	7 ses	Moderato	-
Mevsimler	Re Majör	Basit Usul	9 ses	Andante	-
Ailemi Seviyorum	Transpoze GM,AbM, AM	Basit Usul	7 ses	Allegro	-
Şemsiyenin Üstünde	Fa Majör	Basit Usul	9 Ses	Andante	-

Kardan Adam Yapalım	Fa Majör	Basit Usul	6 ses	Andante	-
Saatim Çaldı	Mi Majör	Basit Usul	7 ses	Andante	-
Minik Kuş	Fa Majör	Basit Usul	7 ses	Andante	-
Sağ Elimde Beş Parmak	Sol Majör	Basit Usul	4 ses	Andante	-
Kırmızı Balık	Fa Majör	Basit Usul	3 ses	Andante	-
Okuluma Başladım	Do Majör	Basit Usul	7 ses	Andante	-
Şimdi Sağa Şimdi Sola	Do Majör	Basit Usul	8 ses	Allegro	-
Yağ Satarım Bal Satarım	Sol Majör	Basit Usul	3 ses	Andante	-
Penguen	Sol Majör	Basit Usul	7 ses	Moderato	-
Evimiz	Do Majör	Basit Usul	6 ses	Andante	-
Çık Çıkalım Çayıra	Fa Majör	Basit Usul	3 ses	Andante	-
Bezirgân Başı	Do Majör	Basit ve Bileşik Usul	5 ses	Andante	-

Tablo 1. incelendiğinde makamsal dizi/tonal yapılarına göre en fazla Do Majör tonunda “Kutu Kutu Pense”, “Yaşasın Okulumuz”, “Marakası Salla”, “Meyveler”, , “Okuluma Başladım”, “Şimdi Sağa Şimdi Sola”, “Evimiz” ve “Bezirgan Başı” olmak üzere 8 şarkı olduğuna ulaşılmaktadır. İkinci olarak Fa Majör tonunda “Trafik”, “Şemsiyenin Üstünde”, “Kardan Adam Yapalım”, “Minik Kuş”, “Kırmızı Balık” ve “Çık

“Çıkalım Çayıra” olmak üzere 6 şarkı olduğuna ulaşılmaktadır. Re Majör tonunda “Sev Dünyayı”, “Temizlik” ve “Mevsimler” olmak üzere 3 şarkı olduğuna ulaşılmaktadır. Sol Majör tonunda “Sağ Elimde Beş Parmak”, “Yağ Satarım Bal Satarım” ve “Penguen” olmak üzere 3 şarkı bulunmaktadır. Mi Majör tonda sadece “Saatim Çaldı” adlı 1 şarkı olduğuna ulaşılmaktadır. Sol Majör, La bemol Majör ve La Majör tonları ile transpoze edilmiş “Ailemi Seviyorum” adında 1 şarkı olduğuna ve Eviç makam dizisinde “Türkiye” adlı 1 şarkı olduğuna ulaşılmaktadır.

Tablo 1’de usullerine göre basit usulde “Sev Dünyayı”, “Türkiye”, “Kutu Kutu Pense”, “Temizlik”, “Yaşasın Okulumuz”, “Marakası Salla”, “Meyveler”, “Mevsimler”, “Ailemi Seviyorum”, “Şemsiyenin Üstünde”, “Kardan Adam Yapalım”, “Saatim Çaldı”, “Sağ Elimde Beş Parmak”, “Şimdi Sağa Şimdi Sola”, “Penguen”, “Evimiz”, “Trafik”, “Minik Kuş”, “Kırmızı Balık”, “Okuluma Başladım”, “Yağ Satarım Bal Satarım” ve “Çık Çıkalım Çayıra” olmak üzere 22 şarkı bulunmaktadır. Basit ve bileşik usulde sadece “Bezirgan Başı” adlı 1 şarkı bulunmaktadır.

Tablo 1’de ses aralıklarına göre en fazla 7 ses aralığında “Meyveler”, “Ailemi Seviyorum”, “Saatim Çaldı”, “Minik Kuş”, “Okuluma Başladım” ve “Penguen” olmak üzere 6 şarkı olduğuna ulaşılmaktadır. İkinci olarak 5 ses aralığında “Trafik”, “Türkiye”, “Kutu Kutu Pense”, “Marakası Salla” ve “Bezirgan Başı” olmak üzere 5 şarkı olduğuna ulaşılmaktadır. Üçüncü olarak 3 ses aralığında “Kırmızı Balık”, “Yağ Satarım Bal Satarım” ve “Çık Çıkalım Çayıra” olmak üzere 3 şarkı, 6 ses aralığında “Yaşasın Okulumuz”, “Kardan Adam Yapalım” ve “Evimiz” olmak üzere 3 şarkı, 9 ses aralığında “Temizlik”, “Mevsimler” ve “Şemsiyenin Üstünde” olmak üzere 3 şarkı olduğuna ulaşılmaktadır. 8 ses aralığında “Sev Dünyayı”, ve “Şimdi Sağa Şimdi Sola” olmak üzere 2 şarkı olduğuna ve 4 ses aralığında “Sağ Elimde Beş Parmak” olmak üzere 1 şarkı olduğuna ulaşılmaktadır.

Tablo 1’de en fazla Andante metronom hızında “Yaşasın Okulumuz”, “Marakası Salla”, “Mevsimler”, “Şemsiyenin Üstünde”, “Kardan Adam Yapalım”, “Saatim Çaldı”, “Minik Kuş”, “Sağ Elimde Beş Parmak”, “Kırmızı Balık”, “Okuluma Başladım”, “Yağ Satarım Bal Satarım”, “Evimiz”, “Çık Çıkalım Çayıra” ve “Bezirgan Başı” olmak üzere 14 şarkı olduğuna ulaşılmaktadır. İkinci olarak Moderato metronom hızında “Sev Dünyayı”, “Trafik”, “Temizlik”, “Meyveler” ve “Penguen” olmak üzere 5 şarkı olduğuna

ulaşılmaktadır. Üçüncü olarak Allegro metronom hızında “Türkiye”, “Kutu Kutu Pense”, “Ailemi Seviyorum” ve “şimdi Sağa şimdi Sola” olmak üzere 4 şarkı olduğuna ulaşılmaktadır.

Tablo 1’e göre karar seslerine göre sadece “Türkiye” şarkısının karar sesinin Fa# olduğuna ulaşılmaktadır.

BÖLÜM 5

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Sonuçlar

Okul öncesi kurumlarda kullanılan etkinlik kitabında müzik etkinliklerine ne ölçüde yer verildiğini ve kazandırılması amaçlanan beceri ve tutumların yeterli düzeyde olup olmadığını öğretmen görüşleri doğrultusunda ortaya koymayı hedefleyen ve etkinlik kitabında yer alan eserlerin müziksel özelliklerini belirleyen bu araştırmada ulaşılan sonuçlar aşağıda sıralanmıştır. Okul Öncesi Eğitimde kullanılan Etkinlik kitabının incelenmesi ve öğretmenlerle yapılan görüşmeler sonucunda;

- Okulöncesi eğitimde kullanılan güncel etkinlik kitabında öğretmenler için müzik etkinliklerinde kullanmak üzere çok az sayıda şarkıya yer verildiği,
- Etkinlik kitabı incelendiğinde ve öğretmenlerle yapılan görüşmeler doğrultusunda şarkıların sadece sözlerinin bulunduğu,
- Öğretmenlerle yapılan görüşmeler sonrasında kitapta çoğunlukla her gün için kullanılabilecek şarkıların ismi bulunurken, bu şarkılarla alakalı herhangi bir kaynağın olmadığını dile getirdikleri ve bunun büyük bir eksiklik olduğu,
- Etkinlik kitabının incelenmesi ve öğretmenlerle yapılan görüşmeler sonrasında müziksel kazanımların yeterli düzeyde olmadığı,
- Öğretmenlerin müzik etkinliklerinin çocukların birçok becerisini geliştirdiğini ve hayatının diğer basamaklarına büyük oranda etki ettiği,

- Öğretmenlerin derslerde uyguladıkları müziksel etkinlikler incelendiğinde şarkı öğretiminin sıkça kullanıldığına ve çok önemli bir unsur olduğunu düşündükleri,
- Öğretmenlerin derslerde ritim çalışmalarına çok sık yer verdikleri ve bu etkinliklerin çocukların birçok beceri alanında gelişimlerine büyük oranda etkisinin olduğu görüşünü belirttikleri,
- Öğretmenler müziksel etkinliklerin çocukların dikkatini çekmek ve konuların daha çok eğlenerek öğrenilmesine katkı sağladığını düşündükleri ve sınıfta müziksel etkinlikleri sıkça kullandıkları,
- Çocuklara müziklere dans ile eşlik yaptıran öğretmenler, ileriki zamanlarda çocukların başta sosyal beceri olmak üzere diğer birçok becerisinin geliştiğini gözlemledikleri,
- Araştırmaya dâhil olan öğretmenlerin müzik etkinliklerinin çocuklarda özgüven gelişimine destek olduğu,
- Öğretmenlerin müzik etkinliklerinin çocukların iletişim becerilerine büyük ölçüde etki ettiği görüşüne sahip oldukları,
- Bu araştırma sonucunda öğretmen görüşme formları dikkate alınarak etkinlik kitabındaki müzik etkinliklerinin oldukça yetersiz olduğu,
- Etkinlik kitabında yer alan şarkıların uygulamasına dair net bir kaynak bulunmadığını öğretmenler sıkça dile getirmişler ve yapılan araştırma doğrultusunda müzik etkinlikleri konusunda net bir kaynağın bulunmadığı,
- Öğretmenlerin etkinlik kitabındaki eksiklikleri göz önüne alarak Etkinlik Kitabı yerine kaynak olarak daha çok internetten faydalandıkları sonuçlarına ulaşılmıştır. Araştırma bulguları, eğitimin aşamalarının birbiriyle bağlantılı olduğunu; sonraki aşamadaki öğrenmeleri bir önceki aşamada yeterli düzeyde gerçekleşen öğrenmelerin olumlu yönde, gerçekleşmeyen öğrenmelerin ise olumsuz yönde etkilediğini göstermektedir.

5.2. Öneriler

Yapılan bu araştırmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda ortaya çıkan öneriler aşağıdaki şekildedir:

- Okul öncesi eğitimde müzik etkinliklerinin bir öğrenme aracı olarak kullanılıp, bu etkinliklerin diğer etkinliklerle bütünleştirilmesi gerekmektedir.
- Etkinlik kitabının müziksel etkinlikler açısından yetersiz kaldığından dolayı etkinliklerin geliştirilmesi gerekmektedir.
- Etkinlik kitabında şarkıların sadece sözlerinin bulunmasındansa derslerde öğretmenler için kullanılabilecek daha etkin kaynaklar sağlanabilir.
- Çocukların bütün gelişim alanları düşünülerek etkinlikler aynı etkinlikte birden fazla gelişim özelliğine hitap edecek şekilde oluşturulabilir.
- Müzik öğretmenleri ile okul öncesi öğretmenleri işbirlikli çalışabilir.
- Müzik dersleri okul öncesi eğitimde de müzik öğretmenleri tarafından verilebilir.

KAYNAKLAR

Akkol, M. L. (2014). Türkiye’de Müzik Eğitiminin Sosyolojik Çözümlemesi: Gazi Üniversitesi Müzik Öğretmenliği Bölümünde Sosyolojik Bir Araştırma. Anadolu Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü/Sosyoloji Anabilim Dalı Doktora Tezi, Eskişehir.

Aktaş, A. (2013). Okul Öncesi Öğretmenlerinin Eğitim Programındaki Müzik Etkinliklerini Uygulama Durumları (Niğde İli Örneği). Niğde Üniversitesi/Eğitim Bilimleri Enstitüsü/Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı/Müzik Eğitimi Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Niğde.

Alpaslan, U. (2010). Okulöncesi Öğretmenlerinin Aldıkları Müzik Eğitimi Doğrultusunda Uygulamakta Oldukları Müzik Etkinliklerine İlişkin Görüşleri ve Karşılaştıkları Problemler. Marmara Üniversitesi/ Eğitim Bilimleri Enstitüsü/ Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.

Arı, Z.(2000). Orff Metodu ve Çalgılarının Müzik Öğretimindeki Önemi Üzerine Bir Araştırma. Selçuk Üniversitesi/Fen Bilimleri Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya.

Aslan, T. N. (2020). Okul Öncesi Öğretmenlerinin Aldıkları Müzik Eğitimini Müzik Etkinliklerinde Kullanabilmelerine İlişkin Görüşleri. Gazi Üniversitesi/ Eğitim Bilimleri Enstitüsü/Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı/Müzik Eğitimi Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

Bayraktar, İ. (2019). Okul Öncesi Öğretmenlerinin Okul Öncesinde Sanat Eğitimine Yönelik Görüşleri. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü/Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Kahramanmaraş.

Bilen, H. (2020). Özengen (Amatör) Müzik Eğitimi Alan Öğrencilerin Müzikal Motivasyon Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. Kocaeli Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü/Müzikoloji Anasanat Dalı/Performans Sanat Dalı Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli.

Cross, I. (2001). Music, Cognition, Culture, and Evolution, *Annals of the New York Academy Sciences*, 22(3), 28-42.

Çelik, M. (2013). Ortaöğretimde Sanat Eğitiminin Rolü ve Önemi. İstanbul Arel Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü/Grafik Tasarımı Ana Sanat Dalı Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.

Dağdeviren, M. H. (2017). Türkiye'de Okul Öncesi Müzik Eğitimi Alanında Yapılan Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi. Cumhuriyet Üniversitesi/Eğitim Bilimleri Enstitüsü/Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı/Müzik Eğitimi Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Sivas.

Danacı, E. F. (2018). İlkokul ve Ortaokul İngilizce Derslerinde Kullanılan Şarkıların Müziksel Açıdan Değerlendirilmesi. İnönü Üniversitesi/ Eğitim Bilimleri Enstitüsü/ Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı/ Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Malatya.

Ekici, T. (2010). Okulöncesi ve İlköğretim Döneminde Çocuklara Yönelik Ses Eğitim. Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 1(2010), 159- 182, 165.

Ekiz, D. (2009). Bilimsel araştırma Yöntemleri (2. Baskı). Ankara, Anı Yayıncılık.

Erbay, E. (2008). Okulöncesi Eğitim Alan ve Almayan İlköğretim Birinci Sınıf Öğrencilerinin Sosyal Becerilere Sahip Olma Düzeyleri. Pamukkale Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü/İlköğretim Anabilim Dalı/Okulöncesi Eğitimi Bilim Dalı Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Denizli.

Erdoğan, E. T. (2015). Tasarım ve Sanat Üzerine Ayrımlayıcı Sorgulamalar. Atatürk Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü/Resim Ana Sanat Dalı Yüksek Lisans Tezi, Erzurum.

Gül, G. (2012). Okul Öncesi Altı Yaş Çocukları İçin Oluşturulan Şarkı Dağarcığının Müziksel Gelişim Düzeylerine Etkisi. Uludağ Üniversitesi/Eğitim Bilimleri Enstitüsü/İlköğretim Ana Bilim Dalı Doktora Tezi, Bursa.

Işın, D. (2008). Okul Öncesi Müzik Eğitiminde Uygulanan Orff Yaklaşımının 5-6 Yaş Grubundaki Çocukların Ritimsel Becerilerine Etkileri. Gazi Üniversitesi/Eğitim Bilimleri Enstitüsü/Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı/Müzik Eğitimi Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

Juntunen, M., Hyvönen, L.(2002). Embodiment in Musical Knowing: How Body Movement Facilitates Learning Within Dalcroze Eurhythmics, *Cambridge University Press*, 21(2), 1-16.

Kale Karaaslan, Ü. (2012). Okul Öncesi Eğitimin Ve Diğer Değişkenlerin İlköğretim 1. Sınıf Öğrencilerinin Duyguları Tanıma Ve İfade Etme Becerilerine Etkisi. Selçuk Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü/Çocuk Gelişimi ve Ev Yönetimi Ana Bilim Dalı/Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Konya.

Karasar, N. (2006). Bilimsel Araştırma Yöntemi (16. Baskı). Ankara, Nobel Yayın Dağıtım.

Kelly, S. (1998). Preschool Classroom Teachers' Perceptions of Useful Music Skills and Understandings/*Florida State University*, 46(3).

Koç, H. U. (2016). Okul Öncesi Müzik Eğitiminde Genel Yaklaşımlar Dersinin Müzik Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutumlar Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi. Marmara Üniversitesi/Eğitim Bilimleri Enstitüsü/Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı/Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.

Longoria, M. S. (2005). An Exploratory Study of Kindergarten Teachers' Beliefs About Music in Their Classroom. School in Partial Fulfillment of the Requirement for the Degree Doctor of Philosophy.

MEB (Milli Eğitim Bakanlığı) (2013). Okul Öncesi Eğitimi Programı/Millî Eğitim Bakanlığı/Temel Eğitim Genel Müdürlüğü, Ankara.

MEB (Milli Eğitim Bakanlığı) (2017). Çocuk Gelişimi ve Eğitimi/ Milli Eğitim Bakanlığı, Ankara.

MEB (Milli Eğitim Bakanlığı) (2019). Okul Öncesi Eğitim Etkinlik Kitabı/ Temel Eğitim Genel Müdürlüğü/Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.

MEB (Milli Eğitim Bakanlığı) (2019). T.C. Millî Eğitim Bakanlığı/Antakya İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, Hatay.

<https://antakya.meb.gov.tr/www/tasarim-beceri-atolyeleri-ornek-calismalar/icerik/1107>
(14.05.2020)

MEGEP (Meslekî Eğitim Ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi) (2007). Çocuk Gelişimi ve Eğitimi/Müzik Albümü, Ankara.

Mehl, M.(2009). Cultural Translation in Two Directions: The Suzuki Method in Japan and Germany, *Research and Issues in Music Education*, 7(1).

Mohan, H. (2008). Okul Öncesi Dönemde Belirli Günler Ve Haftalara Yönelik Şarkı Dağarcığı İle İlgili Öğretmen Görüşleri. Gazi Üniversitesi/Eğitim Bilimleri Enstitüsü/Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı/Müzik Eğitimi Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

Özal Göncü, İ. (2002). 4-6 Yaş Anaokulu Çocuklarına Uygulanan Müzik Eğitiminin Müziksel Ses Ve İşitsel Algı Gelişimlerine Etkileri. Gazi Üniversitesi/Fen Bilimleri Enstitüsü/Müzik Eğitimi Bilim Dalı Doktora Tezi, Ankara.

Özel, S. Y. (2017). Okul Öncesi Öğrencilerinin Müziksel Becerileri Ve Uygulanan Müzik Eğitim-Öğretiminin İncelenmesi. Haliç Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü/Türk Müziği Anasanat Dalı/Yüksek Lisans Programı Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.

Öziskender, G. (2011). Orff Yaklaşımı İle Yapılan Okulöncesi Müzik Eğitiminin Öğrencilerin Sosyal Becerilerinin Gelişimine Etkisi. Ondokuz Mayıs Üniversitesi/Eğitim Bilimleri Enstitüsü/Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı/Müzik Eğitimi Bili Dalı Yüksek Lisans Tezi, Samsun.

Sabutay Altın, K. (2019). Örgün/Genel Müzik Eğitiminin Kazanımları Açısından Okul Çalgılarının Eğitim Amaçlı İncelenmesi. Trakya Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü/Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı/Müzik Eğitimi Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Edirne.

Sağır, T. (2002). Cumhuriyetten Günümüze Okul Şarkıları Üzerine Bir İnceleme. Gazi Üniversitesi/Eğitim Bilimleri Enstitüsü/Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı Doktora Tezi, Ankara.

Sak, Ö. S. (1997). İlköğretim Okullarında Müzik Eğitimi ve Çocuk Şarkıları Üzerine Bir Araştırma. Selçuk Üniversitesi/Fen Bilimleri Enstitüsü/Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Konya.

Senemoğlu, N. (1994). Okulöncesi Eğitim Programı Hangi Yeterlilikleri Kazandırmalıdır. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 10,21-30.

Sığırtmaç, A. (2005). Okul Öncesi Dönemde Müzik Eğitimi. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 30.

Topaç, N. (2008). Okulöncesi Öğretmenlerinin Ve Okulöncesi Dönem Çocuklarının Ebeveynlerinin Müzik Eğitimi Hakkındaki Düşüncelerinin İncelenmesi. Marmara Üniversitesi/Eğitim Bilimleri Enstitüsü/İlköğretim Anabilim Dalı/Okul Öncesi Öğretmenliği Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.

Tuğrul, B. (2007). Etkili Okul Öncesi Eğitim Programının Özellikleri. Okul Öncesi Eğitimi Sempozyumu, Antalya.

Türkan, C. (2020). Okul Öncesi Öğretmenlerinin Müzik Dersine İlişkin Hizmet İçi Eğitim İhtiyaçlarının Belirlenmesi. İnönü Üniversitesi/ Eğitim Bilimleri Enstitüsü/ Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı/ Müzik Eğitimi Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Malatya.

Uçal, E. (2003). Okul Öncesi Müzik Eğitiminde Orff Öğretisinin Müziksel Beceriler Üzerindeki Etkileri. Dokuz Eylül Üniversitesi/Eğitim Bilimleri Enstitüsü/Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, İzmir.

Uluçay, T. (2012). Müzik Eğitiminin Ortaöğretim Öğrencilerinin Şiddet Eğilimlerine Etkisi. İnönü Üniversitesi/Eğitim Bilimleri Enstitüsü/Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı/Müzik Eğitimi Bilim Dalı Doktora Tezi, Malatya.

Uzun, Y. B. (2008). Müzik Eğitiminde Kuramsal Müzik Bilimlerinin Önemi. Yüzüncü Yıl Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü/Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Van.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri (6. Baskı). Ankara, Seçkin Yayıncılık.

EKLER

EK-1. ÖĞRETMEN GÖRÜŞME FORMU

EK-2. ŞARKILARIN NOTALARI

EK-1. ÖĞRETMEN GÖRÜŞME FORMU

Araştırmamın amacı, okulöncesi etkinlik kitabında bulunan etkinliklerin bazı özelliklerine göre incelenmesi ile bu etkinlikler hakkındaki öğretmen görüşlerinin belirlenmesidir. Görüşmenin sorularına vereceğiniz cevaplar yalnızca bu araştırmada kullanılacak olup araştırma sonuçları raporlaştırıldığı zaman kesinlikle isminiz kullanılmayacaktır.

A. KİŞİSEL BİLGİLER

1. Mesleki kıdeminiz:
2. Cinsiyet:
3. Görev Yeriniz:

B. GÖRÜŞME SORULARI

1. Müzik eğitiminde ne tür etkinliklere yer vermektedir? Kullandığınız etkinlikler ne tür becerilerin gelişimine imkân vermektedir?
2. Size göre iyi bir müzik etkinliği nasıl olmalıdır?
3. Okul öncesi programında müzik etkinliklerine ne derecede yer verilmektedir?
4. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından kabul edilen kitapta yer alan etkinlikler okul öncesi dönem çocukların gelişim özelliklerine ne derecede uygundur?
5. Etkinlik programında yer alan şarkı etkinlikleri için ne söyleyebilirsiniz?
6. Güncel olarak kullanılan etkinlik kitabında, müzik etkinliklerinde yer alan kazanımlar öğrencilerin hedeflenen davranış ve tutumları edinmelerinde ne derecede yeterlidir?
7. Okul öncesi dönem etkinlik kitabındaki müziksel etkinliklerin yeterli olduğunu düşünüyor musunuz?

-Eğer yetersiz ise nasıl bir süreç izlenmelidir, siz bunun için ne yapıyorsunuz?

Görüşmenin soruları bitmiştir. Cevaplarınız araştırmamız için çok önemlidir. Araştırmamızın sonuçlarına dair isteğiniz üzerine sizi bilgilendirebiliriz. Zamanınızı ayırdığınız için teşekkür ederim. İyi çalışmalar dilerim.

EK-2. ŞARKILARIN NOTALARI

BEZİRGAN BAŞI

Aç ka - pı - yı be - zir - ga ba sı be - zir - gan ba sı
 ka - pı hak - kı ne ve - rir sin ne ve - rir sin
 ar - kam - da - ki ya - di - gar ol sun ya - di - gar ol sun

SEV DÜNYAYI

Bu dün - ya he - pi - mi - zin sev dün - ya - yı El e le
 ko - ru - ya - lım bu dün - ya - yı sev giy le ko - sa - lım bir - lik - te
 Bu ne be - ton bu ne du - man böy - le
 Ner - de be - nim u - çurt - mam söy - le Su p - las - tik si - sey - le Ne - den kim - ya a - kar
 ne - hir - ler - de Bu dün - ya he - pi - mi - zin sev
 dün - ya - yı El e le ko - ru - ya - lım bu dün - ya - yı gel

TRAFİK

8 Kır-mı-zı yan-dı bek-le-ye-lim geç-me-ye-lim Kır-mı-zı yan-dı bek-le-ye-lim geç-me-ye-

14 lim Lay-la-ra lay-lay lay-la-ra-lay-lay lay-la-ra lay-lay lom Lay-la-ra lay-lay

21 lay-la-ra lay-lay lay-la-ra lay-lay lom Sa-rı yan-dı bek-le-ye-lim geç-me-ye-lim

27 Sa-rı yan-dı bek-le-ye-lim geç-me-ye-lim Ye-sil yan-dı bek-le-me-ye-lim

ça-bu-cak ge-çe-lim Ye-sil yan-dı bek-le-me-ye-lim ça-bu-cak ge-çe-lim

TÜRKİYE

5 Do-ya-ma-dan su-yu-na ha-va-sı-na Ya-lın a-yak çık-tım yo-la

9 Ka-la-ma-dım Av-ru-pa A-me-ri-ka So-nun-da bak dön-düm sa-na

13 Az git-tim uz git-tim De-re te-pe düz git-tim

17 Çok gez-dim çok gör-düm Bu-la-ma-dım ah

21 Tüm yol-la-rın so-nun-da Da-ma-rım-da ka-nım-da Yü-re-gim-de ca-nım-da Tür-ki-ye

Tüm yol-la-rın so-nun-da Da-ma-rım-da ka-nım-da Kal-bi min-or-ta-sın-da Tür-ki-ye

KUTU KUTU PENSE

1) Ku-tu ku-tu pen - se el - ma-yı yer - se ar - ka-da-sım sef - ta - li ar - ka-sı-nı dön - se
 2) Ku-tu ku-tu pen - se el - ma-yı yer - se ar - ka-da-sım a - na-nas ar - ka-sı-nı dön - se

Ku-tu ku-tu pen - se el - ma-yı yer - se ar - ka-da-sım in - cir ar - ka-sı-nı dön - se
 Ku-tu ku-tu pen - se el - ma-yı yer - se ar - ka-da-sım çi - lek ar - ka-sı-nı dön - se

Ku-tu ku-tu pen - se el - ma-yı yer - se ar - ka-da-sım sef - ta - li ö - nü-ne dön - se
 Ku-tu ku-tu pen - se el - ma-yı yer - se ar - ka-da-sım a - na-nas ö - nü-ne dön - se

Ku-tu ku-tu pen - se el - ma-yı yer - se ar - ka-da-sım in - cir ö - nü-ne dön - se
 Ku-tu ku-tu pen - se el - ma-yı yer - se ar - ka-da-sım çi - lek ö - nü-ne dön - se

ÇIK ÇIKALIM ÇAYIRA

Musa ÇETİNER

Çık çı - ka - lım ça - yı - ra Yem ve - re - lim ör - de - ge

Ör - dek ye - mi - ni ye - me - den Ci - yak mi - yak de - me - den

Çık - tum çı - kar - dım ki - mi çı - kar - dım

TEMİZLİK

Sa-bah o-lup kal-kın-ca ilk ısı dog-ru ban-yo-ya ön-ce el-ler yı-ka-nır te-miz-li-ge bas-la-nır

5 El-le-ri-mi yı-ka-dım sı-ra gel-di yü-zü-me i-yi-ce du-ru-la-rım sa-bun kaç-maz gö-zü-me

9 Kah-val-tı-yı ya-pın-ca dis-le-ri fır-ça-la-rım e-ger fır-ça-la-maz-sam çü-rük dis-le na-pa-rım

13 Fır-ça-ya bi-raz ma-cun as-la çok faz-la sık-mam di-si-mi fır-ça-lar-ken su-yu bo-sa a-kıt-mam

17 Tu-va-let-ten çı-kın-ca çe-ke-rim ben si-fo-nu ko-va-la-rım mik-ro-bu as-la u-nut-mam bu-nu

21 O-yun-dan ge-lir gel-mez yi-ne ilk ısı ban-yo-ya el-bi-se-ler kir-len-di te-miz-lik-le de-gis-ti

YAŞASIN OKULUMUZ

Da - ha dün an - ne - mi - zin Kol - la - rın - da ya - sar - ken

5 Çi - çek - li bah - çe - mi - zin Yol - la - rın - da ko - sar - ken

Sim - di o - kul - lu ol - duk Sı - nıf - la - rı dol - dur - duk

9 Se - vinç - li - yiz he - pi - miz Ya - sa - sın o - ku - lu - muz

MARAKASI SALLA

Ma-ra-ka-sı sal-la sa-ga so-la sal-la ma-ra-ka-sı sal-la sa-ga so-la sal-la

Hay - di dur - ma ko-sa ko-sa sal - la hay - di dur - ma ko-sa ko-sa sal - la

Yu-ka-rı-da sal-la a-sa-gı-da sal-la yu-ka-rı-da sal-la a-sa-gı-da sal-la

Et - ra - fin - da dö-ne dö-ne sal - la et - ra - fin - da dö-ne dö-ne sal - la

Ma-ra-ka-sı sal-la sa-ga so-la sal-la ma-ra-ka-sı sal-la sa-ga so-la sal-la

Hay - di dur - ma ko-sa ko-sa sal - la hay - di dur - ma ko-sa ko-sa sal - la

Yu-ka-rı-sa sal-la a-sa-gı-da sal-la yu-ka-rı-da sal-la a-sa-gı-da sal-la

Et-ra-fin-da dö-ne dö-ne sal-la et-ra-fin-da dö-ne dö-ne sal-la

SEBZE MEYVE

Mey - ve seb - ze her-kes ye-me-li Çün - kü on - lar bol vi-ta-min-li

On - la - rı ye - mez-se ço-cuk-lar Pem - be ol - maz ya - nak - lar

Ha - vuç gel gel ya-nı-ma di-yor ısı - pa - nak - lar güç ve-ri-yor

la - ha - na kö - şe-de gü-lü-yor may - do-noz - lar tat ve-ri-yor

MEVSİMLER

1) Hep sa - rı - dır el - bi - se - le - rim lay bu ren - gi ben pek çok se - ve - rim
 2) Hep be - yaz - dır el - bi - se - le - rim lay bu ren - gi ben pek çok se - ve - rim
 3) Hep ye - sil - dir el - bi - se - le - rim lay bu ren - gi ben pek çok se - ve - rim
 4) Hep ma - vi - dir el - bi - se - le - rim lay bu ren - gi ben pek çok se - ve - rim
 5) Hep kır - mı - zı el - bi - se - le - rim lay bu ren - gi ben pek çok se - ve - rim

5

Son - ba - ha - rı ci - cim çok sev - di - gim i - çin hep sa - rı - dır el - bi - se - le - rim
 Kıs ba - ba - yı ci - cim çok sev - di - gim i - çin hep be - yaz - dır el - bi - se - le - rim
 İlk - ba - ha - rı ci - cim çok sev - di - gim i - çin hep ye - sil - dir el - bi - se - le - rim
 Yaz ba - ba - yı ci - cim çok sev - di - gim i - çin hep ma - vi - dir el - bi - se - le - rim
 Bay - ra - gı - mı ci - cim çok sev - di - gim i - çin hep kır - mı - zı el - bi - se - le - rim

AİLEMİ SEVİYORUM

An - ne - ni se - vi - yo - san al - kıs - la ba - ba - nı se - vi - yo - san al - kıs -

5 la an - ne - ni ba - ba - nı ba - ba - nı an - ne - ni se - vi - yor - san hep al - kıs -

9 la Tey - ze - ni se - vi - yo - san al - kıs - la ha - la - nı se - vi - yo - san al - kıs -

13 la tey - ze - ni ha - la - nı ha - la - nı tey - ze - ni se - vi - yor - san hep al - kıs -

17 la Da - yı - nı se - vi - yo - san al - kıs - la am - ca - nı se - vi - yo - san al - kıs -

21 la da - yı - nı am - ca - nı am - ca - nı da - yı - nı se - vi - yor - san hep al - kıs - la

ŞEMSIYENİN ÜSTÜNDE

Sem-si-ye-nin üs-tün-de kü-çük be-yaz ke-le-bek uç de-sem uç-maz kaç de-sem kaç-maz

Gel de-sem gel-mez kü-çük be-yaz ke-le-bek sem-si-ye-nin üs-tün-de kü-çük be-yaz ke-le-bek

Sem-si-ye-nin al-tın-da kü-çük ma-sum bir çi-çek aç de-sem aç-maz kok de-sem kok-maz

Gel de-sem gel-mez kü-çük ma-sum bir çi-çek sem-si-ye-nin al-tın-da kü-çük ma-sum bir çi-çek

Sem-si-ye-nin ya-nın-da mi-nik be-yaz tav-san-cık hop de-sem hop-lar zıp de-sem zıp-lar

Öp de-sem ö-per mi-nik be-yaz tav-san-cık sem-si-ye-nin ya-nın-da mi-nik be-yaz tav-san-cık

KARDAN ADAM YAPALIM

1) Hay - di ge - lin ço - cuk - lar kar - dan a - dam ya - pa - lım Hay - di ge - lin ço - cuk - lar
 2) Bir - de at - kı bu - la - lım boy - nu - na söy - le sa - ra - lım Bir - de at - kı bu - la - lım
 3) İs - te bu kar - dan a - dam ne - de gü - zel ba - kı - yor İs - te bu kar - dan a - dam

kar - dan a - dam ya - pa - lım Bur - nu - na ha - vuç gö - zü - ne kö - mür ba - sı - na sap - ka ta - ka - lım
 boy - nu - na söy - le sa - ra - lım Bur - nu - na ha - vuç gö - zü - ne kö - mür ba - sı - na sap - ka ta - ka - lım
 ne - de gü - zel ba - kı - yor Bur - nu - na ha - vuç gö - zü - ne kö - mür ba - sı - na sap - ka ta - kı - yor

Bur - nu - na ha - vuç gö - zü - ne kö - mür ba - sı - na sap - ka ta - ka - lım
 Bur - nu - na ha - vuç gö - zü - ne kö - mür ba - sı - na sap - ka ta - ka - lım
 Bur - nu - na ha - vuç gö - zü - ne kö - mür ba - sı - na sap - ka ta - kı - yor

SAATİM ÇALDI

1)Sa-a-tim çal - dı bip bip bip Yü-zü-mü yı - ka-dım - şap şup şup
Di - şı - mi - fır - ça - la-dım-faş fuş fuş Kah-val - tı - yap - tım - ham hum hum

2)Servisim geldi düt düt düt
Okula gidiyoruz hop hop hop
Arkadaşım la kih kih kih
Hostes dedi ki şşşt şşşt şşşt
La-la-la-la-la-la

3)Okula geldik hey hey hey
Servisten indik rap rap rap
Sınıfın kapısı tak tak tak
Herkes birden güneydın
La-la-la-la-la-la

MİNİK KUŞ

Mi-ni mi-ni bir kus don-mus-tu Pen-ce-re-me kon-mus-tu Al-dım o-nu i-çe-ri-ye
7 Cık cık cık cık öt-sün di - ye Pır pır e-der-ken can-lan - dı el - le-rim bak bos kal - dı

SAĞ ELİMDE BEŞ PARMAK

Sag e-lim-de bes par-mak sol e-lim-de bes par-mak say bak say bak say bak
5 Hep - si e - der on par-mak Sen de is - ter-sen say bak say bak say bak say bak

KIRMIZI BALIK

Tekerleme

Çabuk

Kır - mı - zı ba - lık göl - de Kır - rı - la kıv - rı - la yü - zü - yor

Kır - mı - zı ba - lık kaç kaç Ba - lık - çı Ha - san ge - li - yor

Ol - ta - sı - ni a - tı - yor Kır - mı - zı ba - lık göl - de

Sa - kın ye - mi ye - me Kır - mı - zı ba - lık kaç kaç

OKULUMA BAŞLADIM

O - ku lu - ma baş - la - dım Her - gün er - ken kal - ka - rım Ön - ce yü - zü - mü yı - kar saç - la - rı - mı ta - ra - rım Kah - val - tı - mı ya - pa - rım

dış - le - ri fır - ça - la - rım el - bi - şe - le - ri gi - yip he - men o - ku - la ko - şa - rım

Öğ - ret - me - nim çok tat - lı me - lek mi me - lek O - yun - lar - la şar - kı - larla biz - eğ - le - ni - riz

ar - ka - daş - la - rım da var hep - si bir çı - çek öğ - ret - me - nim biz se - ni pek çok se - ve - riz

ŞİMDİ SAĞA ŞİMDİ SOLA

Sol e-li gös-ter şim-di de sal-la Sağ e-li gös-ter bir-lik-te sal-la

Şim-di so-la şim-di sa-ğa Dön ken-di et-ra-fin-da Her-kes çok eğ-le-ni-yor se-vim-li dost-lar dansı-y-la

Sol ba-cak ha-va-ya a-fe-rin ba-lı-ğa Sağ ba-cak ha-va-ya şim-di de zıp-la

Şim-di so-la şim-di sa-ğa dön ken-di et-ra-fin-da Her-kes çok eğ-le-ni-yor se-vim-li dost-lar dansı-y-la

Sol gö-zü ka-pa bi aç bi ka-pa sağ gö-zü ka-pa bi aç bi ka-pa

Şim-di so-la şim-di sa-ğa dön ken-di et-ra-fin-da Her-kes çok eğ-le-ni-yor se-vim-li dost-lar dansı-y-la

YAĞ SATARIM BAL SATARIM

Yağ sa ta rım bal sa ta rım us tam öl müş ben sa ta rım

Us tam öl dü kür kü var sat mam on beş li ra ya

Yağ sa ta rım bal sa ta rım yağ lı ca bal lı ca da yak a ta rım

Yağ satarım bal satarım
 Ustam ölmüş ben satarım
 Ustam öldü kürkü var
 Satmam on beş liraya
 Yağ satarım bal satarım
 Yağlıca balıca dayak atarım

PENGÜEN

Pay-tak pay-tak yü-rür-sün ko-şa-maz-sın ki Gü-zel yü-zer-sin a-ma u-ça-maz-sın ki

Buz-la-rın ü-ze-rin-de ü-şü-mez-sin ki Şar-kı söy-ler du-rur-sun hiç sus-maz-sın ki

Pen-gu-en pen-gu-en gel-se-ne bi-ze An-nem ko-ca bir ba-lık pi-şir-di si-ze

EVİMİZ

1)An-nem ba-bam kar-de-şim e-vi-mi çok se-ve-rim
2)Bir de ke-dim var be-nim o-nu da çok se-ve-rim

hep bir-lik-te ya-şa-rız bir-lik-te pay-la-şırız
hep bir-lik-te ya-şa-rız bir-lik-te pay-la-şırız